II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/179

od 25. rujna 2017.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 1233/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1233/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita i o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/76/EZ i 2001/77/EZ ([1]), a posebno njezin članak 2.,

budući da:

(1) Uredbom (EU) br. 1233/2011 utvrđeno je da se u Uniji primjenjuju smjernice iz Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj („OECD") („Sporazum"). Tekst Sporazuma nalazi se u Prilogu II. toj uredbi.

(2) Sudionice Sporazuma složile su se sa velikim brojem izmjena u njemu. OECD je 1. veljače 2017. objavio revidiranu verziju Sporazuma kojom se sve te izmjene uzimaju u obzir. Tekst Sporazuma u Prilogu Uredbi (EU) br. 1233/2011 stoga bi trebalo zamijeniti konsolidiranom revidiranom verzijom.

(3) Uredbu (EU) br. 1233/2011 stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog II. Uredbi (EU) br. 1233/2011 zamjenjuje se tekstom u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

([1]) SL L 326, 8.12.2011., str. 45.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. rujna 2017.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

„PRILOG II.

SADRŽAJ

PRILOG 3

POGLAVLJE I.: OPĆE ODREDBE 6

1. SVRHA 6

2. STATUS 6

3. SUDJELOVANJE 6

4. PODACI DOSTUPNI NESUDIONICAMA 6

5. PODRUČJE PRIMJENE 6

6. SEKTORSKI DOGOVORI 7

7. PROJEKTNO FINANCIRANJE 7

8. POVLAČENJE 7

9. PRAĆENJE 7

POGLAVLJE II.: FINANCIJSKI UVJETI ZA IZVOZNE KREDITE 7

10. PREDUJAM, MAKSIMALNA SLUŽBENA POTPORA I LOKALNI TROŠKOVI 8

11. RAZVRSTAVANJE ZEMALJA S OBZIROM NA MAKSIMALNE ROKOVE OTPLATE 8

12. MAKSIMALNI ROKOVI OTPLATE 8

13. ROKOVI OTPLATE ZA NENUKLEARNE ELEKTRANE 9

14. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA 9

15. KAMATNE STOPE, PREMIJSKE STOPE I OSTALE NAKNADE 10

16. RAZDOBLJE VALJANOSTI ZA IZVOZNE KREDITE 10

17. MJERE ZA IZBJEGAVANJE ILI SMANJENJE GUBITAKA 10

18. PRILAGOĐAVANJE 10

19. NAJMANJE FIKSNE KAMATNE STOPE SA SLUŽBENOM FINANCIJSKOM POTPOROM 10

20. UTVRĐIVANJE CIRR-ova 10

21. VALJANOST CIRR-ova 11

22. PRIMJENA CIRR-ova 11

23. PREMIJA ZA KREDITNI RIZIK 11

24. MINIMALNE PREMIJSKE STOPE ZA KREDITNI RIZIK 11

25. RAZVRSTAVANJE ZEMALJA PREMA RIZIKU 13

26. OCJENA RIZIKA DRŽAVE 14

27. RAZVRSTAVANJE KUPACA PREMA RIZIKU 15
28. RAZVRSTAVANJE MULTILATERALNIH I REGIONALNIH INSTITUCIJA 15
29. POSTOTAK I KVALITETA POKRIĆA SLUŽBENOG IZVOZNOG KREDITA 15
30. METODE SMANJENJA RIZIKA ZEMLJE 16
31. POVEĆANJA KREDITNE SPOSOBNOSTI KUPCA 16
32. REVIZIJA VALJANOSTI MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA ZA KREDITNI RIZIK 16
POGLAVLJE III.: ODREDBE ZA VEZANU POMOĆ 17
33. OPĆA NAČELA 17
34. OBLICI VEZANE POMOĆI 17
35. POVEZANO FINANCIRANJE 17
36. PRIHVATLJIVOST ZEMLJE ZA VEZANU POMOĆ 18
37. PRIHVATLJIVOST PROJEKTA 18
38. MINIMALNA RAZINA POVLASTICA 19
39. IZUZEĆA OD PRIHVATLJIVOSTI ZEMLJE ILI PROJEKTA ZA VEZANU POMOĆ 19
40. IZRAČUN RAZINE POVLASTICA VEZANE POMOĆI 19
41. RAZDOBLJE VALJANOSTI VEZANE POMOĆI 20
42. PRILAGOĐAVANJE 21
POGLAVLJE IV.: POSTUPCI 21
ODJELJAK 1.: UOBIČAJENI POSTUPCI ZA IZVOZNE KREDITE I POMOĆ POVEZANU S TRGOVINOM 21
43. OBAVIJESTI 21
44. INFORMACIJE O SLUŽBENOJ POTPORI 21
45. POSTUPCI PRILAGOĐAVANJA 21
46. POSEBNO SAVJETOVANJE 22
ODJELJAK 2.: POSTUPCI ZA IZVOZNE KREDITE 22
47. PRETHODNA OBAVIJEST UZ RASPRAVU 22
48. PRETHODNA OBAVIJEST 22
ODJELJAK 3.: POSTUPCI ZA POMOĆ POVEZANU S TRGOVINOM 23
49. PRETHODNA OBAVIJEST 23
50. TRENUTAČNA OBAVIJEST 24
ODJELJAK 4.: POSTUPCI SAVJETOVANJA ZA VEZANU POMOĆ 24
51. SVRHA SAVJETOVANJA 24
52. OPSEG I VREMENSKI RASPORED SAVJETOVANJA 24
53. ISHOD SAVJETOVANJA 25
ODJELJAK 5. RAZMJENA PODATAKA ZA IZVOZNE KREDITE I POMOĆ POVEZANU S TRGOVINOM 25
54. KONTAKTNE TOČKE 25
55. OPSEG UPITA 25

56. OPSEG ODGOVORA 25

57. OSOBNO SAVJETOVANJE 25

58. POSTUPCI I OBLIK POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA 26

59. ODGOVORI NA PRIJEDLOGE POJEDINAČNOG POSEBNOG DOGOVORA 26

60. PRIHVAĆANJE POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA 26

61. NESLAGANJE OKO POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA 27

62. DATUM STUPANJA NA SNAGU POJEDINAČNOG POSEBNOG DOGOVORA 27

63. VALJANOST POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA 27

ODJELJAK 6.: OPERATIVNE ODREDBE ZA PRIJENOS PODATAKA O MINIMALNIM KAMATNIM STOPAMA (CIRR-OVI) 27

64. PRIJENOS PODATAKA O MINIMALNIM KAMATNIM STOPAMA 27

65. DATUM STUPANJA NA SNAGU PRIMJENE KAMATNIH STOPA 27

66. TRENUTAČNE PROMJENE KAMATNIH STOPA 27

ODJELJAK 7.: REVIZIJE 28

67. REDOVITA REVIZIJA SPORAZUMA 28

68. REVIZIJA MINIMALNIH KAMATNIH STOPA 28

69. REVIZIJA MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA I S NJIMA POVEZANIH PITANJA 28

PRILOG I.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA BRODOVE 29

PRILOG II: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA NUKLEARNE ELEKTRANE 32

PRILOG III.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA CIVILNE ZRAKOPLOVE 35

PRILOG IV.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA OBNOVLJIVE IZVORE ENERGIJE, UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMJENA I PRILAGODBU KLIMATSKIM PROMJENAMA TE VODNE PROJEKTE 69

PRILOG V.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA ŽELJEZNIČKU INFRASTRUKTURU 82

PRILOG VI.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA PROJEKTE PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ UGLJENA 85

PRILOG VII.: UVJETI PRIMJENJIVI NA TRANSAKCIJE PROJEKTNOG FINANCIRANJA 89

PRILOG VIII.: PODACI KOJI SE TREBAJU UKLJUČITI U OBAVIJESTI 92

PRILOG IX.: IZRAČUN MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA 99

PRILOG X.: TRŽIŠNE USPOREDNE VRIJEDNOSTI ZA TRANSAKCIJE U DRŽAVAMA NULTE KATEGORIJE 102

PRILOG XI.: KRITERIJI I UVJETI KOJIMA SE UREĐUJE PRIMJENA GARANCIJE OTPLATE OD TREĆE STRANE I RAZVRSTAVANJE MULTILATERALNIH ILI REGIONALNIH INSTITUCIJA 103

PRILOG XII.: KVALITATIVNI OPISI KATEGORIJA RIZIKA KUPCA 105

PRILOG XIII.: KRITERIJI I UVJETI KOJIMA SE UREĐUJE PRIMJENA METODA SMANJIVANJA RIZIKA ZEMLJE I POVEĆANJE KREDITNE SPOSOBNOSTI KUPCA 109

PRILOG XIV.: KONTROLNI POPIS KRITERIJA KVALITETE RAZVOJA 113

PRILOG XV.: POPIS DEFINICIJA 115

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

1. SVRHA

(a) Glavna je svrha Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima (dalje u tekstu: Sporazum) osigurati okvir za pravilnu uporabu službeno podupiranih izvoznih kredita.

(b) Sporazumom se nastoje poticati ravnopravni tržišni uvjeti za službenu potporu, kako je navedeno u članku 5. točki (a), kako bi se među izvoznicima potaknula konkurencija na temelju kvalitete i cijene izvezene robe i usluga, a ne na temelju najpovoljnijih službeno podupiranih financijskih uvjeta.

2. STATUS

Sporazum, razvijen u okviru OECD-a, najprije je stupio na snagu u travnju 1978. na neodređeno vrijeme. Sporazum je džentlmenski dogovor među sudionicama. To nije akt OECD-a ([1]), iako uživa administrativnu podršku tajništva OECD-a (dalje u tekstu: ‚tajništvo').

3. SUDJELOVANJE

Trenutačne su sudionice Sporazuma: Australija, Kanada, Europska unija, Japan, Koreja, Novi Zeland, Norveška, Švicarska i Sjedinjene Države. Trenutačne sudionice mogu pozvati druge članice OECD-a, kao i zemlje koje nisu članice.

4. PODACI DOSTUPNI NESUDIONICAMA

(a) Sudionice se obvezuju s nesudionicama dijeliti podatke koji se odnose na obavijesti povezane sa službenom potporom kako je određeno člankom 5. točkom (a).

(b) Sudionica mora, na temelju uzajamnosti, odgovoriti na zahtjev nesudionice u konkurentskoj situaciji o ponuđenim financijskim uvjetima njezine službene potpore, jednako kao što bi odgovorila na zahtjev sudionice.

5. PODRUČJE PRIMJENE

Sporazum se primjenjuje na sve službene potpore koje pruža vlada ili koje se pružaju u njezino ime za izvoz roba i/ili usluga s rokom otplate od dvije godine ili više, uključujući financijski lizing.

(a) Službena potpora pruža se u različitim oblicima:

1. garancija ili osiguranje za izvozne kredite (čisto pokriće)

2. službene financijske potpore:

— izravan kredit/financiranje i refinanciranje ili

— subvencioniranje kamatne stope

3. sve kombinacije gore navedenog.

(b) Sporazum se primjenjuje na vezanu pomoć Postupci iz poglavlja IV. primjenjuju se i na nevezanu pomoć povezanu s trgovinom.

(c) Sporazum se ne primjenjuje na izvoz vojne opreme i poljoprivrednih proizvoda.

(d) Službene se potpore ne smiju pružati ako postoje jasni dokazi da je ugovor sklopljen s kupcem u zemlji koja nije konačno odredište te robe, prvenstveno s ciljem stjecanja povoljnijih uvjeta otplate.

([1]) Kao što je utvrđeno člankom 5. Konvencije OECD-a.

6. SEKTORSKI DOGOVORI

(a) Sljedeći su sektorski dogovori dio Sporazuma:

— Brodovi (Prilog I.)

— Nuklearne elektrane (Prilog II.)

— Civilni zrakoplovi (Prilog III.)

— Obnovljivi izvori energije, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama te vodni projekti (Prilog IV.)

— Željeznička infrastruktura (Prilog V.)

— Projekti proizvodnje električne energije iz ugljena (Prilog VI.).

(b) Sudionica sektorskog dogovora iz Priloga I., II., IV. ili V. može primijeniti odgovarajuće odredbe na službene potpore za izvoz roba i/ili usluga koje su obuhvaćene odgovarajućim sektorskim dogovorima. Ako sektorski dogovor ne sadržava odredbu koja odgovara nekoj odredbi Sporazuma, sudionica tog sektorskog dogovora primjenjuje odredbu Sporazuma.

(c) Za izvoz roba i/ili usluga obuhvaćenih Prilogom III. sudionice koje su sudionice i tog sektorskog dogovora primjenjuju odredbe tog sektorskog dogovora.

(d) Za izvoz roba i/ili usluga obuhvaćenih Prilogom VI. umjesto odredbi Sporazuma primjenjuju se odgovarajuće odredbe tog priloga. Ako Prilog VI. ne sadržava odredbu koja odgovara nekoj odredbi Sporazuma, sudionica tog sektorskog dogovora primjenjuje odredbe Sporazuma.

7. PROJEKTNO FINANCIRANJE

(a) Sudionice mogu primijeniti uvjete utvrđene Prilogom VII. na izvoz roba i/ili usluga za transakcije koje ispunjavaju kriterije iz Dodatka 1. Prilogu VII.

(b) Točka (a) primjenjuje se na izvoz roba i usluga obuhvaćenih Sektorskim dogovorom o izvoznim kreditima za nuklearne elektrane, Sektorskim dogovorom o izvoznim kreditima za projekte obnovljive izvore energije, ublažavanja klimatskih promjena te vodne projekte, Sektorskim dogovorom o izvoznim kreditima za željezničku infrastrukturu i Sektorskim dogovorom o izvoznim kreditima za proizvodnju električne energije iz ugljena.

(c) Točka (a) ne primjenjuje se na izvoz robe i usluga obuhvaćenih Sektorskim dogovorom o izvoznim kreditima za civilne zrakoplove i Sektorskim dogovorom o izvoznim kreditima za brodove.

8. POVLAČENJE

Sudionica se može povući uz pismenu obavijest tajništvu s pomoću trenutačne komunikacije, odnosno putem internetskog informacijskog sustava OECD-a (OLIS). Povlačenje stupa na snagu 180 kalendarskih dana nakon primitka obavijesti tajništva.

9. PRAĆENJE

Tajništvo prati provedbu Sporazuma.

POGLAVLJE II.

FINANCIJSKI UVJETI ZA IZVOZNE KREDITE

Financijski uvjeti za izvozne kredite obuhvaćaju sve odredbe navedene u ovom poglavlju koje se zajedno čitaju.

U Sporazumu su navedena ograničenja uvjeta koji se mogu službeno poduprijeti. Sudionice prihvaćaju da se na određene trgovačke ili industrijske sektore tradicionalno primjenjuju restriktivniji financijski uvjeti od onih predviđenih Sporazumom. Sudionice moraju i dalje poštovati te uobičajene financijske uvjete, a posebno načelo po kojemu rokovi otplate ne premašuju vijek trajanja robe.

10. PREDUJAM, MAKSIMALNA SLUŽBENA POTPORA I LOKALNI TROŠKOVI

(a) Sudionice od kupaca robe i usluga koji su predmet službene potpore zahtijevaju plaćanje predujma od najmanje 15 % vrijednosti izvoznog ugovora na dan ili prije datuma početka roka otplate kredita kako je navedeno u Prilogu XV. Radi ocjene predujma, vrijednost izvoznog ugovora može se proporcionalno smanjiti ako transakcija uključuje robu i usluge iz treće zemlje koje nemaju službenu potporu. Dozvoljeno je financiranje/osiguranje 100 % premije. Premija može i ne mora biti uključena u vrijednost izvoznog ugovora. Zadržana plaćanja izvršena nakon datuma početka roka otplate kredita ne smatraju se predujmom u ovom kontekstu.

(b) Službena potpora za takav predujam može biti samo u obliku osiguranja od uobičajenih rizika prije kredita ili garancije za takve rizike.

(c) Osim kako je predviđeno u točkama (b) i (d), sudionice ne pružaju službenu potporu u iznosu od više od 85 % vrijednosti izvoznog ugovora, uključujući opskrbu treće zemlje, no isključujući lokalne troškove.

(d) Sudionice mogu pružiti službenu potporu za lokalne troškove pod sljedećim uvjetima:

1. službena potpora za lokalne troškove nije viša od 30 % vrijednosti izvoznog ugovora

2. ne smije se pružati uz uvjete povoljnijim/manje restriktivnim od onih dogovorenih za povezani izvoz

3. ako je službena potpora za lokalne troškove viša od 15 % vrijednosti izvoznog ugovora, za takvu je potporu potrebna prethodna obavijest, u skladu s člankom 48., u kojoj se navodi vrsta podupiranih lokalnih troškova.

11. RAZVRSTAVANJE ZEMALJA S OBZIROM NA MAKSIMALNE ROKOVE OTPLATE

(a) Zemlje kategorije I. zemlje su OECD-a s visokim dohotkom ([1]). Sve ostale zemlje pripadaju kategoriji II.

(b) Kod razvrstavanja zemalja primjenjuju se sljedeći operativni kriteriji i postupci:

1. Razvrstavanje za potrebe Sporazuma određeno je BND-om po glavi stanovnika kako ga izračunava Svjetska banka za potrebe svojeg razvrstavanja zemalja koje se zadužuju.

2. U slučajevima u kojima Svjetska banka nema dovoljno informacija za objavljivanje podataka BDP-a po stanovniku, Svjetska banka procjenjuje ima li zemlja u pitanju BDP po stanovniku koji je ispod ili iznad trenutačnog praga. Zemlja se razvrstava u skladu s procjenom osim ako se sudionice odluče za drugačiji pristup.

3. Ako je zemlja ponovno razvrstana u skladu s člankom 11. točkom (a), ponovno razvrstavanje stupit će na snagu dva tjedna nakon što tajništvo svim sudionicama dostavi zaključke donesene na temelju navedenih podataka Svjetske banke.

4. Ako Svjetska banka revidira brojke, te se revizije ne uzimaju u obzir u odnosu na Sporazum. Usprkos tome, razvrstavanje zemlje može se promijeniti s pomoću pojedinačnog posebnog dogovora pri čemu sudionice povoljno razmatraju promjenu potrebnu zbog pogrešaka i propusta povezanih s brojkama naknadno uočenih u istoj kalendarskoj godini u kojoj ih je tajništvo prvotno iznijelo.

(c) Zemlja će promijeniti kategoriju tek nakon što njezina kategorija prema Svjetskoj banci ostane nepromijenjena dvije godine zaredom.

12. MAKSIMALNI ROKOVI OTPLATE

Ne dovodeći u pitanje članak 13., maksimalni rok otplate razlikuje se ovisno o razvrstavanju zemlje odredišta utvrđene na temelju kriterija u članku 11.

(a) Za zemlje iz kategorije I. maksimalni je rok otplate pet godina, uz mogućnost dogovora na osam i pol godina ako se poštuju postupci za prethodnu obavijest navedeni u članku 48.

(b) Za zemlje iz kategorije II. maksimalni je rok otplate deset godina.

([1]) Prema kategorizaciji Svjetske banke s obzirom na BND po glavi stanovnika koja se provodi jednom godišnje.

(c) Ako ugovor obuhvaća više od jedne zemlje odredišta, sudionice moraju pokušati postići pojedinačni poseban dogovor u skladu s postupcima u člancima 58. do 63. da bi se dogovorili primjereni rokovi.

13. ROKOVI OTPLATE ZA NENUKLEARNE ELEKTRANE

(a) Maksimalni rok otplate za nenuklearne elektrane koje nisu obuhvaćene Prilogom VI. jest12 godina. Ako sudionica namjerava podupirati rok otplate duži od onoga predviđenog člankom 12., sudionica izdaje prethodnu obavijest u skladu s postupkom u članku 48.

(b) Nenuklearne elektrane su cjelokupne elektrane ili njihovi dijelovi koji nemaju nuklearni pogon; sadržavaju sve komponente, opremu, materijale i usluge (uključujući osposobljavanje osoblja) koji su izravno potrebni za izgradnju i puštanje u pogon takvih nenuklearnih elektrana. Ovime nisu obuhvaćene stavke za koje je obično odgovoran kupac, konkretno troškovi povezani s razvojem zemljišta, cestama, građevinskim naseljima, energetskim vodovima te ranžirnom postajom i vodovodnom mrežom izvan granica zemljišta elektrane, ali i troškovi nastali u zemlji kupca radi dobivanja službenog odobrenja (npr. lokacijske dozvole, građevinske dozvole, dozvole za punjenje goriva), osim:

1. ako je kupac ranžirne stanice istodobno i kupac elektrane, maksimalni rok otplate za izvornu ranžirnu stanicu jednak je kao za nenuklearnu elektranu (odnosno 12 godina) i

2. maksimalni rok otplate za razdjelne stanice, transformatore i prijenosne vodove s najnižim pragom voltaže od 100 kV jednak je roku otplate za nenuklearnu elektranu.

14. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA

(a) Glavnica izvoznog kredita otplaćuje se u jednakim obrocima.

(b) Glavnica se otplaćuje i kamate se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, pri čemu se prvo plaćanje kamata vrši najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.

(c) Za izvozne kredite pružene u svrhu potpore najma, umjesto jednakih otplata glavnice kako je navedeno u točki (a), mogu se primijeniti jednake otplate glavnice i kamate zajedno.

(d) Iznimno i uz propisno opravdanje izvozni se krediti mogu odobriti pod drugim uvjetima osim onih u navedenim točkama (a) do (c). Pružanje takve potpore objašnjava se neravnotežom vremenske raspodjele sredstava dostupnih dužniku i profilom servisiranja dugova unutar jednakog polugodišnjeg rasporeda otplate i u skladu je sa sljedećim kriterijima:

1. niti jedna otplata glavnice ili niz uplata u šestomjesečnom razdoblju koje se odnose na glavnicu ne smiju premašiti 25 % glavnice kredita

2. glavnica se otplaćuje najmanje svakih 12 mjeseci. Prva otplata glavnice vrši se najkasnije 12 mjeseci od datuma početka roka otplate kredita, pri čemu je u razdoblju od 12 mjeseci od datuma početka roka otplate kredita potrebno otplatiti najmanje 2 % glavnice kredita.

3. Kamate se plaćaju najmanje svakih 12 mjeseci, pri čemu se prvo plaćanje kamata izvršava najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.

4. Najviši ponderirani prosjek razdoblja otplate ne smije premašiti:

— u slučaju transakcija s državnim kupcima (ili s državnom garancijom otplate), četiri i pol godine za transakcije u zemljama kategorije I. i pet godina i tri mjeseca za zemlje u kategoriji II.

— u slučaju transakcija s nedržavnim kupcima (i bez državne garancije otplate), pet godina za zemlje kategorije I. i šest godina za zemlje kategorije II.

— Ne dovodeći u pitanje odredbe navedene u prethodne dvije alineje, za transakcije koje uključuju potporu nenuklearnim elektranama u skladu s člankom 13., šest godina i tri mjeseca.

5. Sudionica izdaje prethodnu obavijest u skladu s člankom 48. u kojoj se navodi razlog zbog kojeg nije pružena potpora u skladu s točkama (a) do (c).

(e) Kamate dospjele nakon datuma početka roka otplate kredita se ne kapitaliziraju.

15. KAMATNE STOPE, PREMIJSKE STOPE I OSTALE NAKNADE

(a) Kamata isključuje:

1. bilo koje plaćanje premija ili drugih troškova vezanih uz osiguranje ili garanciju kredita dobavljača ili financijskih kredita

2. bilo koje plaćanje putem bankarskih naknada ili provizija koje se odnose na izvozni kredit osim godišnjih ili polugodišnjih bankarskih troškova koji su plativi tijekom razdoblja otplate i

3. zadržane poreze koje je uvela zemlja uvoznica.

(b) Ako se službena potpora pruža u obliku izravnih kredita/financiranja ili refinanciranja, premija se može dodati nominalnoj vrijednosti kamatne stope ili može biti odvojeni trošak. Obje se komponente moraju odvojeno prikazati sudionicama.

16. RAZDOBLJE VALJANOSTI ZA IZVOZNE KREDITE

Financijski uvjeti za pojedinačni izvozni kredit ili kreditnu liniju, osim razdoblja valjanosti za komercijalne referentne kamatne stope (CIRR-ovi) kako je određeno člankom 21., ne utvrđuju se fiksno za razdoblje koje premašuje šest mjeseci prije preuzimanja konačne obveze.

17. MJERE ZA IZBJEGAVANJE ILI SMANJENJE GUBITAKA

Sporazum ne sprečava izvozno-kreditna tijela ili financijske institucije da dogovore manje restriktivne financijske uvjete od onih navedenih u Sporazumu, ako se te mjere poduzmu nakon dodjele ugovora (nakon što ugovor o izvoznom kreditu i popratni dokumenti već stupe na snagu) i ako su namijenjeni isključivo izbjegavanju ili smanjenju gubitaka od događaja koji bi mogli uzrokovati neplaćanje ili štetu.

18. PRILAGOĐAVANJE

Uzimajući u obzir međunarodne obveze sudionice i u skladu s namjenom Sporazuma sudionica se može, u skladu s postupcima određenima člankom 45., prilagoditi financijskim uvjetima druge sudionice ili nesudionice. Financijski uvjeti navedeni u skladu s ovim člankom smatraju se sukladnima odredbama iz poglavlja I. i II. i, kad je primjenjivo, prilozima I., II., III., IV., V., VI. i VII.

19. NAJMANJE FIKSNE KAMATNE STOPE SA SLUŽBENOM FINANCIJSKOM POTPOROM

(a) Sudionice koje pružaju službenu financijsku potporu za kredite sa fiksnom stopom primjenjuju odgovarajuće komercijalne referentne kamatne stope (CIRR-ovi) kao najmanje kamatne stope. CIRR-ovi su kamatne stope utvrđene prema sljedećim načelima:

1. CIRR-ovi bi trebali predstavljati konačne komercijalne kamatne stope na zajmove na domaćem tržištu predmetne valute

2. CIRR-ovi bi trebali odgovarati stopi za prvorazredne domaće korisnike kredita

3. CIRR-ovi bi se trebali temeljiti na troškovima financiranja s fiksnom kamatnom stopom

4. CIRR ne bi smjeli narušavati domaće konkurentske uvjete i

5. CIRR-ovi moraju odgovarati stopi dostupnoj prvorazrednim stranim korisnicima kredita.

(b) Pružanje službene financijske potpore ne smije izravnati ili nadoknaditi, djelomično ili u cijelosti, odgovarajuću premiju kreditnog rizika koju valja naplatiti za rizik od neotplaćivanja u skladu s odredbama članka 23.

20. UTVRĐIVANJE CIRR-ova

(a) Svaka sudionica koja želi utvrditi CIRR najprije odabire jedan od sljedeća dva sustava referentne kamatne stope za svoju nacionalnu valutu:

1. trogodišnji prinos državnih obveznica za rok otplate do uključno pet godina, petogodišnji prinos državnih obveznica za više od pet godina i do uključno osam i pol godina i sedmogodišnji prinos državnih obveznica za više od osam i pol godina ili

2. petogodišnji prinos državnih obveznica za sve rokove dospijeća.

Sudionice se dogovaraju o iznimkama povezanima sa sustavom referentne kamatne stope.

(b) CIRR-ovi se postavljaju na fiksnu maržu od 100 baznih bodova iznad referentne kamatne stope svake sudionice osim ako se sudionice dogovore drukčije.

(c) Ostale sudionice upotrebljavaju CIRR utvrđen za određenu valutu ako se odluče za financiranje u toj valuti.

(d) Sudionica može promijeniti svoj sustav referentne kamatne stope nakon što pošalje obavijest šest mjeseci unaprijed te se savjetuje s ostalim sudionicama.

(e) Sudionica ili nesudionica može zatražiti utvrđivanje CIRR-a za valutu nesudionice. Uz savjetovanje zainteresirane ne-sudionice, sudionica ili tajništvo mogu, u ime navedene ne-sudionice, iznijeti prijedlog za utvrđivanje CIRR-a u toj valuti prema postupcima pojedinačnog posebnog dogovora u skladu s člancima 58. do 63.

21. VALJANOST CIRR-ova

Kamatna stopa koja se primjenjuje na transakciju ne utvrđuje se na razdoblje duže od 120 dana. Marža od 20 baznih bodova dodaje se CIRR-u ako su uvjeti službene financijske potpore utvrđeni prije datuma ugovora.

22. PRIMJENA CIRR-ova

(a) Ako se službena financijska potpora pruža za kredite s promjenjivom stopom, banke i ostale financijske institucije tijekom cijelog trajanja kredita ne smiju nuditi mogućnost stope niže od CIRR-a (važećeg u vrijeme izvornog ugovora) ili od kratkoročne tržišne stope, ovisno o tome koja je od njih u tom trenutku niža.

(b) U slučaju dobrovoljne prijevremene otplate kredita ili bilo kojeg njegova dijela korisnik kredita državnim institucijama koje pružaju službenu financijsku potporu nadoknađuje sve troškove i gubitke nastale kao posljedica prijevremene otplate, uključujući troškove državne institucije povezane sa zamjenom dijela priljeva novca s fiksnom stopom prekinutog prijevremenom oplatom.

23. PREMIJA ZA KREDITNI RIZIK

Osim kamata sudionice naplaćuju i premije da bi pokrile rizik od neotplaćivanja izvoznih kredita. Premijske stope koje naplaćuju sudionice moraju se temeljiti na riziku i biti usklađene te ne smiju biti nedostatne za pokriće dugoročnih operativnih troškova i gubitaka.

24. MINIMALNE PREMIJSKE STOPE ZA KREDITNI RIZIK

Sudionice moraju naplaćivati barem primjenjivu minimalnu premijsku stopu (MPR) za kreditni rizik.

(a) Primjenjiva minimalna premijska stopa određuje se na temelju sljedećih čimbenika:

— primjenjivog razvrstavanja zemalja prema riziku

— vremenskog rizika (odnosno horizonta rizika ili HOR-a)

— izabrane dužnikove kategorije rizika kupca

— postotka pokrića političkog i komercijalnog rizika i kvalitete proizvoda službenog izvoznog kredita koji se pruža

— svih primijenjenih metoda smanjivanja rizika zemlje i

— svih primijenjenih povećanja kreditne sposobnosti kupca.

(b) Minimalne premijske stope izražene su u postocima vrijednosti glavnice kredita kao da su premije u cijelosti naplaćene na datum povlačenja prve tranše kredita. U Prilogu IX. nalaze se upute za izračun minimalnih premijskih stopa, uključujući i matematičku formulu.

(c) Neovisno o zemlji odredišta premijske stope koje sudionice naplaćuju za transakcije koje podliježu primjeni usporednih tržišnih vrijednosti, tj. uključujući krajnje dužnike/jamce (odnosno subjekte povezane s kreditnim

rizikom) iz zemalja kategorije 0, zemalja OECD-a s visokim dohotkom i zemalja europodručja s visokim dohotkom ([1]) određuju se za svaki slučaj zasebno. Da bi se osiguralo da se premijskim stopama za transakcije s dužnicima i, ako je potrebno, jamcima, u takvim zemljama ne snižavaju cijene na privatnom tržištu, sudionice se moraju pridržavati sljedećih postupaka, koristeći se dogovorenim načinima za prenošenje relevantnih usporednih vrijednosti cijena u premijske stope:

1. Ako sudionica pruža službenu potporu kao dio paketa sindiciranog kredita koji je strukturiran kao transakcija osigurana imovinom ([2]) ili transakcija projektnog financiranja ([3]), tada vrijedi sljedeće:

   — ukupni troškovi dijela izravnog kreditiranja ne smiju biti manji od ukupnih troškova koje na komercijalnom tržištu naplaćuju sudionice u konzorciju

   — naplaćena premija za čisto pokriće ne smije biti manja od iznosa pretvorenog u ekvivalent iznosa koji naplaćuju sudionice na komercijalnom tržištu.

   Da bi se nešto smatralo paketom sindiciranog kredita, moraju biti ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

   — najmanje 25 % ([4]) konzorcija čine krediti/garancije na komercijalnom tržištu, bez bilateralne ili multilateralne potpore (npr. agencija za izvozne kredite, razvojna financijska institucija, međunarodna financijska institucija ili multilateralna razvojna banka) ([5]), pri čemu sve stranke koje financiraju imaju ista prava u pogledu svih financijskih uvjeta, uključujući paket osiguranja i

   — Financijski uvjeti transakcije potpuno su u skladu sa Sporazumom kako je izmijenjen odredbama o određivanju cijena na temelju usporednih tržišnih vrijednosti u transakcijama sindiciranih kredita/garancija.

2. Sljedeći se postupci primjenjuju na sve ostale transakcije koje podliježu primjeni usporednih tržišnih vrijednosti:

   — Uzimajući u obzir dostupnost tržišnih informacija i obilježja glavne transakcije, sudionice utvrđuju premijsku stopu koja će se primjenjivati usporedbom s jednom ili više tržišnih usporednih vrijednosti iz Priloga X, uz izbor onih usporednih vrijednosti koje smatraju najprikladnijima za konkretnu transakciju.

   — Ne dovodeći u pitanje prethodni stavak sudionice ne smiju naplaćivati premijsku stopu koja je manja od odgovarajuće premije utvrđene modelom usporedne tržišne vrijednosti tijekom ciklusa (TCMB), koji se temelji na razvrstavanju rizika i ukupnom trajanju transakcije (WAL – ponderirano prosječno trajanje cijele transakcije), osim ako se tržišna usporedna vrijednost izvodi iz i. specifičnih obveznica ili obveznica povezanog subjekta na sekundarnom tržištu ili ii. specifičnih kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza ili kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza povezanog subjekta. Sudionica koja naplaćuje premijsku stopu nižu od odgovarajuće premije utvrđene modelom TCMB-a na temelju rejtinga akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga ([6]) specifične tržišne usporedne vrijednosti ([7]), izdaje prethodnu obavijest u skladu s člankom 48. Međutim, naplaćena premija ne smije biti manja od odgovarajuće minimalne aktuarske premije.

([1]) Status zemlje u smislu: 1. radi li se o zemlji s visokim dohotkom (prema kategorizaciji koju utvrđuje Svjetska banka na godišnjoj razini s obzirom na BND po glavi stanovnika), 2. članstva u OECD-u i 3. je li članica europodručja, revidira se na godišnjoj razini. Označavanje zemlje u skladu s člankom 25. točkom (c) kao zemlje OECD-a s visokim dohotkom ili zemlje europodručja s visokim dohotkom kao i uklanjanje takve oznake stupa na snagu tek nakon što je razvrstavanje zemlje prema dohotku (visoki dohodak ili nešto drugo) ostalo nepromijenjeno dvije godine zaredom. Promjena u pogledu oznake zemlje kao zemlje OECD-a s visokim dohotkom ili zemlje europodručja s visokim dohotkom kao i uklanjanje te oznake povezano s promjenom u pogledu članstva u OECD-u ili sudjelovanja u europodručju stupa na snagu odmah u trenutku godišnje revizije statusa zemlje.

([2]) Da bi se transakcija smatrala transakcijom osiguranom imovinom, mora postojati osiguranje potraživanja prvenstvenog reda na imovini koja se financira i, u slučaju najma, prijenos prava i/ili osiguranje potraživanja prvenstvenog reda u vezi s plaćanjem najma.

([3]) Da bi se transakcija smatrala transakcijom projektnog financiranja, ona mora ispuniti osnovne kriterije utvrđene u Dodatku 1. Prilogu VII. Sporazumu.

([4]) Ne dovodeći u pitanje taj prag na transakcije, u zemljama usporednih tržišnih vrijednosti u kojima se koriste uvjeti predviđeni Prilogom V. (željeznice) ili Prilogom VII. (projektno financiranje) primjenjuju se relevantna pravila minimalnog sudjelovanja u komercijalnom kreditu primjenjiva na temelju tih priloga.

([5]) Taj dio kriterija od 25 % može se ispuniti ako dio transakcije koji se odnosi na bezgotovinsko plaćanje i obuhvaća jednu banku koja prima pokriće agencije za izvozne kredite uključuje nepokriveni dio od najmanje 25 %. Takve transakcije moraju ispunjavati sve ostale kriterije iz podstavka 1., uključujući odredbe o istim pravima iz ove alineje.

([6]) Ako je dužnika/jamca ocijenilo više akreditiranih agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga, rejting agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga najbolji je dostupni rejting u stranoj valuti na nadređenoj neosiguranoj osnovi za dužnika (ili jamca). Tajništvo sastavlja i vodi popis takvih akreditiranih agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga.

([7]) U slučaju da relevantno specifično tijelo za određivanje tržišnih cijena nije ocijenila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga, tržišne cijene koje proizlaze iz toga smatraju se nižima od odgovarajuće stope TCMB-a i podliježu prethodnoj obavijesti u skladu s člankom 48.

— Određivanjem premijske stope sudionica određuje rejting rizika za krajnjeg dužnika/jamca, uključujući i onda kada dužnika/jamca ocjenjuje akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga. Sudionica može odrediti rejting koji je za stupanj bolji (na ljestvici akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga) od onoga koji je predvidjela akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga. Ako nema rejtinga akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga, razvrstavanje prema riziku ne smije premašivati (biti povoljnije od) rejting akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga države sjedišta dužnika/jamca za više od dva stupnja. Sudionice moraju izdati prethodnu obavijest u skladu s člankom 48. u sljedećim slučajevima:

— ako sudionica razvrsta dužnika/jamca kao boljeg od najboljeg rejtinga akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga ili

— ako nema rejtinga akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga, a sudionica razvrsta transakciju kao CC2 ili bolju, ili kao kreditni rejting jednak AAA do A–, ili jednak ili povoljniji od najboljeg rejtinga akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga države sjedišta dužnika/jamca.

(d) Zemlje ‚najvišeg rizika' u kategoriji 7 u načelu podliježu premijskim stopama koje premašuju minimalne premijske stope utvrđene za tu kategoriju. Te premijske stope utvrđuju sudionice koje pružaju službenu potporu.

(e) Pri izračunu minimalne premijske stope za neku transakciju primjenjuje se razvrstavanje zemalja prema riziku primjenjivo u zemlji dužnika, dok se kod razvrstavanja kupaca prema riziku primjenjuje razvrstavanje dužnika ([1]), osim ako:

— treća strana, koja je kreditno sposobna u odnosu na veličinu zajamčenog duga, ponudi osiguranje u obliku neopozive, bezuvjetne, pravno valjane i provedive garancije na poziv za obveze otplate ukupnog duga za cijelo trajanje kredita. U slučaju garancije treće strane, sudionica se može odlučiti za primjenu razvrstavanja zemalja prema riziku važećeg u zemlji jamca i jamčevu kategoriju rizika kupca ([2]) ili

— multilateralna ili regionalna institucija, kako je navedeno u članku 28., postupa kao korisnik kredita ili jamac za transakciju, u kojem slučaju se može primijeniti razvrstavanje zemalja prema riziku i kategorija rizika kupca te posebne multilateralne ili regionalne institucije.

(f) Kriteriji i uvjeti koji se odnose na primjenu garancije treće strane u skladu sa situacijama opisanima u prvoj i drugoj alineji prethodno navedene točke (e) utvrđeni su u Prilogu XI.

(g) Konvencija HOR korištena za izračun minimalne premijske stope jedna je polovina razdoblja korištenja uz cijelo razdoblje otplate i njome se predviđa profil redovne otplate izvoznog kredita, odnosno otplata u jednakim polugodišnjim obrocima glavnice uz obračunanu kamatu šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita. Za izvozne kredite s neuobičajenim profilima otplate istovjetno razdoblje otplate (izraženo u jednakim, polugodišnjim obrocima) izračunava se s pomoću sljedeće formule: istovjetno razdoblje otplate = (ponderirano prosječno razdoblje otplate – 0,25)/0,5.

(h) Ako se sudionica odluči za primjenu minimalne premijske stope povezane s trećom stranom iz zemlje koja nije ista kao i dužnikova kao jamcem, mora dati prethodnu obavijest u skladu s člankom 47. Sudionica koja se odluči za primjenu minimalne premijske stope povezane s multilateralnom ili regionalnom institucijom u funkciji jamca mora o tome dati prethodnu obavijest u skladu s člankom 48.

25. RAZVRSTAVANJE ZEMALJA PREMA RIZIKU

Osim zemalja OECD-a s visokim dohotkom i zemalja europodručja s visokim dohotkom zemlje se razvrstavaju u skladu s vjerojatnosti otplaćivanja svojih vanjskih dugova (tj. kreditnim rizikom zemlje).

(a) Pet elemenata kreditnog rizika zemlje su:

— opći moratorij na otplate koji je proglasila vlada dužnika/jamca ili agencija zemlje preko koje se izvršava otplata

([1]) Na premijske stope koje se naplaćuju za transakcije s garancijom treće strane koju dostavlja dužnik u zemlji OECD-a s visokim dohotkom ili zemlji europodručja s visokim dohotkom primjenjuju se zahtjevi utvrđeni u članku 24. točki (c).

([2]) u slučaju garancije treće strane, razvrstavanje zemalja prema riziku i kategorija rizika kupca koji se primjenjuju moraju biti povezani s istim subjektom, tj. ili s dužnikom ili s jamcem.

— politički događaji i/ili gospodarske poteškoće do kojih dolazi izvan zemlje sudionice koja izdaje obavijest ili zakonodavne/administrativne mjere poduzete izvan zemlje sudionice koja izdaje obavijest koje sprečavaju ili odgađaju prijenos sredstava plaćenih u vezi s kreditom

— pravne odredbe koje je donijela zemlja dužnika/jamca kojima se otplate izvršene u lokalnoj valuti proglašavaju valjanim podmirenjem duga, neovisno o tome što, kao posljedica fluktuacija tečaja, takve otplate, nakon što se pretvore u valutu kredita, više ne pokrivaju iznos duga na datum prijenosa sredstava

— sve ostale mjere ili odluke vlade strane zemlje koje sprečavaju otplatu u vezi kredita i

— slučajevi više sile do kojih dolazi izvan zemlje sudionice koja izdaje obavijest, odnosno rat (uključujući građanski rat), izvlaštenje, revolucija, pobuna, građanski nemiri, cikloni, poplave, potresi, erupcije, plimni valovi i nuklearne katastrofe.

(b) Zemlje su razvrstane u jednu od osam kategorija rizika zemlje (0 – 7). Minimalne premijske stope utvrđene su za kategorije od 1 do 7, no ne i za kategoriju 0 jer je razina rizika zemalja u toj kategoriji zanemariva. Kreditni rizik povezan s transakcijama u zemljama kategorije 0 najvećim se dijelom odnosi na rizik dužnika/jamca.

(c) Razvrstavanje zemalja ([1]) obavlja se na temelju metodologije razvrstavanja zemalja prema riziku koja se sastoji od:

— modela ocjene rizika zemlje (model), s pomoću kojega se dobiva kvantitativna ocjena kreditnog rizika zemlje koja se za svaku zemlju temelji na tri skupine pokazatelja rizika: iskustvu s plaćanjima sudionica, financijskoj situaciji i gospodarskoj situaciji. Metodologija modela sastoji se od različitih koraka, uključujući ocjenu tri skupine pokazatelja rizika, te kombinaciju i fleksibilno prosječno ponderiranje skupina pokazatelja rizika.

— kvalitativne ocjene rezultata modela, koja se razmatra za svaku zemlju posebno da bi se integrirali politički rizik i/ili ostali čimbenici rizika koji modelom nisu u potpunosti ili djelomično uzeti u obzir. Ako je potrebno, to bi moglo dovesti do prilagodbe ocjene kvantitativnog modela koja odražava konačnu ocjenu kreditnog rizika zemlje.

(d) Razvrstavanje zemalja prema riziku mora se neprekidno pratiti i revidirati najmanje jednom godišnje, a tajništvo mora odmah obavijestiti o promjenama do kojih dolazi zbog metodologije razvrstavanja zemalja prema riziku. Ako se zemlja ponovno razvrsta u nižu ili višu kategoriju rizika zemlje, sudionice najkasnije pet radnih dana od obavijesti tajništva o ponovnom razvrstavanju naplaćuju premijske stope u skladu s ili iznad minimalnih premijskih stopa povezanih s novom kategorijom rizika zemlje.

(e) Razvrstanost zemalja prema riziku objavljuje tajništvo.

26. OCJENA RIZIKA DRŽAVE

(a) Za sve zemlje razvrstane prema metodologiji razvrstavanja zemalja prema riziku u skladu s člankom 25. točkom (d), rizik države ocjenjuje se da bi se iznimno utvrdili sljedeći državni korisnici kredita:

— koji nisu dužnici s najnižim rizikom u zemlji i

— čiji je kreditni rizik znatno viši od rizika zemlje.

(b) Državni korisnici kredita koji ispunjavaju navedene kriterije iz prethodno navedene točke (a) utvrđuju se prema metodologiji ocjenjivanja rizika ulaganja u zemlju koju su razvile i s kojom su se suglasile sudionice.

(c) Popis državnih korisnika kredita za koje je utvrđeno da ispunjavaju kriterije iz prethodno navedene točke (a) mora se neprekidno pratiti i revidirati najmanje jedanput godišnje, a tajništvo mora odmah obavijestiti o promjenama nastalima zbog metodologije ocjene rizika države.

(d) Popis državnih korisnika kredita iz točke (b) objavljuje tajništvo.

([1]) Iz administrativnih razloga neke zemlje koje ispunjuju uvjete za razvrstavanje u jednu od osam kategorija rizika zemlje ne smiju biti razvrstane ako općenito ne primaju službeno podupirane izvozne kredite. Na takve nerazvrstane zemlje sudionice mogu primijeniti razvrstavanje zemlje prema riziku koje smatraju primjerenim.

27. RAZVRSTAVANJE KUPACA PREMA RIZIKU

Dužnici i, ako je potrebno, jamci u zemljama razvrstanima u kategorije rizika zemalja 1–7 razvrstani su u jednu od kategorija rizika kupaca koje su utvrđene u odnosu na zemlju dužnika/jamca ([1]). Matrica kategorija rizika kupca u koje se razvrstavaju dužnici i jamci nalazi se u Prilogu IX. Kvalitativni opisi kategorija rizika kupca nalaze se u Prilogu XII.

(a) Razvrstavanja kupaca prema riziku moraju se temeljiti na nadređenom neosiguranom kreditnom rejtingu dužnika/jamca koji je utvrdila sudionica.

(b) Ne dovodeći u pitanje prethodno navedenu točku (a) transakcije podupirane u skladu s uvjetima Priloga VII. i transakcije u kreditnoj vrijednosti od pet milijuna SDR-ova ili manje mogu se razvrstavati prema pojedinačnim slučajevima, tj. nakon primjene bilo kakvih povećanja kreditne sposobnosti kupca. Takve transakcije, međutim, bez obzira na njihovo razvrstavanje, nisu podobne za bilo kakav popust za primjenu povećanja kreditne sposobnosti kupca.

(c) Državni dužnici i jamci razvrstavaju se u kategoriju rizika kupca SOV/CC0.

(d) Dužnici i jamci koji nisu državni mogu se iznimno razvrstati u kategoriju rizika kupca ‚manje od rizika države' (SOV+) ([2]), ako:

— rejting dužnika/jamca u stranoj valuti, koji je odredila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga, bolji je od rejtinga u stranoj valuti (iste agencije) državnih korisnika kredita u njegovoj zemlji ili

— dužnik/jamac se nalazi u zemlji u kojoj je utvrđeno da je rizik države znatno veći od rizika zemlje.

(e) Sudionice moraju dati prethodnu obavijest u skladu s člankom 48. za sljedeće transakcije:

— s nedržavnim dužnikom/jamcem, u kojoj je naplaćena premija niža od premije utvrđene kategorijom rizika kupca CC1, tj. CC0 ili SOV+

— s nedržavnim dužnikom/jamcem kreditne vrijednosti veće od 5 milijuna SDR-ova, u kojoj sudionica procjenjuje rizik kupca za nedržavnog dužnika/jamca kojega je ocijenila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga, a procijenjeni rizik kupca bolji je od rejtinga akreditirane agencije ([3]).

(f) U slučaju nadmetanja za određenu transakciju, pri čemu su sudionice koje u njemu sudjeluju svrstale dužnika/jamca u različite kategorije rizika kupca, sudionice koje se nadmeću nastojat će se usuglasiti oko jednakog razvrstavanja rizika kupca. Ako nije postignut dogovor oko zajedničkog razvrstavanja, sudionicama koje su razvrstale dužnika/jamca u više razvrstavanje rizika kupca nije zabranjena primjena nižeg razvrstavanja rizika kupca.

28. RAZVRSTAVANJE MULTILATERALNIH I REGIONALNIH INSTITUCIJA

Multilateralne i regionalne institucije razvrstavaju se u jednu od osam kategorija rizika zemlje (0 – 7) ([4]) i revidiraju prema potrebi. Takva važeća razvrstavanja objavljuje tajništvo.

29. POSTOTAK I KVALITETA POKRIĆA SLUŽBENOG IZVOZNOG KREDITA

Minimalne premijske stope razlikuju se da bi se u obzir uzela različita kvaliteta izvozno-kreditnih proizvoda i postotak pokrića sudionica kako je navedeno u Prilogu IX. Razlikovanje se temelji na perspektivi izvoznika (odnosno neutralizaciji konkurentskog učinka koji je posljedica razlika u kvaliteti proizvoda koji se pružaju izvozniku/financijskoj instituciji).

(a) Kvaliteta izvozno-kreditnog proizvoda ovisi o tome je li proizvod osiguranje, garancija ili izravni kredit/financiranje, a u slučaju proizvoda osiguranja o tome je li za pokriće kamata tijekom razdoblja čekanja na odštetu (odnosno razdoblja između datuma dospijeća plaćanja dužnika i datuma na koji osiguravatelj može nadoknaditi troškove izvozniku/financijskoj instituciji) potrebna dodatna naknada.

([1]) Pravila povezana s razvrstavanjem kupaca trebaju se shvatiti kao da se njima propisuje najpovoljnije razvrstavanje koje se može primijeniti. Tako npr. državni kupac može biti svrstan u manje povoljnu kategoriju rizika kupaca.

([2]) Minimalne premijske stope povezane s kategorijom rizika kupca ‚manje od rizika države' (SOV+) za 10 % su niže od minimalnih premijskih stopa u kategoriji ‚rizik države' (CC0).

([3]) Ako je nedržavnog korisnika kredita ocijenilo više od jedne akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga, obavijest je potrebna samo kada je ocjena rizika kupca povoljnija od najpovoljnijih rejtinga agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga.

([4]) S obzirom na rizik kupca, razvrstane multilateralne i regionalne institucije pripadaju kategoriji SOV/CC0.

(b) Svi postojeći izvozno-kreditni proizvodi koje nude sudionice razvrstavaju se u jednu od sljedeće tri skupine proizvoda:

— proizvod ispod standarda, odnosno osiguranje bez pokrića kamata tijekom razdoblja čekanja na odštetu i osiguranje s pokrićem kamata tijekom razdoblja čekanja na odštetu uz odgovarajuću dodatnu naknadu na premije

— standardni proizvod, odnosno osiguranje s pokrićem kamata tijekom razdoblja čekanja na odštetu bez odgovarajuće dodatne naknade na premije i izravnog kredita/financiranja i

— proizvod iznad standarda, odnosno garancije.

30. METODE SMANJENJA RIZIKA ZEMLJE

(a) Sudionice mogu primijeniti sljedeće metode smanjenja rizika zemlje, čija je konkretna primjena opisana u Prilogu XIII.:

— struktura budućeg priljeva iz inozemstva zajedno sa založnim računom u inozemstvu

— financiranje u lokalnoj valuti.

(b) Sudionica koja primjenjuje minimalnu premijsku stopu u kojoj se odražava metoda smanjenja rizika zemlje mora dati prethodnu obavijest u skladu s člankom 47.

(c) Smanjenje rizika zemlje ne primjenjuje se na transakcije koje podliježu modelu usporednih tržišnih vrijednosti.

31. POVEĆANJA KREDITNE SPOSOBNOSTI KUPCA

(a) Sudionice mogu primijeniti sljedeća povećanja kreditne sposobnosti kupca, koja omogućuju primjenu faktora povećanja kreditne sposobnosti (CEF) koji je veći od 0:

— prijenos prihoda ili potraživanja iz ugovora

— osiguranje na temelju imovine

— osiguranje iz dugotrajne materijalne imovine

— založni račun.

(b) Definicije vrijednosti povećanja kreditne sposobnosti kupca i faktora povećanja kreditne sposobnosti za dužnike iz kategorija 1 – 7 i dužnike povezane s usporednim tržišnim vrijednostima navedene su u Prilogu XIII.

(c) Povećanja kreditne sposobnosti kupca mogu se koristiti sama ili uz sljedeća ograničenja:

— najviši faktor povećanja kreditne sposobnosti koji se može postići primjenom povećanja kreditne sposobnosti kupca je 0,35 za kategorije transakcija 1 – 7 i 0,25 za transakcije koje podliježu modelu usporednih tržišnih vrijednosti

— ‚osiguranje na temelju imovine' i ‚osiguranje iz dugotrajne materijalne imovine' ne mogu se koristiti zajedno u jednoj transakciji

— ako je u transakciji kategorije 1 – 7 važeće razvrstavanje zemlje prema riziku poboljšano primjenom ‚strukture budućeg priljeva iz inozemstva zajedno sa založnim računom u inozemstvu', ne mogu se primjenjivati povećanja kreditne sposobnosti kupca.

(d) Sudionice izdaju prethodnu obavijest u skladu s člankom 48. za transakcije s nedržavnim dužnikom/jamcem kreditne sposobnosti više od pet milijuna SDR-ova ako povećanja kreditne sposobnosti kupca imaju za rezultat primjenu faktora povećanja kreditne sposobnosti koji je veći od 0 ili kada god se povećanja kreditne sposobnosti kupca upotrebljavaju u transakciji koja podliježe primjeni usporednih tržišnih vrijednosti čiji je rezultat cijena niža od odgovarajuće minimalne premijske stope TCMB-a.

32. REVIZIJA VALJANOSTI MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA ZA KREDITNI RIZIK

(a) Za ocjenu dostatnosti minimalnih premijskih stopa i da bi se, ako je potrebno, omogućile prilagodbe naviše ili naniže, za redovito praćenje i prilagodbu minimalnih premijskih stopa koriste se instrumenti za dobivanje povratnih informacija o premijama (PFT-ovi).

(b) PFT-ovima se ocjenjuje primjerenost minimalnih premijskih stopa u odnosu na stvarna iskustva institucija koje pružaju službene izvozne kredite, kao i na informacije privatnog tržišta o određivanju cijena kreditnog rizika.

(c) Opsežna revizija svih aspekata pravila iz Sporazuma povezanih s premijama, s posebnim naglaskom na pravilima o određivanju cijena na temelju usporednih tržišnih vrijednosti, odvija se najkasnije do 31. prosinca 2018.

POGLAVLJE III.

ODREDBE ZA VEZANU POMOĆ

33. OPĆA NAČELA

(a) Sudionice su dogovorile dodatne politike za izvozne kredite i vezanu pomoć. Politike izvoznih kredita moraju se temeljiti na slobodnom tržišnom natjecanju i slobodnom djelovanju tržišnih sila. S pomoću politika vezane pomoći zemljama, sektorima ili projektima koji imaju ograničen ili nikakav pristup tržišnom financiranju moraju se osigurati potrebni vanjski izvori. Politikama vezane pomoći treba se osigurati najbolja vrijednost za novac, smanjiti iskrivljavanje tržišta i pridonijeti razvojno učinkovitom korištenju tih izvora.

(b) Odredbe Sporazuma o vezanoj pomoći ne primjenjuju se na programe pomoći multilateralnih ili regionalnih institucija.

(c) Navedenim načelima ne prejudiciraju se stajališta Odbora za razvojnu pomoć (DAC) o kvaliteti vezane i nevezane pomoći.

(d) Sudionica može zahtijevati dodatne podatke bitne za status vezanja bilo kojeg oblika pomoći. Ako nije sigurno pripada li određena financijska praksa u područje primjene vezane pomoći navedene u Prilogu XV., zemlja donatorica dostavlja dokaz da je pomoć zapravo ‚nevezana' u skladu s definicijom u Prilogu XV.

34. OBLICI VEZANE POMOĆI

Vezana pomoć može biti u obliku:

(a) kredita Službene razvojne pomoći (ODA) kako je definirano u ‚Temeljnim načelima DAC-a za povezano financiranje i vezanu i djelomično nevezanu službenu razvojnu pomoć (1987.)' (*DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance* (1987))

(b) bespovratnih sredstava ODA kako je definirano u ‚Temeljnim načelima DAC-a za povezano financiranje i vezanu i djelomično nevezanu službenu razvojnu pomoć (1987.)' i

(c) ostalih službenih sredstava (OOF), što uključuje bespovratna sredstva i kredite, ali isključuje službeno podupirane izvozne kredite koji su u skladu sa Sporazumom ili

(d) bilo kojih drugih miješanih oblika, *de iure* ili *de facto*, unutar kontrole donatorice, davatelja ili korisnika kredita, što uključuje dva ili više prethodno navedena oblika i/ili sljedeće financijske komponente:

1. izvozni kredit sa službenom potporom pomoću izravnog kredita/financiranja, refinanciranja, subvencioniranja kamatne stope, garancije ili osiguranja na koje se Sporazum primjenjuje i

2. ostala sredstva po tržišnim uvjetima ili blizu njih, ili predujam kupca.

35. POVEZANO FINANCIRANJE

(a) Povezano financiranje može biti u različitim oblicima uključujući miješane kredite, miješano financiranje, zajedničko financiranje, usporedno financiranje ili jednokratne cjelovite transakcije. Glavna su svojstva svih oblika:

— povlaštena komponenta koja je *de iure* i *de facto* povezana s nepovlaštenom komponentom

— jedan dio ili cijeli financijski paket koji predstavlja vezanu pomoć i

— povlaštena sredstva dostupna samo ako primatelj prihvati povezanu nepovlaštenu komponentu.

(b) ‚Činjenična' (*de facto*) međusobna povezanost ili veza određena je čimbenicima kao što su:

— postojanje neformalnih dogovora između primatelja i tijela donatorice

— namjera donatorice da olakša prihvatljivost financijskog paketa korištenjem ODA-e

— učinkovito vezanje cijelog financijskog paketa na nabavu zemlje donatorice

— vezanje statusa ODA-e i načina raspisivanja natječaja ili ugovaranja svake financijske transakcije ili

— bilo koja druga praksa koju utvrđuju DAC ili sudionice, a u kojoj postoji *de facto* veza između dvije ili više financijskih komponenti.

(c) Sljedeće prakse ne sprječavaju utvrđivanje ‚činjenične' međusobne povezanosti ili veze:

— podjela ugovora odvojenim obavješćivanjem o komponentama jednog ugovora

— podjela ugovora koji se financiraju u više faza

— neobavješćivanje o međuovisnim dijelovima ugovora i/ili

— neobavješćivanje zato što je dio financijskog paketa nevezan.

36. PRIHVATLJIVOST ZEMLJE ZA VEZANU POMOĆ

(a) Zemljama čiji je BND po glavi stanovnika, prema podacima Svjetske banke, iznad gornje granice za zemlje nižeg srednjeg dohotka, ne odobrava se vezana pomoć. Svjetska banka ponovno izračunava ovaj prag na godišnjoj razini ([1]). Zemlja će promijeniti kategoriju tek nakon što njezina kategorija prema Svjetskoj banci ostane nepromijenjena dvije godine zaredom.

(b) Kod razvrstavanja zemalja primjenjuju se sljedeći operativni kriteriji i postupci:

1. Razvrstavanje za potrebe Sporazuma određeno je BND-om po stanovniku kako ga izračunava Svjetska banka u svrhu njezina razvrstavanja zemalja koje se zadužuju. To razvrstavanje objavljuje tajništvo.

2. U slučajevima u kojima Svjetska banka nema dovoljno informacija za objavljivanje podataka BDP-a po stanovniku, Svjetska banka procjenjuje ima li zemlja u pitanju BDP po stanovniku koji je ispod ili iznad trenutačnog praga. Zemlja se razvrstava u skladu s procjenom osim ako se sudionice odluče za drugačiji pristup.

3. Ako se prihvatljivost zemlje za odobrenje vezane pomoći promijeni u skladu s prethodno navedenom točkom (a), ponovno razvrstavanje stupa na snagu dva tjedna nakon što tajništvo svim sudionicama dostavi zaključke donesene na temelju navedenih podataka Svjetske banke. Prije datuma stupanja na snagu ponovnog razvrstavanja ne smije se objaviti nikakvo financiranje vezane pomoći za novu prihvatljivu zemlju; nakon tog datuma ne smije se objaviti nikakvo financiranje vezane pomoći za zemlju koja je napredovala, osim obavijesti o pojedinačnim transakcijama obuhvaćenim u okviru prethodno potvrđene kreditne linije prije isteka te kreditne linije (najkasnije jednu godinu od datuma stupanja na snagu).

4. Ako Svjetska banka revidira brojke, te se revizije ne uzimaju u obzir u odnosu na Sporazum. Usprkos tome, razvrstavanje zemlje može se promijeniti pomoću pojedinačnog posebnog dogovora, u skladu s odgovarajućim postupcima u člancima 58. do 63., pri čemu sudionice povoljno razmatraju promjenu potrebnu zbog pogrešaka i propusta vezanih uz brojke naknadno uočenih tijekom iste kalendarske godine kada ih je tajništvo prvotno iznijelo.

37. PRIHVATLJIVOST PROJEKTA

(a) Vezana pomoć ne daje se za javne ili privatne projekte koji bi trebali biti komercijalno održivi u slučaju financiranja po tržišnim uvjetima ili uvjetima Sporazuma.

(b) Ključni testovi takve prihvatljivosti za pomoć su sljedeći:

— je li projekt financijski održiv, odnosno ne može li projekt po odgovarajućim cijenama utvrđenima po tržišnim načelima ostvariti novčani tok dovoljan za pokriće operativnih troškova projekta i servisiranje korištenog kapitala, odnosno prvi ključni test ili

— je li opravdano zaključiti, na temelju komunikacije s ostalim sudionicama, da je financiranje projekta po tržišnim uvjetima ili uvjetima Sporazuma malo vjerojatno, odnosno drugi ključni test. U slučaju projekata većih od 50 milijuna posebnih prava vučenja (SDR), kod razmatranja primjerenosti takve pomoći posebnu će težinu imati očekivana dostupnost financiranja po tržišnim uvjetima ili uvjetima Sporazuma.

([1]) Na temelju godišnje revizije Svjetske banke povezane s razvrstavanjem zemalja, za utvrđivanje prihvatljivosti za vezanu pomoć koristit će se prag BND-a po glavi stanovnika. Taj se prag može pronaći na internetskim stranicama OECD-a (http://www.oecd.org/trade/xcred/country-classification.htm).

(c) Namjena je ključnih testova iz točke (b) opisati kako se vrednuje projekt da bi se utvrdilo treba li ga financirati takvom vrstom pomoći ili izvoznim kreditima po tržišnim uvjetima ili uvjetima Sporazuma. Očekuje se da će se postupkom savjetovanja iz članaka 51. do 53. s vremenom steći iskustvo s pomoću kojeg će se i za izvozno-kreditne agencije i za agencije za pomoć preciznije utvrditi *ex ante* smjernice o razlici između dvije kategorije projekata.

38. MINIMALNA RAZINA POVLASTICA

Sudionice ne dodjeljuju vezanu pomoć koja ima razinu povlastica manju od 35 % ili 50 % ako je zemlja korisnik najmanje razvijena zemlja (LDC), osim u slučajevima navedenima u nastavku koji su izuzeti od postupaka obavješćivanja navedenih u članku 49. točki (a) i članku 50. točki (a):

(a) tehnička pomoć: vezana pomoć u slučaju kad se komponenta službene razvojne pomoći sastoji isključivo od tehničke suradnje koja iznosi manje od 3 % ukupne vrijednosti transakcije ili jedan milijun posebnih prava vučenja (SDR), što god je niže i

(b) mali projekti: kapitalni projekti od manje od jednog milijuna posebnih prava vučenja (SDR) koji se u potpunosti financiraju dodjelom bespovratne razvojne pomoći.

39. IZUZEĆA OD PRIHVATLJIVOSTI ZEMLJE ILI PROJEKTA ZA VEZANU POMOĆ

(a) Odredbe članaka 36. i 37. ne primjenjuju se na vezanu pomoć u slučaju kad razina povlastica iznosi 80 % ili više, osim na vezanu pomoć koja je dio povezanog financijskog paketa, opisanog u članku 35.

(b) Odredbe članka 37. ne primjenjuju se na vezanu pomoć čija je vrijednost manja od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR), osim na vezanu pomoć koja je dio povezanog financijskog paketa, opisanog u članku 35.

(c) Vezana pomoć za najmanje razvijene zemlje (LCD) prema definiciji Ujedinjenih naroda ne podliježe odredbama članaka 36. i 37.

(d) Sudionice pozitivno razmatraju ubrzavanje postupaka vezane pomoći u skladu s posebnim okolnostima:

— nuklearnom ili velikom industrijskom nezgodom koja uzrokuje ozbiljno prekogranično onečišćenje i u slučaju koje sve zahvaćene sudionice žele pružiti vezanu pomoć da bi se uklonili ili smanjili učinci onečišćenja ili

— postojanje znatnog rizika od takve nezgode, u kojem slučaju sve potencijalno zahvaćene sudionice žele pružiti vezanu pomoć da bi spriječile njezino pojavljivanje.

(e) Ne dovodeći u pitanje članke 36. i 37. sudionica može iznimno dodijeliti potporu na jedan od sljedećih načina:

— postupkom pojedinačnog posebnog dogovora kako je navedeno u Prilogu XV. i opisano u člancima 58. do 63. ili

— putem opravdane pomoći, u slučaju potpore značajnog dijela sudionica, kako je navedeno u člancima 51. i 52. ili

— putem dopisa upućenog glavnom tajniku OECD-a, u skladu s postupcima iz članka 53., za koje sudionice očekuju da će se koristiti u rijetkim i iznimnim slučajevima.

40. IZRAČUN RAZINE POVLASTICA VEZANE POMOĆI

Razina povlastica vezane pomoći izračunava se s pomoću jednake metode kao za element bespovratnih sredstava koji koristi DAC, osim sljedećeg:

(a) Diskontna stopa korištena za izračun razine povlastica kredita u određenoj valuti, odnosno diferencirana diskontna stopa (DDR), mijenja se 15. siječnja svake godine i izračunava se kako slijedi:

— Prosjek CIRR-a + marža

marža (M) ovisi o roku otplate (R) kako slijedi:

R	M
manje od 15 godina	0,75
15 godina i više, ali manje od 20 godina	1,00

20 godina i više, ali manje od 30 godina	1,15
30 godina i više	1,25

— Za sve valute prosjek CIRR-a izračunava se na temelju prosjeka mjesečnog CIRR-a valjanog tijekom šest mjeseci između 15. kolovoza prethodne godine i 14. veljače tekuće godine. Izračunana stopa, uključujući maržu, zaokružuje se na deset najbližih baznih točaka. Ako za valutu postoji više od jednog CIRR-a, za ovaj se izračun koristi CIRR s najdužim dospijećem kako je navedeno u članku 20. točki (a).

(b) Referentni datum za izračun razine povlastica datum je početka roka otplate kredita kako je navedeno u Prilogu XV.

(c) Za potrebe izračuna ukupne razine povlastica povezanog financijskog paketa smatra se da su razine povlastica sljedećih kredita, sredstava i plaćanja jednake nuli:

— izvoznih kredita koji su u skladu sa Sporazumom

— ostalih sredstava po tržišnim stopama ili blizu njih

— ostalih službenih sredstava čija je razina povlastica manja od minimuma dozvoljenog u skladu s člankom 38., osim u slučaju prilagođavanja i

— predujma kupca.

Plaćanja na datum početka roka otplate kredita ili prije tog datuma koja se ne smatraju predujmom uključuju se u izračun razine povlastica.

(d) Diskontna stopa pri prilagođavanju: u slučaju pomoći za prilagođavanje, identično prilagođavanje znači prilagođavanje identičnoj razini povlastica koja je ponovno izračunana s diskontnom stopom na snazi u vrijeme prilagođavanja.

(e) Lokalni troškovi i nabava treće zemlje uključuju se u izračun razine povlastica samo ako ih financira zemlja donatorica.

(f) Ukupna razina povlastica paketa određuje se množenjem nominalne vrijednosti svake komponente paketa s odgovarajućom razinom povlastica svake komponente, uz dodavanje rezultata, i dijeljenjem tog ukupnog broja s ukupnom nominalnom vrijednosti komponenata.

(g) Diskontna stopa za odobreni kredit u okviru pomoći stopa je na snazi u vrijeme izdavanja obavijesti. Međutim, u slučajevima trenutačnog izdavanja obavijesti, diskontna je stopa ona na snazi u trenutku određivanja uvjeta kredita u okviru pomoći. Promjena diskontne stope za vrijeme trajanja kredita ne mijenja njegovu razinu povlastica.

(h) Ako se promjena valute izvrši prije zaključivanja ugovora, obavijest se revidira. Diskontna stopa korištena za izračun razine povlastica bit će ona primjenjiva na datum revizije. Revizija nije potrebna ako su u izvornoj obavijesti navedeni alternativna valuta i svi potrebni podaci za izračun razine povlastica.

(i) Ne dovodeći u pitanje točku (g) diskontna stopa korištena za izračun razine povlastica pojedinačnih transakcija pokrenutih u okviru kreditne linije pomoći jest stopa prvobitno proglašena kreditnom linijom.

41. RAZDOBLJE VALJANOSTI VEZANE POMOĆI

(a) Sudionice ne smiju određivati uvjete vezane pomoći duže od dvije godine, bilo da se to odnosi na financiranje pojedinačnih transakcija ili na protokol o pomoći, kreditnu liniju pomoći ili sličan sporazum. U slučaju protokola o pomoći, kreditne linije pomoći ili sličnog sporazuma, rok valjanosti počinje na datum njihova potpisivanja, o čemu valja obavijestiti u skladu s člankom 50. O produženju kreditne linije šalje se obavijest kao da je riječ o novoj transakciji, uz napomenu da je riječ o produženju i da se obnavlja uz uvjete dozvoljenima u vrijeme slanja obavijesti o produženju. U slučaju pojedinačnih transakcija, uključujući one o kojima je poslana obavijest u okviru protokola o pomoći, kreditne linije pomoći ili sličnog sporazuma, rok valjanosti počinje na datum obavješćivanja o obvezi u skladu s člancima 49. ili 50., prema potrebi.

(b) Kad zemlja prvi put postane neprihvatljiva za primanje 17-godišnjih kredita Svjetske banke, rok valjanosti postojećeg protokola i novih protokola o vezanoj pomoći i kreditnih linija o kojima je poslana obavijest ograničava se na jednu godinu od datuma mogućeg ponovnog razvrstavanja u skladu s postupcima iz članka 36. točke (b).

(c) Produženje takvih protokola i kreditnih linija moguće je jedino uz uvjete koji su u skladu s odredbama članaka 36. i 37. Sporazuma nakon:

— ponovnog razvrstavanja zemalja i

— promjene odredaba Sporazuma.

U tim se okolnostima mogu zadržati postojeći uvjeti bez obzira na promjenu diskontne stope navedene u članku 40.

42. PRILAGOĐAVANJE

Uzimajući u obzir međunarodne obveze sudionice i u skladu s namjenom Sporazuma sudionica se može, u skladu s postupcima određenim člankom 45., prilagoditi financijskim uvjetima druge sudionice ili nesudionice.

POGLAVLJE IV.

POSTUPCI

ODJELJAK 1.

Uobičajeni postupci za izvozne kredite i pomoć povezanu s trgovinom

43. OBAVIJESTI

Obavijesti utvrđene postupcima iz Sporazuma moraju biti sastavljene u skladu s podacima navedenima u Prilogu VIII. te ih uključivati, a kopije se moraju poslati tajništvu.

44. INFORMACIJE O SLUŽBENOJ POTPORI

(a) Čim se sudionica obveže na službenu potporu, o kojoj je poslala obavijest u skladu s postupcima u člancima 47. do 50., o tome obavješćuje sve ostale sudionice dodajući referentni broj obavijesti na odgovarajući obrazac.

(b) Pri razmjeni podataka u skladu s člancima 55. do 57. sudionica obavješćuje ostale sudionice o uvjetima kredita u skladu s kojima namjerava poduprijeti određenu transakciju i može zahtijevati slične podatke od ostalih sudionica.

45. POSTUPCI PRILAGOĐAVANJA

(a) Prije prilagođavanja financijskih uvjeta koje navodno nude sudionica ili ne-sudionica u skladu s člancima 18. i 42., sudionica ulaže sve razumne napore, uključujući, prema potrebi, korištenje osobnog savjetovanja opisanog u članku 57., da bi provjerila jesu li ti uvjeti službenu podupirani, te postupa u skladu sa sljedećim:

1. Sudionica obavješćuje sve ostale sudionice o uvjetima koje namjerava poduprijeti u skladu s jednakim postupcima obavješćivanja potrebnim za prilagođene uvjete. U slučaju prilagođavanja nesudionici sudionica koja namjerava izvršiti prilagođavanje pridržava se jednakih postupaka obavješćivanja koji bi bili potrebni da je prilagođavanje uvjeta ponudila sudionica.

2. Ne dovodeći u pitanje podtočku 1., ako primjenjivi postupak obavješćivanja zahtijeva da se sudionica koja namjerava izvršiti prilagođavanje suzdrži od svoje obveze nakon datuma zaključivanja prikupljanja ponuda, sudionica koja namjerava izvršiti prilagođavanje šalje obavijest o svojoj namjeri što je prije moguće.

3. Ako sudionica koja pokreće postupak ublaži ili povuče svoju namjeru podupiranja uvjeta o kojima je poslala obavijest, o tome odmah obavješćuje sve ostale sudionice.

(b) Sudionica koja namjerava ponuditi financijske uvjete jednake onima o kojima je poslana obavijest u skladu s člancima 47. i 48. može isto učiniti nakon isteka ondje navedenog razdoblja čekanja. Navedena sudionica šalje obavijest o svojoj namjeri što je prije moguće.

46. POSEBNO SAVJETOVANJE

(a) Sudionica koja ima opravdane razloge vjerovati da su financijski uvjeti koje nudi druga sudionica (sudionica koja pokreće postupak) velikodušniji od onih navedenih u Sporazumu šalje obavijest tajništvu. Tajništvo odmah objavljuje te podatke.

(b) Sudionica koja pokreće postupak obrazlaže financijske uvjete svoje ponude u roku od dva radna dana nakon što tajništvo iznese podatke.

(c) Nakon obrazloženja sudionice koja pokreće postupak bilo koja sudionica može zahtijevati da tajništvo u roku od pet radnih dana organizira poseban sastanak radi savjetovanja sudionica da bi se raspravilo o tom pitanju.

(d) Financijski uvjeti koji uživaju pogodnosti službene potpore ne počinju vrijediti do ishoda posebnog sastanka sudionica održanog radi savjetovanja.

ODJELJAK 2.

Postupci za izvozne kredite

47. PRETHODNA OBAVIJEST UZ RASPRAVU

(a) Sudionica obavješćuje sve ostale sudionice najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze u skladu s Prilogom VIII. ako:

— za izračun minimalne premijske stope koristi se važeće razvrstavanje zemalja prema riziku i kategorija rizika kupca treće strane iz zemlje koja nije ista kao i dužnikova [odnosno utvrđuje se u skladu s člankom 24. točkom (e) prvom alinejom]

— važeća minimalna premijska stopa smanjena je primjenom neke od metoda smanjivanja rizika zemlje iz članka 30. ili

— namjerava pružati potporu u skladu s člankom 10. točkom (a) podtočkom 2. ili člankom 10. točkom (d) Priloga IV.

— namjerava pružati potporu u skladu s člankom 5. točkom (a) Priloga V.

(b) Ako u tom razdoblju bilo koja druga sudionica zatraži raspravu, sudionica koja pokreće postupak čeka deset dodatnih kalendarskih dana.

(c) Sudionica nakon rasprave obavješćuje sve ostale sudionice o svojoj konačnoj odluci da bi se olakšalo preispitivanje iskustva u skladu s člankom 69. Sudionice vode evidenciju svog iskustva u vezi premijskih stopa o kojima je poslana obavijest u skladu s prethodno navedenom točkom (a).

48. PRETHODNA OBAVIJEST

(a) Sudionica obavješćuje sve ostale sudionice najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze u skladu s Prilogom VIII. ako namjerava:

1. pružati potporu u skladu s člankom 10. točkom (d) podtočkom 3.

2. u slučaju zemlje kategorije I. poduprijeti rok otplate duži od pet godina

3. pružati potporu u skladu s člankom 13. točkom (a)

4. pružati potporu u skladu s člankom 14. točkom (d)

5. primijeniti premijsku stopu u skladu s odredbama članka 24. točke (c) podtočke 1. prilikom sudjelovanja kao dijela paketa sindiciranog kredita

6. primijeniti premijsku stopu nižu od odgovarajuće premije utvrđene modelom TCMB-a u skladu s člankom 24. točkom (c) podtočkom 2. drugom alinejom

7. pružiti potporu transakcijama koje podliježu primjeni usporednih tržišnih vrijednosti ako sudionica razvrsta dužnika/jamca kao boljeg od najboljeg rejtinga akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga ili ako nema rejtinga akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga, ako sudionica razvrsta transakciju kao CC2 ili bolju, ili kao kreditni rejting jednak AAA do A–, ili jednak ili povoljniji od najboljeg rejtinga akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga države sjedišta dužnika/jamca

8. primijeniti premijsku stopu u skladu s člankom 24. točkom (e) drugom alinejom pri čemu su važeće razvrstavanje zemalja prema riziku i kategorija rizika kupca koji se koriste za izračun minimalne premijske stope utvrđeni sudjelovanjem razvrstane multilateralne ili regionalne institucije kao dužnika ili jamca

9. primijeniti premijsku stopu u skladu s člankom 27. točkom (e) pri čemu je izabrana kategorija rizika kupca koja se koristi za izračun minimalne premijske stope za transakciju:

   — s nedržavnim dužnikom/jamcem niža od CC1 (odnosno CC0 ili SOV+)

   — s nedržavnim dužnikom/jamcem kreditne sposobnosti više od pet milijuna SDR-ova bolja od ocjene akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga

10. primijeniti premijsku stopu u skladu s člankom 31. točkom (a) za transakcije s nedržavnim dužnikom/jamcem kreditne sposobnosti više od pet milijuna SDR-ova ako povećanja kreditne sposobnosti kupca imaju za rezultat primjenu faktora povećanja kreditne sposobnosti koji je veći od 0 ili kada god se povećanja kreditne sposobnosti kupca upotrebljavaju u transakciji koja podliježe primjeni usporednih tržišnih vrijednosti čiji je rezultat cijena niža od odgovarajuće minimalne premijske stope TCMB-a

11. pružati potporu u skladu s člankom 8. točkom (a) Priloga II.

12. pružati potporu u skladu s člankom 10. točkom (a) podtočkom 1. Priloga IV.

13. pružati potporu u skladu s člankom 5. točkom (b) Priloga V.

14. pružati potporu u skladu s člankom 4. točkom (a) Priloga VI.

(b) Ako sudionica koja pokreće postupak ublaži ili povuče svoju namjeru pružanja potpore takvoj transakciji, o tome odmah obavješćuje sve ostale sudionice.

ODJELJAK 3.

Postupci za pomoć povezanu s trgovinom

49. PRETHODNA OBAVIJEST

(a) Sudionica šalje prethodnu obavijest u skladu s Prilogom VIII. ako namjerava osigurati službenu potporu za:

   — nevezanu pomoć povezanu s trgovinom u vrijednosti od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) ili više, i s razinom povlastica od manje od 80 %

   — nevezanu pomoć povezanu s trgovinom u vrijednosti od manje od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) i elementom bespovratnih sredstava (prema definiciji DAC-a) u iznosu od manje od 50 %

   — vezanu pomoć povezanu s trgovinom u vrijednosti od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) ili više i s razinom povlastica od manje od 80 % ili

   — vezanu pomoć povezanu s trgovinom u vrijednosti od manje od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) i razinom povlastica od manje od 50 %, osim u slučajevima navedenima u članku 38. točkama (a) i (b)

   — vezanu pomoć u skladu s člankom 39. točkom (d).

(b) Prethodna obavijest šalje se najkasnije 30 radnih dana prije zaključivanja prikupljanja ponuda ili datuma preuzimanja obveze, pri čemu se prvenstvo daje ranijem datumu.

(c) Ako sudionica koja pokreće postupak ublaži ili povuče svoju namjeru podupiranja uvjeta o kojima je poslala obavijest, o tome odmah obavješćuje sve ostale sudionice.

(d) Odredba ovog članka primjenjuje se na vezanu pomoć koja čini dio povezanog financijskog paketa, kako je navedeno u članku 35.

50. TRENUTAČNA OBAVIJEST

(a) Sudionica odmah, odnosno u roku od dva radna dana od preuzimanja obveze, obavješćuje sve ostale sudionice, u skladu s prilogom VIII., ako pruža službenu potporu za vezanu pomoć u sljedećim vrijednostima:

— 2 milijuna ili više SDR-ova i razine povlastica od 80 % ili više ili

— manje od dva milijuna SDR-ova i razine povlastica od 50 % ili više, osim u slučajevima navedenim u članku 38. točkama (a) i (b).

(b) Sudionica također odmah obavješćuje sve ostale sudionice o potpisivanju protokola o pomoći, kreditne linije ili sličnog sporazuma.

(c) Prethodna obavijest nije potrebna ako sudionica namjerava prilagoditi financijske uvjete za koje je potrebna trenutna obavijest.

ODJELJAK 4.

Postupci savjetovanja za vezanu pomoć

51. SVRHA SAVJETOVANJA

(a) Sudionica koja traži obrazloženje za moguće trgovinske motive za vezanu pomoć može zahtijevati potpunu ocjenu kvalitete pomoći (navedenu u Prilogu XIV).

(b) Osim toga, sudionica može zatražiti savjetovanje s ostalim sudionicama, u skladu s člankom 52. To uključuje osobno savjetovanje kako je navedeno u članku 57. da bi se raspravilo o sljedećem:

— najprije, ispunjava li ponuda za pomoć zahtjeve članaka 36. i 37. i

— ako je potrebno, je li ponuda za pomoć opravdana ako zahtjevi članaka 36. i 37. nisu ispunjeni.

52. OPSEG I VREMENSKI RASPORED SAVJETOVANJA

(a) Za vrijeme savjetovanja sudionica može, među ostalim, zahtijevati sljedeće podatke:

— ocjenu detaljne studije izvedivosti/procjene projekta

— postoji li konkurentna ponuda s nepovlaštenim financiranjem ili financiranjem u obliku pomoći

— očekivanje da će projekt ostvariti ili sačuvati stranu valutu

— postoji li suradnja s multilateralnim organizacijama kao što je Svjetska banka

— prisutnost međunarodnih konkurentskih natječaja (ICB), posebno ako dobavljač zemlje donatorice ima najniže procijenjenu ponudu

— utjecaj na okoliš

— svako sudjelovanje privatnog sektora i

— vremenski raspored obavijesti (npr. šest mjeseci prije zaključivanja prikupljanja ponuda ili datuma preuzimanja obveze) povlaštenih kredita ili kredita u obliku pomoći.

(b) Savjetovanje se završava, a tajništvo obavješćuje sve sudionice o nalazima povezanima s obama pitanjima iz članka 51. najmanje deset kalendarskih dana prije zaključivanja prikupljanja ponuda ili datuma preuzimanja obveze, pri čemu se prvenstvo daje ranijem datumu. Ako dođe do neslaganja stranaka koje su se savjetovale, tajništvo poziva ostale sudionice da izraze svoja stajališta u roku od pet radnih dana. O navedenim stajalištima obavješćuje sudionicu koja šalje obavijest i koja bi trebala razmotriti nastavak postupka u slučaju da nema znatne potpore ponudi za pomoć.

53. ISHOD SAVJETOVANJA

(a) Donatorica koja želi nastaviti s projektom bez obzira na nedostatak znatne potpore šalje prethodnu obavijest o svojim namjerama ostalim sudionicama najkasnije 60 kalendarskih dana nakon završetka savjetovanja, odnosno prihvaćanja zaključka predsjednika. Donatorica također šalje dopis glavnom tajniku OECD-a navodeći rezultate savjetovanja i objašnjavajući prednosti nacionalnih interesa nepovezanih s trgovinom koji su doveli do tog postupka. Sudionice očekuju da će se tako nešto dogoditi u rijetkim, iznimnim slučajevima.

(b) Donatorica odmah obavješćuje sudionice da je poslala dopis glavnom tajniku OECD-a, čiju kopiju valja priložiti obavijesti. Ni donatorica ni bilo koja druga sudionica ne smiju preuzeti obvezu za vezanu pomoć do deset radnih dana od slanja ove obavijesti sudionicama. Prethodno navedeno razdoblje od deset radnih dana produžuje se na 15 dana u slučaju projekata u vezi s kojima su tijekom procesa savjetovanja utvrđene konkurentne komercijalne ponude.

(c) Tajništvo prati napredak i rezultate savjetovanja.

ODJELJAK 5.

Razmjena podataka za izvozne kredite i pomoć povezanu s trgovinom

54. KONTAKTNE TOČKE

Sve se obavijesti šalju između određenih kontaktnih točaka u svakoj zemlji putem trenutačne komunikacije, odnosno sustava OLIS, te se moraju tretirati povjerljivo.

55. OPSEG UPITA

(a) Sudionica može pitati drugu sudionicu o njezinom stavu prema trećoj zemlji, instituciji u trećoj zemlji ili posebnom načinu poslovanja.

(b) Sudionica koja je primila zahtjev za službenu potporu može poslati upit drugoj sudionici, dajući najpovoljnije kreditne uvjete te uvjete koje bi sudionica koja šalje upit bila spremna poduprijeti.

(c) Ako se upit šalje dvjema sudionicama ili više njih, mora sadržavati popis primatelja.

(d) Kopija svih upita mora se poslati tajništvu.

56. OPSEG ODGOVORA

(a) Sudionica kojoj je upućen upit mora odgovoriti u roku od sedam kalendarskih dana i iznijeti što je više moguće podataka. Odgovor mora što je bolje moguće opisivati odluku koju sudionica namjerava donijeti. Ako je potrebno, potpuni se odgovor šalje u najkraćem mogućem roku. Kopije se šalju na ostale adrese upita i tajništvu.

(b) Ako odgovor na upit naknadno postane nevaljan iz bilo kojeg razloga, primjerice:

— zahtjev je podnesen, izmijenjen ili povučen ili

— razmatraju se ostali uvjeti,

odmah se šalje odgovor, čija se kopija šalje svim ostalim primateljima upita i tajništvu.

57. OSOBNO SAVJETOVANJE

(a) Sudionica se u roku od deset radnih dana odaziva na poziv na osobno savjetovanje.

(b) Zahtjev za osobno savjetovanje na raspolaganju je sudionicama i nesudionicama. Savjetovanje se održava u najkraćem mogućem roku nakon isteka razdoblja od deset radnih dana.

(c) Predsjedavajuća sudionica zajedno s tajništvom koordinira sve potrebne radnje praćenja, poput pojedinačnog posebnog dogovora. Tajništvo odmah stavlja na raspolaganje ishod savjetovanja.

58. POSTUPCI I OBLIK POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

(a) Prijedlozi pojedinačnog posebnog dogovora upućuju se samo tajništvu. Tajništvo mora poslati prijedlog za pojedinačni posebni dogovor svim sudionicama i, u slučaju kad je uključena vezana pomoć, svim kontaktnim točkama DAC-a. Identitet stranke koja pokreće postupak ne otkriva se u registru pojedinačnih posebnih dogovora na oglasnoj ploči OLIS-a. Međutim, tajništvo može na zahtjev usmenim putem otkriti identitet stranke koja pokreće postupak sudionici ili članici DAC-a. Tajništvo vodi evidenciju o takvim zahtjevima.

(b) Prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora mora sadržavati datum te mora biti u sljedećem obliku:

— referentni broj, nakon čega slijedi tekst ‚pojedinačni posebni dogovor'

— naziv zemlje uvoznice i kupca

— naziv ili najpreciznij mogući opis projekta da bi se projekt jasno utvrdio

— uvjeti koje predviđa zemlja koja pokreće postupak

— prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora

— nacionalnost i nazivi poznatih konkurentskih podnositelja ponuda

— datum zaključenja komercijalnog i financijskog natječaja i broj natječaja, ako je poznat

— ostali bitni podaci, uključujući razloge predlaganja pojedinačnog posebnog dogovora, dostupnost studija projekta i/ili posebne okolnosti.

(c) Prijedlog za pojedinačni posebni dogovor iznesen u skladu s člankom 36. stavkom 4. točkom (b) upućuje se tajništvu, a kopija se šalje ostalim sudionicama. Sudionica koja iznosi prijedlog za pojedinačni posebni dogovor daje potpuno objašnjenje razloga zašto smatra da bi se razvrstavanje zemlje trebalo razlikovati od postupka navedenog u članku 36. točki (b).

(d) Tajništvo čini dogovorene pojedinačne posebne dogovore javno dostupnima.

59. ODGOVORI NA PRIJEDLOGE POJEDINAČNOG POSEBNOG DOGOVORA

(a) Odgovori se šalju u roku od 20 kalendarskih dana iako se sudionice potiču da na prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora odgovore u najkraćem mogućem roku.

(b) Odgovor može biti zahtjev za dodatne podatke, prihvaćanje i odbijanje, prijedlog izmjene pojedinačnog posebnog dogovora ili alternativni prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora.

(c) Smatra se da je sudionica koja izjavi da nema stajalište jer joj nisu pristupili niti jedan izvoznik niti tijela zemlje primateljice u slučaju pomoći za projekt prihvatila prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora.

60. PRIHVAĆANJE POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

(a) Nakon razdoblja od 20 kalendarskih dana tajništvo obavješćuje sve sudionice o statusu prijedloga pojedinačnog posebnog dogovora. Ako sve sudionice ne prihvate pojedinačni posebni dogovor, no niti jedna ga sudionica ne odbije, prijedlog ostaje otvoren dodatnih osam kalendarskih dana.

(b) Nakon navedenog dodatnog razdoblja smatra se da je sudionica koja nije izričito odbila prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora prihvatila pojedinačni posebni dogovor. Međutim, sudionica, uključujući sudionicu koja pokreće postupak, može svoje prihvaćanje pojedinačnog posebnog dogovora uvjetovati izričitim prihvaćanjem jedne ili više sudionica.

(c) Ako sudionica ne prihvati jedan ili više elemenata pojedinačnog posebnog dogovora, indirektno prihvaća sve ostale elemente pojedinačnog posebnog dogovora. Podrazumijeva se da takvo djelomično prihvaćanje može navesti ostale sudionice da promijene svoje stajalište o predloženom pojedinačnom posebnom dogovoru. Sve sudionice mogu slobodno ponuditi ili prilagoditi uvjete koji nisu obuhvaćeni pojedinačnim posebnim dogovorom.

(d) Pojedinačni posebni dogovor koji nije prihvaćen može se ponovno razmotriti pomoću postupaka u člancima 58. i 59. U tim okolnostima sudionice ne obvezuje njihova prvobitna odluka.

61. NESLAGANJE OKO POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

Ako se sudionica koja pokreće postupak i sudionica koja je predložila izmjenu ili alternativu ne mogu dogovoriti oko pojedinačnog posebnog dogovora u roku od osam dodatnih kalendarskih dana, to se razdoblje može produžiti uz pristanak obje stranke. Tajništvo o takvom produžetku obavješćuje sve sudionice.

62. DATUM STUPANJA NA SNAGU POJEDINAČNOG POSEBNOG DOGOVORA

Tajništvo obavješćuje sve sudionice o stupanju pojedinačnog posebnog dogovora na snagu ili o njegovom odbijanju. Pojedinačni posebni dogovor stupit će na snagu tri kalendarska dana nakon te objave. Tajništvo trajno ažurirane evidencije o svim pojedinačnim posebnim dogovorima u vezi kojih je postignut sporazum ili o kojima nije donesena odluka čini dostupnima s pomoću sustava OLIS.

63. VALJANOST POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

(a) Ako nije drugačije dogovoreno, pojedinačni posebni dogovor valjan je tijekom dvije godine od datuma stupanja na snagu, osim ako tajništvo ne primi obavijest da više ne predstavlja predmet interesa i ako to prihvate sve sudionice. Pojedinačni posebni dogovor ostaje valjan dodatne dvije godine ako sudionica zatraži produženje u roku od 14 kalendarskih dana od prvobitnog datuma isteka. O naknadnim produženjima dogovor se može postići primjenom jednakog postupka. Pojedinačni posebni dogovor postignut u skladu s člankom 36. stavkom 4. točkom (b) ostaje valjan dok podaci Svjetske banke za sljedeću godinu ne postanu dostupni.

(b) Tajništvo prati status pojedinačnih posebnih dogovora i o tome obavješćuje sudionice vođenjem popisa ‚Status valjanih pojedinačnih posebnih dogovora' na OLIS-u. Tajništvo, među ostalim, poduzima sljedeće:

— dodaje nove pojedinačne posebne dogovore nakon što ih prihvate sudionice

— ažurira datum isteka nakon što sudionica zatraži produženje

— briše pojedinačne posebne dogovore koji su istekli

— svaka tri mjeseca izdaje popis pojedinačnih posebnih dogovora koji ističu u sljedećem tromjesečju.

ODJELJAK 6.

Operativne odredbe za prijenos podataka o minimalnim kamatnim stopama (CIRR-ovi)

64. PRIJENOS PODATAKA O MINIMALNIM KAMATNIM STOPAMA

(a) CIRR-ovi za valute određene u skladu s odredbama članka 20. šalju se tajništvu sredstvima trenutačne komunikacije najmanje jednom mjesečno radi dostavljanja svim sudionicama

(b) Ta se obavijest mora dostaviti tajništvu najkasnije pet dana nakon kraja svakog mjeseca na koji se odnosi. Tajništvo zatim odmah obavješćuje sve sudionice o primjenjivim stopama i objavljuje ih.

65. DATUM STUPANJA NA SNAGU PRIMJENE KAMATNIH STOPA

Sve promjene CIRR-ova stupaju na snagu 15. dana nakon kraja svakog mjeseca.

66. TRENUTAČNE PROMJENE KAMATNIH STOPA

Kad tržišna kretanja zahtijevaju obavijesti o izmjeni CIRR-a tijekom mjeseca, izmijenjena stopa primjenjuje se deset dana nakon što tajništvo primi obavijest o toj izmjeni.

ODJELJAK 7.

Revizije

67. REDOVITA REVIZIJA SPORAZUMA

(a) Sudionice redovito preispituju funkcioniranje Sporazuma. U okviru revizije sudionice, među ostalim, preispituju postupke o slanju obavijesti, provedbu i djelovanje sustava DDR, pravila i postupke o vezanoj pomoći, pitanja prilagođavanja, prethodno preuzete obveze i mogućnosti šireg sudjelovanja u Sporazumu.

(b) Ova se revizija temelji na podacima o iskustvu sudionica i njihovim prijedlozima za poboljšanje djelovanja i učinkovitosti Sporazuma. Sudionice uzimaju u obzir ciljeve Sporazuma i prevladavajuću gospodarsku i monetarnu situaciju. Podaci i prijedlozi koje sudionice žele iznijeti u okviru ove revizije moraju se dostaviti tajništvu najkasnije 45 kalendarskih dana prije datuma revizije.

68. REVIZIJA MINIMALNIH KAMATNIH STOPA

(a) Sudionice redovito revidiraju sustav za određivanje CIRR-ova da bi se uvjerile da stope o kojima je izdana obavijest odražavaju trenutačne tržišne uvjete i ispunjavaju ciljeve na kojima se taj sustav temelji. Takve revizije obuhvaćaju i maržu koja se dodaje pri primjeni tih stopa.

(b) Sudionica može predsjedavajućoj sudionici podnijeti utemeljeni zahtjev za dodatnu reviziju ako smatra da CIRR za jednu ili više valuta više ne odražava trenutačne tržišne uvjete.

69. REVIZIJA MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA I S NJIMA POVEZANIH PITANJA

Sudionice redovito prate i preispituju sve aspekte pravila i postupaka povezanih s premijama. To uključuje:

(a) metodologiju razvrstavanja zemalja prema riziku i ocjene rizika države da bi se na temelju iskustva preispitala njihova valjanost

(b) razinu minimalnih premijskih stopa da bi se uvjerile da su one i dalje točna mjera za kreditni rizik, uzimajući u obzir stvarna iskustva institucija koje pružaju službene izvozne kredite i informacije privatnog tržišta o određivanju cijena kreditnog rizika

(c) razlikovanja među minimalnim premijskim stopama koja u obzir uzimaju različitu kvalitetu izvozno-kreditnih proizvoda i postotak osiguranog pokrića i

(d) iskustvo povezano s korištenjem smanjenja rizika zemlje i povećanja kreditne sposobnosti kupca i nastavak valjanosti i primjerenosti njihovog posebnog utjecaja na minimalne premijske stope.

PRILOG I.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA BRODOVE

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE SEKTORSKOG DOGOVORA

1. SUDJELOVANJE

Sudionice sektorskog dogovora su: Australija, Europska unija, Japan, Koreja, Novi Zeland i Norveška.

2. PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj sektorski dogovor koji predstavlja dopunu Sporazumu sadržava posebne smjernice za službeno podupirane izvozne kredite za izvozne ugovore povezane sa sljedećim:

(a) Bilo koje novo morsko plovilo od 100 brt ili više koje se upotrebljava za prijevoz robe ili osoba ili za pružanje specijalizirane usluge (primjerice ribarska plovila, brodovi za proizvodnju proizvoda od ribe, ledolomci i jaružala, koji zbog svog pogona i usmjeravanja (upravljanja) trajno sadržavaju sva svojstva samostalne navigacije na otvorenom moru), remorkeri od 365 kW i više ili porinuti i plovni nedovršeni brodovi. Sektorski dogovor ne obuhvaća vojna plovila. Plovni dokovi i pokretne jedinice na moru nisu obuhvaćeni sektorskim dogovorom, no pojave li se problemi u vezi izvoznih kredita za takve strukture, sudionice sektorskog dogovora (‚sudionice') nakon razmatranja utemeljenih zahtjeva bilo koje sudionice mogu odlučiti da će oni biti obuhvaćeni.

(b) Sve prenamjene broda. Prenamjena broda znači bilo kakva prenamjena pomorskih plovila od više od 1 000 brt uz uvjet da radnje preoblikovanja obuhvaćaju značajne izmjene plana tereta, trupa ili pogonskog sustava.

(c) 1. Iako plovila na zračni jastuk (‚hovercraft') nisu uključena u sektorski dogovor, sudionice imaju dopuštenje odobriti izvozne kredite za plovila na zračni jastuk uz uvjete jednake onima koji prevladavaju u sektorskom dogovoru. Obvezuju se da će umjereno primjenjivati tu mogućnost i da neće odobravati takve kreditne uvjete plovilima na zračni jastuk u slučajevima kad se utvrdi da ne postoji konkurencija u skladu s uvjetima sektorskog dogovora.

2. U sektorskom dogovoru izraz ‚plovilo na zračni jastuk' (‚hovercraft') definiran je kako slijedi: amfibijsko vozilo od najmanje 100 tona koje u cijelosti podupire zrak koji se ispušta iz vozila i stvara prostor unutar fleksibilnog ruba oko ruba vozila i tla ili vodene površine ispod vozila, te ga pokreću i kontroliraju propeleri ili zrak iz ventilatora koji prolazi kroz cijevi ili slični uređaji.

3. Podrazumijeva se da odobravanje izvoznih kredita po uvjetima jednakim onima koji prevladavaju u sektorskom dogovoru treba ograničiti na ona plovila na zračni jastuk koja se koriste na morskim i nekopnenim linijama, osim ako moraju doći do objekata na terminalima koji su udaljeni od vode najviše jedan kilometar.

POGLAVLJE II.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE I VEZANU POMOĆ

3. MAKSIMALNI ROK OTPLATE

Maksimalni je rok otplate, bez obzira na kategoriju zemlje, 12 godina od isporuke.

4. GOTOVINSKO PLAĆANJE

Sudionice zahtijevaju minimalno gotovinsko plaćanje od 20 posto ugovorne cijene po isporuci.

5. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA

(a) Glavnica izvoznog kredita otplaćuje se u jednakim obrocima u redovitim intervalima, koji obično traju šest mjeseci, a najviše 12 mjeseci.

(b) Kamate se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, a prva se kamata uplaćuje najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.

(c) Za izvozne kredite pružene u svrhu potpore najmu, umjesto jednakih otplata glavnice kako je navedeno u točki (a), mogu se primijeniti jednake otplate glavnice i kamate zajedno.

(d) Kamate dospjele nakon datuma početka roka otplate kredita ne kapitaliziraju se.

(e) Sudionica ovog sektorskog dogovora koja namjerava poduprijeti plaćanje kamata po uvjetima drugačijim od onih navedenih u točki (b) mora o tome izdati prethodnu obavijest najkasnije deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze u skladu s Prilogom VIII. Sporazumu.

6. MINIMALNA PREMIJA

Odredbe Sporazuma koje se odnose na referentne vrijednosti minimalne premije ne primjenjuju se dok sudionice ovog sektorskog dogovora dodatno ne preispitaju te odredbe.

7. PROJEKTNO FINANCIRANJE

Odredbe članka 7. i Priloga VII. Sporazumu ne primjenjuju se dok sudionice ovog sektorskog dogovora dodatno ne preispitaju te odredbe.

8. POMOĆ

Svaka sudionica koja želi pružati pomoć mora, osim odredaba Sporazuma, potvrditi da se tijekom razdoblja otplate brod ne vodi u okviru otvorenog registra i da je dobiveno odgovarajuće jamstvo da krajnji vlasnik ima prebivalište u zemlji primateljici, da nije neoperativno ovisno društvo stranog interesa i da se obvezao da neće prodati brod bez odobrenja svoje vlade.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

9. OBAVJEŠĆIVANJE

U svrhu transparentnosti, svaka sudionica, osim odredaba Sporazuma i sustava za izvješćivanje vjerovnika IBRD/Berne Union/OECD, mora osigurati godišnje podatke o svom sustavu za pružanje službene potpore i o načinima provedbe ovog sektorskog dogovora, uključujući sheme koje su na snazi.

10. PREISPITIVANJE

(a) Sektorski se dogovor revidira na godišnjoj razini ili na zahtjev bilo koje sudionice u okviru radne skupine OECD-a o brodogradnji, a sudionicama Sporazuma podnosi se izvješće.

(b) Za bolju sukladnost i dosljednost između Sporazuma i ovog sektorskog dogovora te uzimajući u obzir prirodu industrije brodogradnje, sudionice ovog sektorskog dogovora i Sporazuma savjetovat će se i uskladiti prema potrebi.

(c) Nakon što sudionice Sporazuma odluče promijeniti Sporazum, sudionice ovog sektorskog dogovora (‚sudionice') ispitat će takvu odluku i razmotriti njezinu važnost za ovaj sektorski dogovor. Za vrijeme navedenog razmatranja izmjene Sporazuma neće se primjenjivati na ovaj sektorski dogovor. U slučaju da sudionice prihvate izmjene Sporazuma, o tome obavješćuju sudionice Sporazuma pisanim putem. U slučaju da sudionice ne prihvate izmjene Sporazuma u odnosu na njihovu primjenu u brodogradnji, o svojim prigovorima obavješćuju sudionice Sporazuma i započinju savjetovanje s njima da bi pronašle rješenje tih problema. U slučaju da te dvije skupine ne mogu postići dogovor, prevladavaju stajališta sudionica vezana uz primjenu izmjena u brodogradnji.

Prilog

Obveze za budući rad

Osim budućeg rada povezanog sa Sporazumom, sudionice ovog sektorskog dogovora obvezuju se na sljedeće:

(a) razvoj oglednog popisa vrsta brodova koje se općenito smatraju komercijalno neodrživima, uzimajući u obzir pravila o vezanoj pomoći navedena u Sporazumu

(b) preispitivanje odredaba Sporazuma u vezi s referentnim vrijednostima minimalnih premija s ciljem njihova uključivanja u ovaj sektorski dogovor

(c) vođenje rasprava o uključivanju ostalih pravila o minimalnim kamatnim stopama, uključujući posebni CIRR i promjenjive stope, uz poštivanje razvoja događaja u okviru važnih međunarodnih pregovora

(d) reviziju primjenjivosti odredaba Sporazuma povezanih s projektnim financiranjem na ovaj sektorski dogovor

(e) razgovor o tome može li se:

— datum prvog obroka glavnice

— koncept ponderiranog prosječnog trajanja

koristiti u vezi s načinom otplate iz članka 5. ovog sektorskog dogovora.

PRILOG II.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA NUKLEARNE ELEKTRANE

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE SEKTORSKOG DOGOVORA

1. PODRUČJE PRIMJENE

(a) Ovim su sektorskim dogovorom utvrđene odredbe koje se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima za:

1. izvoz čitavih nuklearnih elektrana ili njihovih dijelova koji obuhvaća sve komponente, opremu, materijale i usluge, uključujući i osposobljavanje osoblja, izravno potrebne za izgradnju i puštanje u rad takvih nuklearnih elektrana

2. modernizaciju postojećih nuklearnih elektrana u slučajevima kada je ukupna vrijednost modernizacije jednaka ili veća od 80 milijuna SDR-ova, a ekonomski vijek trajanja elektrane vjerojatno će se produžiti barem za dodijeljeno razdoblje otplate. Ako se ne ispuni bilo koji od tih kriterija, primjenjuju se uvjeti Sporazuma.

3. opskrbu nuklearnim gorivom i njegovo obogaćivanje

4. postupanje s rabljenim gorivom.

(b) Ovaj se sektorski dogovor ne primjenjuje na:

1. stavke koje se nalaze izvan granica zemljišta nuklearne elektrane, za koje je obično odgovoran kupac, a posebno na troškove povezane s razvojem zemljišta, cestama, građevinskim naseljima, energetskim vodovima, ranžirnim postajama ([1]) i vodovodnom mrežom te na troškove nastale u zemlji kupca radi dobivanja službenog odobrenja (npr. lokacijska dozvola, građevinska dozvola, dozvola za punjenje goriva).

2. razdjelne stanice, transformatore i prijenosne vodove koji se nalaze izvan granica zemljišta elektrane

3. službenu potporu za stavljanje nuklearne elektrane izvan pogona.

POGLAVLJE II.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE I POMOĆ POVEZANU S TRGOVINOM

2. MAKSIMALNI ROKOVI OTPLATE

(a) Maksimalni rok otplate za robu i usluge na koje se odnose odredbe članka 1. točke (a) podtočaka 1. i 2. ovog sektorskog dogovora iznosi 18 godina.

(b) Maksimalni rok otplate za početno punjenje gorivom iznosi četiri godine od isporuke. Maksimalni je rok otplate za naknadna punjenja nuklearnim gorivom dvije godine od njegove dostave.

(c) Maksimalni rok otplate za zbrinjavanje rabljenog goriva iznosi dvije godine.

(d) Maksimalni rok otplate za obogaćivanje i postupanje s rabljenim gorivom iznosi pet godina.

3. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA

(a) Sudionice primjenjuju način otplate glavnice i plaćanja kamata utvrđen podtočkama 1. i 2. u nastavku:

1. otplata glavnice izvršava se u jednakim obrocima

2. kombinirana otplata glavnice i plaćanje kamata izvršava se u jednakim obrocima.

([1]) Međutim, u slučajevima kad je kupac ranžirne postaje isti kao i kupac elektrane, a ugovor je sklopljen u odnosu na prvobitnu ranžirnu postaju za tu elektranu, uvjeti utvrđeni za prvobitnu ranžirnu postaju ne smiju biti povoljniji od onih za nuklearnu elektranu.

(b) Glavnica se otplaćuje i kamate se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, pri čemu se prvo plaćanje kamata vrši najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.

(c) Na izuzetnoj i propisno opravdanoj osnovi, službena potpora za robu i usluge iz članka 1. točke (a) podtočaka 1. i 2. ovoga dogovora može se odobriti uz uvjete koji se razlikuju od onih utvrđenih točkama (a) i (b) ovoga članka. Pružanje takve potpore objašnjava se neravnotežom vremenske raspodjele sredstava dostupnih dužniku i profilom servisiranja dugova unutar jednakog polugodišnjeg rasporeda otplate i u skladu je sa sljedećim kriterijima:

1. maksimalni rok otplate je 15 godina

2. niti jedna otplata glavnice ili niz uplata u šestomjesečnom razdoblju koje se odnose na glavnicu ne smiju premašiti 25 % glavnice kredita

3. glavnica se otplaćuje najmanje svakih 12 mjeseci. Prva otplata glavnice izvršava se najkasnije 12 mjeseci od datuma početka roka otplate kredita, pri čemu je u razdoblju od 12 mjeseci od datuma početka roka otplate kredita potrebno otplatiti najmanje 2 % glavnice kredita.

4. kamate se plaćaju najmanje svakih 12 mjeseci, pri čemu se prvo plaćanje kamata izvršava najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita

5. najviši ponderirani prosjek razdoblja otplate ne smije premašiti devet godina.

(d) Kamate dospjele nakon datuma početka roka otplate kredita ne kapitaliziraju se.

4. UTVRĐIVANJE CIRR-ova

Važeći CIRR-ovi za službenu financijsku potporu koja se pruža u skladu s odredbama ovog sektorskog dogovora utvrđuju se pomoću sljedećih osnovnih stopa i marža:

Rok otplate (u godinama)	Nove nuklearne elektrane [1]		Svi ostali ugovori [2]	
	Osnovna stopa (državne obveznice)	Marža (u baznim bodovima)	Osnovna stopa (državne obveznice)	Marža (u baznim bodovima)
< 11	Odgovarajući CIRR u skladu s člankom 20. Sporazuma			
11 do 12	7 godina	100	7 godina	100
13	8 godina	120	7 godina	120
14	9 godina	120	8 godina	120
15	9 godina	120	8 godina	120
16	10 godina	125	9 godina	120
17	10 godina	130	9 godina	120
18	10 godina	130	10 godina	120

[1] Odnosi se na članak 1. točku (a) podtočku 1.
[2] Odnosi se na članak 1. točku (a) podtočke 2. do 4.

5. PRIHVATLJIVE VALUTE

Valute prihvatljive za službenu finanncijsku potporu jesu one koje su u potpunosti konvertibilne i za koje su dostupni podaci za utvrđivanje minimalnih kamatnih stopa iz članka 4. ovog sektorskog dogovora i članka 20. Sporazuma za rokove otplate manje od 11 godina.

6. SLUŽBENA POTPORA ZA NUKLEARNO GORIVO ILI USLUGE POVEZANE S NUKLEARNIM GORIVOM

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 7. ovog sektorskog dogovora sudionice ne smiju davati besplatno nuklearno gorivo ili usluge.

7. POMOĆ

Sudionice ne smiju pružati potporu u obliku pomoći.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

8. PRETHODNA OBAVIJEST

(a) Sudionica mora izdati prethodnu obavijest u skladu s člankom 48. Sporazuma najkasnije deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze ako želi pružati potporu u skladu s odredbama ovog sektorskog dogovora.

(b) Ako sudionica koja dostavlja obavijest namjerava pružiti potporu s rokom otplate dužim od 15 godina i/ili u skladu s člankom 3. točkom (c) ovog sektorskog dogovora, mora čekati dodatnih deset kalendarskih dana ako bilo koja druga sudionica zatraži raspravu tijekom prvih deset kalendarskih dana.

(c) Sudionica nakon rasprave obavješćuje sve ostale sudionice o svojoj konačnoj odluci radi lakšeg preispitivanja ukupnog iskustva.

POGLAVLJE IV.

PREISPITIVANJE

9. BUDUĆI RAD

Sudionice dogovaraju da će ispitati sljedeća pitanja:

(a) režim minimalne promjenljive kamatne stope

(b) najviši iznos službene potpore za lokalne troškove.

10. REVIZIJA I PRAĆENJE

Sudionice redovito preispituju odredbe ovog sektorskog dogovora, a najkasnije do kraja 2017.

PRILOG III.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA CIVILNE ZRAKOPLOVE

DIO 1.

OPĆE ODREDBE

1. SVRHA

(a) Svrha je ovog sektorskog dogovora osigurati okvir za predvidljivo, usklađeno i transparentno korištenje službeno podupiranih izvoznih kredita za prodaju ili najam zrakoplova i druge robe i usluga navedenih u članku 4. točki (a) u nastavku. Ovim se sektorskim dogovorom žele promicati ravnopravni tržišni uvjeti za te izvozne kredite, da bi se potaknulo tržišno natjecanje među izvoznicima utemeljeno na kvaliteti i cijeni izvezenih roba i usluga, a ne na najpovoljnijim službeno podupiranim financijskim uvjetima.

(b) Ovim su sektorskim dogovorom utvrđeni najpovoljniji uvjeti po kojima se mogu odobriti službeno podupirani izvozni krediti.

(c) U cilju toga sektorskim se dogovorom želi uspostaviti ravnoteža kojom se na svim tržištima:

1. izjednačavaju konkurentski financijski uvjeti između sudionica

2. neutralizira službena potpora među sudionicama kao čimbenik pri odabiru konkurentskih roba i usluga navedenih u članku 4. točki (a) i

3. izbjegava narušavanje tržišnog natjecanja među sudionicama ovog sektorskog dogovora i svim drugim izvorima financiranja.

(d) Sudionice ovog sektorskog dogovora („sudionice") potvrđuju da su odredbe ovog sektorskog sporazuma sastavljene isključivo u svrhu ovog sektorskog dogovora i da se tim odredbama ne dovode u pitanje drugi dijelovi Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima („Sporazum") i njihov razvoj.

2. STATUS

Ovaj je sektorski dogovor džentlmenski dogovor među sudionicama i čini Prilog III. Sporazumu. On je sastavni dio Sporazuma i njime se zamjenjuje sektorski dogovor koji je stupio na snagu u srpnju 2007.

3. SUDJELOVANJE

Trenutačne su sudionice: Australija, Brazil, Kanada, Europska unija, Japan, Koreja, Novi Zeland, Norveška, Švicarska i Sjedinjene Američke Države. Sve nesudionice mogu postati sudionice u skladu s postupcima iz Dodatka I.

4. PODRUČJE PRIMJENE

(a) Ovaj se sektorski dogovor primjenjuje na sve službene potpore koje pruža ili koje se pružaju u ime neke vlade i čiji je rok otplate dvije godine ili više, za izvoz:

1. novih civilnih zrakoplova i u njih ugrađenih motora, uključujući opremu koju je pribavio kupac

2. rabljenih, prenamijenjenih i obnovljenih civilnih zrakoplova i u njih ugrađenih motora, uključujući, u svim tim slučajevima, opremu koju je pribavio kupac

3. rezervnih motora

4. rezervnih dijelova za civilne zrakoplove i motore

5. ugovora o održavanju i servisiranju civilnih zrakoplova i motora

6. preinaka, većih preoblikovanja i obnova civilnih zrakoplova

7. kompleta za motore.

(b) Službena potpora pruža se u različitim oblicima:

1. garancija ili osiguranje za izvozne kredite (čisto pokriće)

2. službene financijske potpore:

— izravan kredit/financiranje i refinanciranje ili

— subvencioniranje kamatne stope.

Sve kombinacije gore navedenog.

(c) Ovaj sektorski dogovor ne primjenjuje se na službenu potporu za:

1. izvoz novih i rabljenih vojnih zrakoplova i povezane robe te usluga navedenih u prethodno navedenoj točki (a) ovog sektorskog dogovora, uključujući i slučaj kada se koristi u vojne svrhe

2. nove ili rabljene simulatore leta.

5. PODACI DOSTUPNI NESUDIONICAMA

Sudionica mora, na temelju uzajamnosti, odgovoriti na zahtjev nesudionice u konkurentskoj situaciji o ponuđenim financijskim uvjetima njezine službene potpore, jednako kao što bi odgovorila na zahtjev sudionice.

6. POTPORA U OBLIKU POMOĆI

Sudionice ne pružaju potporu u obliku pomoći, osim u humanitarne svrhe u postupku pojedinačnog posebnog dogovora.

7. MJERE ZA IZBJEGAVANJE ILI SMANJENJE GUBITAKA

Ovim sektorskim dogovorom sudionice se ne sprečavaju da dogovore manje restriktivne financijske uvjete od onih navedenih u ovom sektorskom dogovoru ako se te mjere poduzmu nakon što ugovor o izvoznom kreditu i popratni dokumenti već stupe na snagu i ako su namijenjene isključivo izbjegavanju ili smanjenju gubitaka od događaja koji bi mogli uzrokovati neplaćanje ili štetu. Sudionica u roku od 20 radnih dana nakon postizanja dogovora s kupcem/korisnikom kredita mora obavijestiti sve ostale sudionice i tajništvo OECD-a (‚tajništvo') o izmjeni financijskih uvjeta. Za obavijest se mora koristiti obrazac iz Dodatka IV., koji mora sadržavati informacije o novim financijskim uvjetima, uključujući obrazloženje.

DIO 2.

NOVI ZRAKOPLOVI

POGLAVLJE I.

Pokrivenost

8. NOVI ZRAKOPLOVI

(a) U svrhu ovog sektorskog dogovora, novi zrakoplov je:

1. zrakoplov, uključujući opremu koju je dostavio kupac i motore ugrađene u taj zrakoplov, u vlasništvu proizvođača, koji nije dostavljen niti prethodno korišten u predviđene svrhe prijevoza putnika i/ili tereta i

2. rezervni motori i rezervni dijelovi kad se smatraju dijelom prvobitne narudžbe zrakoplova, u skladu s odredbama članka 20. točke (a) u nastavku.

(b) Ne dovodeći u pitanje odredbe točke (a) ovog sektorskog dogovora sudionica može pružiti potporu uvjetima koji su primjereni za novi zrakoplov za transakcije u čijem su slučaju, uz prethodno znanje sudionice, zbog odgode službene potpore dogovorena privremena rješenja za financiranje. Takva odgoda ne smije trajati duže od 18 mjeseci. U tim su slučajevima rok otplate i konačni datum otplate jednaki kao u slučaju da su za prodaju ili najam zrakoplova primljene službene potpore od datuma prvobitne isporuke zrakoplova.

POGLAVLJE II.

Financijski uvjeti

Financijski uvjeti za izvozne kredite obuhvaćaju sve odredbe navedene u ovom poglavlju koje se zajedno čitaju.

9. PRIHVATLJIVE VALUTE

Valute podobne za službenu financijsku potporu su euro, japanski jen, britanska funta, američki dolar i ostale valute koje su u potpunosti konvertibilne i za koje su dostupni podaci za utvrđivanje minimalnih kamatnih stopa iz Dodatka III.

10. PREDUJAM I MAKSIMALNA SLUŽBENA POTPORA

(a) U slučaju transakcija s kupcima/korisnicima kredita razvrstanima u kategoriju rizika I. (u skladu s Tablicom 1. Dodatka II.), sudionice:

1. moraju zahtijevati predujam od najmanje 20 % neto cijene zrakoplova na dan ili prije datuma početka roka otplate kredita

2. ne smiju pružati službenu potporu u iznosu većem od 80 % neto cijene zrakoplova.

(b) U slučaju transakcija s kupcima/korisnicima kredita razvrstanima u kategorije rizika 2 do 8 (u skladu s Tablicom 1. Dodatka II.), sudionice:

1. moraju zahtijevati predujam od najmanje 15 % neto cijene zrakoplova na dan ili prije datuma početka roka otplate kredita

2. ne smiju pružati službenu potporu u iznosu većem od 85 % neto cijene zrakoplova.

(c) Sudionica koja primjenjuje članak 8. točku (b) ovog sektorskog dogovora mora umanjiti najviši mogući iznos službene potpore za iznos glavnice obroka koji se smatraju dospjelima na dan početka otplate kredita da bi osigurala da u vrijeme isplate kredita preostali iznos duga bude jednak kao u slučaju da je takav službeno podupirani izvozni kredit odobren u vrijeme isporuke. U takvim okolnostima sudionica mora primiti zahtjev za službenu potporu prije isporuke.

11. MINIMALNE PREMIJSKE STOPE

(a) Sudionice koje pružaju službenu potporu za službeno podupirani iznos kredita naplaćuju barem minimalnu premijsku stopu utvrđenu u skladu s Dodatkom II.

(b) Kad god je to potrebno, sudionice koriste dogovoreni model konverzije za konverziju godišnjih raspona koji se obračunavaju na iznos preostalog duga za službenu potporu u jednokratne avansne premijske stope koje se obračunavaju na prvobitni iznos službene potpore.

12. MAKSIMALNI ROK OTPLATE

(a) Maksimalni je rok otplate za sve nove zrakoplove 12 godina.

(b) U iznimnim se slučajevima i uz prethodnu obavijest može odobriti maksimalni rok otplate od 15 godina. U tom se slučaju na minimalne premijske stope primjenjuje dodatna naknada od 35 % koja se obračunava u skladu s Dodatkom II.

(c) Rok otplate službeno podupiranog izvoznog kredita ne smije se produživati ravnopravnim dijeljenjem prava osiguranja s komercijalnim davateljima kredita.

13. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA

(a) Sudionice primjenjuju način otplate glavnice i plaćanja kamata utvrđen u podtočkama 1. i 2. u nastavku:

1. Kombinirana otplata glavnice i plaćanje kamata vrši se u jednakim obrocima:

— Obroci se plaćaju najmanje svaka tri mjeseca, a prvi se obrok uplaćuje najkasnije tri mjeseca od datuma početka roka otplate kredita.

— Kao alternativa i uz prethodnu obavijest, obroci se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, a prvi se obrok uplaćuje najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita. U tom se slučaju na minimalne premijske stope primjenjuje dodatna naknada od 15 % koja se obračunava u skladu s Dodatkom II.

— U slučaju transakcija s promjenjivom stopom profil otplate glavnice za cjelokupni rok otplate kredita utvrđuje se najviše pet radnih dana prije datuma isplate, po promjenjivoj stopi ili stopi kamatne zamjene.

2. Glavnica se otplaćuje u jednakim obrocima, dok se kamate plaćaju na opadajući saldo:

— Obroci se plaćaju najmanje svaka tri mjeseca, a prvi se obrok uplaćuje najkasnije tri mjeseca od datuma početka roka otplate kredita.

— Kao alternativa i uz prethodnu obavijest, obroci se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, a prvi se obrok uplaćuje najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita. U tom se slučaju na minimalne premijske stope primjenjuje dodatna naknada od 15 % koja se obračunava u skladu s Dodatkom II.

(b) Ne dovodeći u pitanje točku (a) i uz prethodnu obavijest otplata glavnice može se osmisliti tako da sadržava konačno plaćanje svih iznosa preostalog duga na određeni datum. U tom će se slučaju otplate glavnice izvršene prije konačnog plaćanja osmisliti na način utvrđen točkom (a) na temelju razdoblja amortizacije koje ne smije biti duže od maksimalnog dozvoljenog roka otplate kredita za podupiranu robu i usluge.

(c) Ne dovodeći u pitanje točku (a) otplata glavnice može se osmisliti uz uvjete koji su manje povoljni za dužnika.

(d) Kamate dospjele nakon datuma početka roka otplate kredita ne kapitaliziraju se.

14. MINIMALNE KAMATNE STOPE

(a) Sudionice koje pružaju službenu financijsku potporu primjenjuju ili minimalnu promjenjivu kamatnu stopu ili minimalnu fiksnu kamatnu stopu, u skladu s odredbama Dodatka III.

(b) Za zrakoplove na mlazni pogon neto cijene od najmanje 35 milijuna USD, službena financijska potpora na osnovi CIRR-a pruža se samo u iznimnim okolnostima. Sudionica koja namjerava pružati takvu potporu mora o tome obavijestiti sve ostale sudionice najmanje 20 kalendarskih dana prije preuzimanja konačne obveze i navesti korisnika kredita.

(c) U kamatnu stopu nisu uključena plaćanja premijama navedena u članku 11. ovog sektorskog dogovora niti naknade navedene u članku 16. u nastavku.

15. SUBVENCIONIRANJE KAMATNE STOPE

Sudionice koje subvencioniraju kamatnu stopu moraju poštovati financijske uvjete ovog sektorskog dogovora i zahtijevati od svih banaka ili financijskih institucija koje sudjeluju u subvencioniranju da ispunjavaju uvjete koji su u svakom pogledu usklađeni s financijskim uvjetima ovog sektorskog dogovora.

16. NAKNADE

(a) U okviru ograničenja razdoblja držanja premije, sudionice koje pružaju službenu potporu u obliku čistog pokrića tijekom razdoblja držanja premije naplaćuju naknadu za držanje premije na dio službene potpore koji još nije povučen, i to kako slijedi:

1. tijekom prvih šest mjeseci razdoblja držanja: nula baznih bodova godišnje

2. tijekom drugih šest mjeseci razdoblja držanja: 12,5 baznih bodova godišnje

3. tijekom trećih i posljednjih šest mjeseci razdoblja držanja: 25 baznih bodova godišnje.

(b) Sudionice koje pružaju službenu potporu u obliku izravnog kredita/financiranja naplaćuju sljedeće naknade:

1. troškovi obrade/strukturiranja: 25 baznih bodova na isplaćeni iznos koji se plaćaju u vrijeme svake isplate

2. naknada za odobrenje sredstava i držanje premije: 20 baznih bodova godišnje tijekom razdoblja držanja premije na nepovučeni dio službeno podupiranog i još neisplaćenog izvoznog kredita, koji se plaćaju unatrag

3. administrativna naknada: pet baznih bodova godišnje na neotplaćeni iznos službene potpore, koji se plaćaju unatrag. Kao alternativa, u skladu s odredbama članka 11. točke (b) sudionice mogu izglasati da se ova naknada plaća unaprijed na isplaćeni iznos u vrijeme svake isplate.

17. SUFINANCIRANJE

Ne dovodeći u pitanje članke 14. i 16. ovog sektorskog dogovora, u slučaju sufinanciranja pri kojem se službena potpora pruža u obliku izravnog kredita i čistog pokrića i pri kojem čisto pokriće iznosi barem 35 % službeno podupiranog iznosa, sudionica koja odobrava izravni kredit primjenjuje iste financijske uvjete, uključujući naknade, poput onih koje pruža financijska institucija pod čistim pokrićem, da bi ukupni troškovi institucije koja pruža čisto pokriće i troškovi izravnog davatelja kredita postali istovjetni. U takvim okolnostima, sudionica koja pruža takvu potporu izvještava o financijskim uvjetima potpore, uključujući naknade, u skladu s obrascem iz Dodatka IV.

DIO 3.

RABLJENI ZRAKOPLOVI, REZERVNI MOTORI, REZERVNI DIJELOVI, UGOVORI O ODRŽAVANJU I SERVISIRANJU

POGLAVLJE I.

Pokrivenost

18. RABLJENI ZRAKOPLOVI I OSTALA ROBA I USLUGE

Ovaj se dio sektorskog dogovora primjenjuje na rabljene zrakoplove i rezervne motore, rezervne dijelove, preinake u teretne zrakoplove, veća preoblikovanja, obnovu te ugovore o održavanju i servisiranju povezane s novim i rabljenim zrakoplovima te kompletima za motore.

POGLAVLJE II.

Financijski uvjeti

Financijski uvjeti koji se primjenjuju, osim maksimalnog roka otplate, moraju biti u skladu s odredbama iz Dijela 2. ovog sektorskog dogovora.

19. PRODAJA RABLJENIH ZRAKOPLOVA

(a) U skladu s točkom (b) u nastavku, maksimalni rok otplate za rabljene zrakoplove određuje se u skladu sa starosti zrakoplova, kao što je utvrđeno u sljedećoj tablici:

Starost zrakoplova (broj godina od izvorne proizvodnje)	Maksimalni rok otplate za transakcije osigurane imovinom ili državne transakcije (u godinama)	Maksimalni rok otplate za transakcije koje nisu osigurane imovinom niti su državne transakcije (u godinama)
1	10	8,5
2	9	7,5
3	8	6,5
4	7	6
5 – 8	6	5,5
Više od 8	5	5

(b) Maksimalni rok otplate za zrakoplove koji su preinačeni, uz uvjet da transakcija ispunjava sve zahtjeve članka 19. Dodatka II. i uz uvjet da službena potpora, ako je bila pružena za takvu preinaku, nije bila pružena u skladu s člankom 21. točkom (a) u nastavku, utvrđuje se u skladu s vremenskim razdobljem od dana preinake i sa starosti zrakoplova, kako je utvrđeno u sljedećoj tablici:

Maksimalni rok otplate za preinačene zrakoplove osigurane imovinom (u godinama)

Vremensko razdoblje od datuma preinake (u godinama)	Starost zrakoplova (broj godina od datuma izvorne proizvodnje)					
	1	2	3	4	5 – 8	Više od 8
0 (nedavno preinačeni)	10	9	8	8	8	8
1	10	9	8	7	7	7
2	—	9	8	7	6	6
3 ili više	—	—	8	7	6	5

20. REZERVNI MOTORI I REZERVNI DIJELOVI

(a) U slučaju kupnji ili narudžbi povezanih s motorima koji se ugrađuju u nove zrakoplove, službena potpora za rezervne motore može se pružati pod istim uvjetima kao i za zrakoplove.

(b) Službena potpora za rezervne dijelove, ako se kupuju s novim zrakoplovima, može se pružati pod istim uvjetima kao i za zrakoplove, do najviše 5 % neto cijene novog zrakoplova i ugrađenih motora. Točka (d) u nastavku primjenjuje se na službenu potporu za rezervne dijelove iznad granice od 5 %.

(c) Ako se rezervni motori ne kupuju zajedno s novim zrakoplovom, maksimalni je rok otplate osam godina. Kod rezervnih motora jedinične vrijednosti 10 milijuna USD ili više, rok otplate može se povećati na 10 godina, uz uvjet da transakcija ispunjava sve zahtjeve iz članka 19. Dodatka II.

(d) Ako se drugi rezervni dijelovi ne kupuju zajedno s novim zrakoplovom, maksimalni je rok otplate:

1. pet godina za vrijednost ugovora od 5 milijuna USD ili više

2. dvije godine za vrijednost ugovora od manje od 5 milijuna USD.

21. UGOVORI ZA PREINAKE/VEĆA PREOBLIKOVANJA/OBNOVU

(a) Ako se transakcija za preinaku:

1. procjenjuje na 5 milijuna USD ili više i

— ispunjava sve zahtjeve članka 19. Dodatka II., sudionica može ponuditi službenu potporu uz rok otplate do osam godina

— ne ispunjava sve zahtjeve članka 19. Dodatka II., sudionica može ponuditi službenu potporu uz rok otplate do pet godina.

2. procjenjuje na manje od 5 milijuna USD, sudionica može ponuditi službenu potporu uz rok otplate do dvije godine.

(b) Ako je transakcija za veća preoblikovanja ili obnovu, sudionica može ponuditi službenu potporu uz rok otplate do:

1. pet godina ako je vrijednost ugovora od 5 milijuna USD ili više

2. dvije godine ako je vrijednost ugovora manja od 5 milijuna USD.

22. UGOVORI O ODRŽAVANJU I SERVISIRANJU

Sudionice mogu ponuditi službenu potporu s rokom otplate do tri godine.

23. KOMPLETI ZA MOTORE

Sudionice mogu ponuditi službenu potporu s rokom otplate do pet godina.

DIO 4.

TRANSPARENTNOST

Sve se obavijesti šalju između određenih kontaktnih točaka u svakoj zemlji sredstvima trenutačne komunikacije, poput internetskog informacijskog sustava OECD-a (OLIS). Ako nije dogovoreno drugačije, sve sudionice moraju se odnositi prema svim informacijama razmijenjenima u skladu s ovim dijelom sektorskog dogovora kao povjerljivima.

Odjeljak 1.

Zahtjevi za informacije

24. INFORMACIJE O SLUŽBENOJ POTPORI

(a) U roku od mjesec dana nakon datuma preuzimanja konačne obveze, sudionica dostavlja tražene informacije iz Dodatka IV. svim ostalim sudionicama, a kopiju dostavlja tajništvu.

(b) Radi utvrđivanja referentne vrijednosti marže u skladu s Dodatkom III. člankom 8. točkom (b), informacije o maržama punog pokrića dostavljaju se tajništvu najkasnije pet dana nakon završetka svakog mjeseca, kako je navedeno u Dodatku III. članku 8. točkama (c) i (d).

Odjeljak 2.

Razmjena informacija

25. ZAHTJEVI ZA INFORMACIJE

(a) Sudionica može od druge sudionice zatražiti informacije o korištenju njezinih službeno podupiranih izvoznih kredita za prodaju ili najam zrakoplova predviđenih ovim sektorskim dogovorom.

(b) Sudionica koja je primila zahtjev za službenu potporu može poslati upit drugoj sudionici, dajući najpovoljnije kreditne uvjete te uvjete koje bi sudionica koja šalje upit bila spremna poduprijeti.

(c) Sudionica kojoj je upućen upit mora odgovoriti u roku od sedam kalendarskih dana i iznijeti što je više moguće traženih informacija. Odgovor mora što je bolje moguće opisivati odluku koju sudionica namjerava donijeti. Ako je potrebno, potpuni se odgovor šalje u najkraćem mogućem roku.

(d) Kopije svih upita i odgovora moraju se poslati tajništvu.

26. OSOBNO SAVJETOVANJE

(a) U konkurentskoj situaciji sudionica može zatražiti osobno savjetovanje s jednom ili više sudionica.

(b) Sve se sudionice moraju u roku od deset radnih dana odazvati na takav poziv.

(c) Savjetovanje se održava u najkraćem mogućem roku nakon isteka razdoblja od deset radnih dana.

(d) Predsjedavajuća sudionica zajedno s tajništvom koordinira sve potrebne radnje praćenja. Tajništvo odmah stavlja ishod savjetovanja na raspolaganje svim sudionicama.

27. POSEBNO SAVJETOVANJE

(a) Sudionica (‚sudionica koja pokreće postupak') koja ima opravdane razloge vjerovati da su financijski uvjeti koje nudi druga sudionica (‚sudionica koja odgovara') velikodušniji od onih navedenih u sektorskom dogovoru šalje obavijest tajništvu Tajništvo odmah objavljuje takve podatke sudionici koja odgovara.

(b) Sudionica koja odgovara obrazlaže financijske uvjete službene potpore koja se razmatra u roku od pet radnih dana nakon što tajništvo iznese informacije.

(c) Nakon obrazloženja sudionice koja odgovara, sudionica koja pokreće postupak može zahtijevati da tajništvo u roku od pet radnih dana organizira posebno savjetovanje sa sudionicom koja odgovara da bi se raspravilo o tom pitanju.

(d) Sudionica koja odgovara iščekuje ishod savjetovanja o kojemu se odlučuje na dan tog savjetovanja prije nego što se nastavi s transakcijom.

Odjeljak 3.

Pojedinačni posebni dogovori

28. POSTUPCI I OBLIK POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

(a) Prijedlozi pojedinačnih posebnih dogovora upućuju se samo tajništvu. Identitet stranke koja pokreće postupak ne otkriva se u registru pojedinačnih posebnih dogovora u okviru OLIS-a. Međutim, tajništvo može sudionici na zahtjev usmenim putem otkriti identitet stranke koja pokreće postupak. Tajništvo vodi evidenciju o takvim zahtjevima.

(b) Prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora mora sadržavati datum te mora biti u sljedećem obliku:

1. referentni broj, nakon čega slijedi tekst ‚pojedinačni posebni dogovor'
2. naziv zemlje uvoznice i kupca/korisnika kredita
3. naziv ili što precizniji opis transakcije da bi se jasno odredila transakcija
4. prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora za najpovoljnije uvjete pružanja potpore
5. nacionalnost i nazivi poznatih konkurentskih podnositelja ponuda
6. datum zaključenja natječaja i broj natječaja, ako je poznat
7. ostale relevantne informacije, uključujući razloge prijedloga pojedinačnog posebnog odgovora i, prema potrebi, posebne okolnosti.

29. ODGOVORI NA PRIJEDLOGE POJEDINAČNOG POSEBNOG DOGOVORA

(a) Odgovori se šalju u roku od 20 kalendarskih dana iako se sudionice potiču da na prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora odgovore u najkraćem mogućem roku.

(b) Odgovor može biti zahtjev za dodatne podatke, prihvaćanje i odbijanje, prijedlog za izmjenu pojedinačnog posebnog dogovora ili alternativni prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora.

(c) Smatra se da je sudionica koja se odluči na šutnju ili izrazi da nema stajalište prihvatila prijedlog zajedničkog pojedinačnog dogovora.

30. PRIHVAĆANJE POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

(a) Nakon razdoblja od 20 kalendarskih dana, tajništvo obavješćuje sve sudionice o statusu prijedloga pojedinačnog posebnog dogovora. Ako sve sudionice ne prihvate pojedinačni posebni dogovor, no niti jedna ga sudionica ne odbije, prijedlog ostaje otvoren dodatnih osam kalendarskih dana.

(b) Nakon navedenog dodatnog razdoblja smatra se da je sudionica koja nije izričito odbila prijedlog pojedinačnog posebnog dogovora prihvatila pojedinačni posebni dogovor. Međutim, sudionica, uključujući sudionicu koja pokreće postupak, može svoje prihvaćanje pojedinačnog posebnog dogovora uvjetovati izričitim prihvaćanjem jedne ili više sudionica.

(c) Ako sudionica ne prihvati jedan ili više elemenata pojedinačnog posebnog dogovora, indirektno prihvaća sve ostale elemente pojedinačnog posebnog dogovora.

31. NESLAGANJE OKO POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

(a) Ako se sudionica koja pokreće postupak i sudionica koja je predložila izmjenu ili alternativu ne mogu dogovoriti oko pojedinačnog posebnog dogovora u roku od osam dodatnih kalendarskih dana navedenom u članku 30. ovog sektorskog dogovora, to se razdoblje može produžiti uz pristanak obje strane. Tajništvo o takvom produžetku obavješćuje sve sudionice.

(b) Pojedinačni posebni dogovor koji nije prihvaćen može se ponovno razmotriti primjenom postupaka iz članaka 28. do 30. U tim okolnostima sudionice ne obvezuje njihova prvobitna odluka.

32. DATUM STUPANJA NA SNAGU POJEDINAČNOG POSEBNOG DOGOVORA

Tajništvo obavješćuje sve sudionice o stupanju pojedinačnog posebnog dogovora na snagu ili o njegovom odbijanju; prihvaćeni pojedinačni posebni dogovor stupit će na snagu tri kalendarska dana nakon te objave.

33. VALJANOST POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

(a) Ako nije drugačije dogovoreno, pojedinačni posebni dogovor valjan je tijekom dvije godine od datuma stupanja na snagu, osim ako tajništvo ne primi obavijest da više ne predstavlja predmet interesa i ako to prihvate sve sudionice.

(b) Ako neka sudionica zatraži produženje u roku od 14 kalendarskih dana od prvobitnog datuma isteka i ako se tome nitko ne usprotivi, pojedinačni posebni dogovor ostaje valjan dodatne dvije godine. O naknadnim produženjima dogovor se može postići primjenom jednakog postupka.

(c) Tajništvo prati status pojedinačnih posebnih dogovora i o tome obavješćuje sudionice vođenjem popisa ‚Status valjanih pojedinačnih posebnih dogovora' na OLIS-u. U skladu s tim, tajništvo među ostalim svaka tri mjeseca izdaje popis pojedinačnih posebnih dogovora koji ističu u sljedećem tromjesečju.

(d) Na zahtjev nesudionice koja proizvodi konkurentske zrakoplove, tajništvo toj nesudionici stavlja na raspolaganje valjane pojedinačne posebne dogovore.

Odjeljak 4.

Prilagođavanje

34. PRILAGOĐAVANJE

(a) Uzimajući u obzir međunarodne obveze neke sudionice, sudionica može prilagoditi financijske uvjete službene potpore koju pruža nesudionica.

(b) U slučaju prilagođavanja nesukladnih uvjeta koje nudi nesudionica:

1. sudionica koja izvršava prilagođavanje poduzet će sve što je potrebno da provjeri te uvjete

2. sudionica koja izvršava prilagođavanje obavještava tajništvo i sve ostale sudionice o naravi i ishodima tih napora, kao i o uvjetima koje namjerava poduprijeti, najkasnije deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze

3. ako konkurentska sudionica zatraži razgovor tijekom tog razdoblja od deset kalendarskih dana, sudionica koja izvršava prilagođavanje mora čekati deset dodatnih kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze pod takvim uvjetima.

(c) Ako sudionica koja izvršava prilagođavanje promijeni ili povuče svoju namjeru podupiranja uvjeta o kojima je poslala obavijest, o tome odmah obavješćuje sve ostale sudionice.

DIO 5.

PRAĆENJE I PREISPITIVANJE

35. PRAĆENJE

(a) Tajništvo prati provedbu ovog sektorskog dogovora i o tome izvještava sudionice na godišnjoj razini.

(b) O svakoj se transakciji koja se smatra prihvatljivom u skladu s člankom 39. točkom (a) podnosi izvješće u skladu s odredbama članka 24. točke (a) i Dodatka IV.

(c) O svakoj se transakciji koja se smatra prihvatljivom u skladu s člankom 39. točkom (b) podnosi izvješće u skladu s odredbama članka 24. točke (a) i Dodatka IV., a osim toga:

1. sudionica koja podnosi izvješće navodi vezu između te transakcije i prijelaznog popisa

2. prijelazni se popisi pregledavaju svakih šest mjeseci u tu se svrhu tajništvo sastaje sa svakom sudionicom radi:

— pregleda broja konačnih narudžbi registriranih na dostavljenim prijelaznim popisima

— ažuriranja plana dostave za transakcije registrirane na prijelaznim popisima za sljedeću godinu

— utvrđivanja narudžbi registriranih na prijelaznim popisima koji nisu dostavljeni ili se iz bilo kojeg razloga neće dostaviti kupcu navedenom na tim prijelaznim popisima. Svaka se takva narudžba briše s prijelaznog popisa i ni na koji se način ne dodjeljuje nekom drugom kupcu.

36. REVIZIJA

Sudionice revidiraju postupke i odredbe ovog sektorskog dogovora prema kriterijima i u vrijeme utvrđeno u točkama (a) i (b).

(a) Sudionice vrše reviziju ovog sektorskog dogovora na sljedeći način:

1. u kalendarskoj godini 2019. i svake četiri godine nakon toga, u svakom slučaju uz obavijest tajništva tri mjeseca unaprijed

2. na zahtjev sudionice i nakon potrebnog savjetovanja, uz uvjet da je tajništvo izdalo obavijest tri mjeseca unaprijed i da je sudionica koja podnosi zahtjev dostavila pismeno obrazloženje razloga i ciljeva revizije te sažetak savjetovanja koje je prethodilo njezinom zahtjevu

3. načini ažuriranja minimalnih premijskih stopa i minimalnih kamatnih stopa utvrđeni su u Dodacima II. i III.

4. revizije obuhvaćaju i naknade iz članka 16.

(b) Revizijom iz točke (a) podtočke 1. uzima se u obzir:

1. mjera u kojoj su postignuti ciljevi ovog sektorskog dogovora, kako je utvrđeno člankom 1., te svako drugo pitanje koje neka sudionica želi iznijeti na raspravi

2. s obzirom na elemente točke (b) podtočke 1., jesu li izmjene bilo kojeg aspekta sektorskog dogovora opravdane.

(c) Prepoznavajući važnost procesa revizije i da bi se osiguralo da uvjeti ovog sektorskog dogovora i dalje ispunjavaju potrebe sudionica, svaka sudionica pridržava pravo da se povuče iz ovog sektorskog dogovora u skladu s člankom 40. u nastavku.

37. BUDUĆI RAD

Sljedeće će se uzeti u obzir:

(a) ispitivanje prakse sudionica u slučaju pružanja službene potpore prije početka roka otplate kredita

(b) odredbe koje se primjenjuju na neizravne kredite

(c) produženje maksimalnih rokova otplate u skladu s člankom 19. za rabljene zrakoplove podvrgnute značajnoj obnovi prije prodaje

(d) produženje maksimalnih rokova otplate u skladu s člankom 21. kod ugovora veće vrijednosti

(e) odredbe koje se primjenjuju na ‚obnovu' (članak 21.) i ‚usluge' (članak 22.)

(f) postupak utvrđivanja prihvatljivosti iz Konvencije iz Cape Towna

(g) definiciju ‚zainteresirane sudionice'.

DIO 6.

ZAVRŠNE ODREDBE

38. STUPANJE NA SNAGU

Datum stupanja na snagu ovog sektorskog dogovora je 1. veljače 2011.

39. PRIJELAZNI ARANŽMANI

Ne dovodeći u pitanje članak 38. sudionice mogu pružati službenu potporu po sljedećim uvjetima:

(a) Sudionice mogu pružati službenu potporu po uvjetima iz sektorskog dogovora o zrakoplovima koji je na snazi od 1. srpnja 2007. (‚SDZ iz 2007.') ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. Za robu i usluge mora se sklopiti čvrsti ugovor do 31. prosinca 2010.

2. Roba i usluge fizički se isporučuju najkasnije 31. prosinca 2012. za zrakoplove kategorije I. prema SDZ-u iz 2007. i 31. prosinca 2013. za zrakoplove kategorija II. i III. prema SDZ-u iz 2007.

3. Za svako preuzimanje konačne obveze o kojem se izda obavijest naplaćuje se godišnja naknada za odobrenje sredstava, i to od datuma preuzimanja konačne obveze ili od 31. siječnja 2011. (zrakoplovi kategorije I. prema SDZ-u iz 2007.)/30. lipnja 2011. (zrakoplovi kategorija II. i III. prema SDZ-u iz 2007.), ovisno o tome koji je od ta dva datuma raniji, sve dok se zrakoplov ne isporuči. Naknada za odobrenje sredstava naplaćuje se umjesto naknada iz članka 17. točke (a) i članka 17. točke (b) podtočke 2. SDZ-a iz 2007. Ta se naknada za odobrenje sredstava naplaćuje uz minimalnu premiju.

(b) Sudionice mogu pružati službenu potporu po uvjetima koji se primjenjuju prije stupanja na snagu ovog sektorskog dogovora ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. Za robu i usluge mora se sklopiti čvrsti ugovor do 31. prosinca 2010.

2. Ta je službena potpora ograničena na isporuku 69 zrakoplova kategorije 1. prema SDZ-u iz 2007. i 92 zrakoplova kategorije 2. prema SDZ-u iz 2007. po sudionici.

3. Da bi se iskoristile pogodnosti uvjeta utvrđenih ovom točkom, zrakoplovi iz točke (b) podtočke 2. moraju se evidentirati na popisima (dalje u tekstu ‚prijelazni popisi') o kojima sudionice obavještavaju tajništvo prije stupanja na snagu ovog sektorskog dogovora. Ti prijelazni popisi sadržavaju:

— modele i brojeve zrakoplova

— privremene datume isporuke

— identitet kupaca

— pravni okvir koji se primjenjuje (sektorski dogovor o zrakoplovima koji je bio na snazi prije SDZ-a iz 2007. ili SDZ iz 2007.).

4. Informacije iz prve, druge i četvrte alineje razmjenjuju se sa svim sudionicama. Informacijama iz treće alineje raspolažu isključivo tajništvo i predsjedavajući.

5. Za sve zrakoplove s prijelaznih popisa:

   — Ako se odobri službena potpora u skladu sa sektorskim dogovorom o zrakoplovima koji je bio na snazi prije SDZ-a iz 2007., naplaćuje se godišnja naknada za odobrenje sredstava od 35 baznih bodova od datuma konačnog preuzimanja obveze ili 31. ožujka 2011., ovisno o tome koji datum je raniji, sve do isporuke zrakoplova. Uz to se naplaćuje i minimalna premija u iznosu od najmanje 3 %, plativa unaprijed.

   — Ako se odobri službena potpora u skladu sa SDZ-om iz 2007., naplaćuje se godišnja naknada za odobrenje sredstava od 20 baznih bodova od datuma konačnog preuzimanja obveze ili 30. lipnja 2011., ovisno o tome koji datum je raniji, sve do isporuke zrakoplova.

   — Naknada za odobrenje sredstava iz obje navedene alineje naplaćuje se umjesto naknada iz članka 17. točke (a) i članka 17. točke (b) podtočke 2. SDZ-a iz 2007. Ta se naknada za odobrenje sredstava naplaćuje uz minimalnu premiju.

6. Sudionice mogu pružati službeno podupirane izvozne kredite po uvjetima iz sektorskog dogovora o zrakoplovima koji je bio na snazi prije SDZ-a iz 2007. samo za dostave zrakoplove planirane 31. prosinca 2010. ili prije tog datuma, u skladu s čvrstim ugovorima sklopljenima najkasnije 30. travnja 2007., uz obavijest koja je dostavljena tajništvu najkasnije 30. lipnja 2007.

(c) Provedba ovog članka prati se u skladu s člankom 35. točkama (b) i (c).

40. POVLAČENJE

Sudionica se može povući iz ovog sektorskog dogovora s pomoću pisane obavijesti tajništvu dostavljene putem trenutačne komunikacije, npr. OLIS-a. Povlačenje stupa na snagu šest mjeseci nakon što je tajništvo primilo obavijest. Povlačenje neće utjecati na sporazume o pojedinačnim transakcijama započetima prije datuma stupanja povlačenja na snagu.

Dodatak I.

Sudjelovanje u sektorskom dogovoru o zrakoplovima

1. Sudionice potiču nesudionice koje razvijaju kapacitet proizvodnje civilnih zrakoplova da primijene odredbe ovog sektorskog dogovora. U tom kontekstu sudionice pozivaju nesudionice da s njima započnu dijalog o uvjetima pridruživanja SDZ-u.

2. Tajništvo se treba pobrinuti da nečlanica zainteresirana za sudjelovanje u ovom sektorskom dogovoru dobije potpune informacije o uvjetima sudjelovanja u ovom sektorskom dogovoru.

3. Sudionice bi zatim pozvale predmetnu nesudionicu da sudjeluje u aktivnostima koje su dio ovog sektorskog dogovora i da kao promatračica pohađa relevantne sastanke. Taj bi poziv vrijedio najviše dvije godine i mogao bi se jednom produžiti na dodatne dvije godine. Tijekom tog razdoblja nesudionica se poziva da predoči reviziju svog sustava izvoznih kredita, posebno za izvoz civilnih zrakoplova.

4. Na kraju tog razdoblja nesudionica se mora izjasniti želi li postati sudionica ovog sektorskog dogovora i slijediti njegove odredbe; u slučaju potvrde, nesudionica mora na godišnjoj razini doprinositi troškovima povezanima s provedbom ovog sektorskog dogovora.

5. Zainteresirana nesudionica postaje sudionica 30 radnih dana nakon potvrde iz članka 4. ovog Dodatka.

Dodatak II.

Minimalne premijske stope

Ovim su Dodatkom utvrđeni postupci koji se trebaju koristiti u određivanju cijena službene potpore kod transakcija u skladu s ovim sektorskim dogovorom. Odjeljkom 1. utvrđeni su postupci razvrstavanja; Odjeljkom 2. utvrđene su minimalne premijske stope koje se naplaćuju za nove i rabljene zrakoplove, a Odjeljkom 3. minimalne premijske stope koje se naplaćuju za rezervne motore, rezervne dijelove, preinake u teretne zrakoplove/veća preoblikovanja/obnovu civilnih zrakoplova, ugovore o održavanju i servisiranju i komplete za motore.

ODJELJAK 1.

Postupci razvrstavanja prema riziku

1. Sudionice su dogovorile popis kupaca/korisnika kredita razvrstanih prema riziku („popis"); takva razvrstavanja odražavaju nadređeni neosigurani kreditni rejting kupaca/korisnika kredita dobiven s pomoću zajedničke ljestvice kreditnog rejtinga, poput one koju koristi neka od agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga.

2. Razvrstavanje prema riziku obavljat će stručnjaci koje su imenovale sudionice prema kategorijama rizika iz Tablice 1. ovog Dodatka.

3. Popis je obvezujući u svim fazama transakcije (tj. od oglašavanja do dostave) i podliježe odredbama članka 15. ovog Dodatka.

I. UTVRĐIVANJE POPISA RAZVRSTAVANJA RIZIKA

4. Popis utvrđuju i dogovaraju sudionice prije stupanja na snagu ovog sektorskog dogovora; tajništvo ga vodi i stavlja na raspolaganje svim sudionicama kao povjerljivi dokument.

5. Tajništvo može, na zahtjev i uz čuvanje povjerljivosti, obavijestiti nesudionicu koja je proizvođač zrakoplova o razvrstavanju nekog kupca/korisnika kredita prema riziku; u tom slučaju tajništvo obavješćuje sve sudionice o tom zahtjevu. Nesudionica može u bilo koje vrijeme predložiti dodatke popisu koji vodi tajništvo. Nesudionica koja predloži dodatak popisu može sudjelovati u postupku razvrstavanja prema riziku kao da je zainteresirana sudionica.

II. AŽURIRANJE POPISA RAZVRSTAVANJA PREMA RIZIKU

6. Podložno odredbama članka 15. ovog Dodatka, popis se može ažurirati *ad hoc* u slučaju da sudionica u bilo kojem obliku izrazi namjeru da primijeni razvrstavanje prema riziku koje se ne nalazi na popisu ili je sudionici potrebno razvrstavanje kupca/korisnika kredita prema riziku koje se još ne nalazi na popisu ([1]) ([2]).

7. Prije svakog korištenja alternativnog ili novog razvrstavanja prema riziku, predmetna sudionica mora tajništvu poslati zahtjev za ažuriranje popisa na temelju tog alternativnog ili novog razvrstavanja rizika. Tajništvo će taj zahtjev poslati svim sudionicama u roku od dva radna dana, pri čemu neće spomenuti identitet sudionice koja je predala zahtjev.

8. Zainteresiranim je sudionicama odobreno razdoblje od deset ([3]) radnih dana da pristanu na predloženu izmjenu popisa ili da je ospore. Ako ne odgovore u tom roku, smatra se da su pristale na taj prijedlog. Ako prijedlog nitko ne ospori po završetku razdoblja od deset dana, smatra se da je predložena izmjena popisa prihvaćena. Tajništvo će u skladu s tim izmijeniti popis i poslati obavijest u sustavu OLIS u roku od pet radnih dana; revidirani je popis obvezujući od datuma te poruke.

([1]) Ako predložena ocjena rizika kupca/korisnika kredita premašuje ocjenu rizika države domaćina, potrebno je priložiti objašnjenje.

([2]) U slučaju transakcija s vrijednošću izvoznog ugovora manjom od 5 milijuna USD, sudionica koja ne želi slijediti postupak za razvrstavanje prema riziku iz članaka 6. do 8. ovog Dodatka na kupca/korisnika kredita koji je predmet transakcije primjenjuje razvrstavanje prema riziku „8", a transakciju prijavljuje u skladu s člankom 24. točkom (a) ovog sektorskog dogovora.

([3]) Za transakcije s vrijednošću izvoznog ugovora manjom od 5 milijuna USD primjenjuje se rok od pet radnih dana.

III. RJEŠAVANJE NESPORAZUMA

9. U slučaju osporavanja predloženog razvrstavanja prema riziku, zainteresirane sudionice dužne su na razini stručnjaka učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi se postigao dogovor u roku od sljedećih deset radnih dana nakon obavijesti o neslaganju. Za rješavanje nesporazuma trebaju se upotrijebiti sva potrebna sredstva, kao i, po potrebi, pomoć tajništva (npr. konferencijski pozivi ili osobne konzultacije). Ako zainteresirane sudionice u roku od deset radnih dana postignu dogovor o razvrstavanju prema riziku, one o tome izvješćuju tajništvo koje zatim ažurira popis i s pomoću sustava OLIS šalje obavijest u sljedećih pet radnih dana. Prilagođeni popis obvezujući je od datuma te obavijesti.

10. Ako se neslaganje ne riješi na razini stručnjaka u roku od deset radnih dana, pitanje se upućuje sudionicama koje o tome donose odluku u razdoblju od najviše pet radnih dana.

11. Ako se ne postigne konačni dogovor, sudionica se radi utvrđivanja razvrstavanja kupca/korisnika kredita prema riziku može obratiti agenciji za utvrđivanje kreditnog rejtinga. U takvim slučajevima predsjednik sudionicâ, u ime sudionicâ, kupcu/korisniku kredita upućuje komunikaciju u roku od deset radnih dana. Komunikacija mora sadržavati referentni okvir za savjetovanje o procjeni rizika, kako je dogovoren među sudionicama. Tako utvrđeno razvrstavanje prema riziku uvrštava se na popis i postaje obvezujuće čim tajništvo pošalje obavijest s pomoću sustava OLIS kako bi se postupak ažuriranja zaključio u roku od pet radnih dana.

12. Osim ako se sudionice drukčije dogovore, troškove upućivanja predmeta agenciji za utvrđivanje kreditnog rejtinga snosi zainteresirani kupac/korisnik kredita.

13. Tijekom postupaka iz članaka 9. do 11. ovog Dodatka, postojeće razvrstavanje prema riziku (ako je dostupno u okviru popisa) ostaje primjenjivo.

IV. ROK VALJANOSTI RAZVRSTAVANJA

14. Važeće razvrstavanje prema riziku jest ono iz popisa koji održava tajništvo; pokazatelji i obveze povezani s premijskim stopama temelje se isključivo na tom razvrstavanju prema riziku.

15. Razvrstavanje prema riziku ima rok valjanosti od najviše 12 mjeseci od datuma kad ga tajništvo uvrsti na popis kako bi bilo na raspolaganju sudionicama za utvrđivanje pokazatelja i konačnih obveza povezanih s premijskim stopama. Jednom kad nastupi obveza ili konačna obveza i kad se zaračunaju naknade za držanje premija, rok valjanosti određene transakcije može se produžiti za dodatnih 18 mjeseci. Ako dođe do značajnih promjena u profilu rizika kupca/korisnika kredita, primjerice u ocjeni kreditnog rejtinga od strane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga, razvrstavanje prema riziku može se revidirati tijekom razdoblja valjanosti od 12 mjeseci.

16. Osim ako neka od sudionica zatraži njegovo ažuriranje, tajništvo uklanja dotično razvrstavanje prema riziku iz sljedećeg ažuriranog popisa najmanje 20 radnih dana prije kraja relevantnog roka valjanosti dotičnog razvrstavanja. Tajništvo takav zahtjev za ažuriranje šalje svim sudionicama u roku od dva radna dana i ne navodi koja je sudionica podnijela taj zahtjev, pri čemu se primjenjuju postupci iz članaka 9. do 11. ovog Dodatka.

V. ZAHTJEV ZA RAZVRSTAVANJE KUPCA/KORISNIKA KREDITA PREMA RIZIKU

17. Ako u fazi kampanje kupac/korisnik kredita zatraži pokazatelj vlastitog razvrstavanja prema riziku i ako ono još nije uvršteno na popis, dotični kupac/korisnik kredita može od agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga na vlastiti trošak zatražiti okvirno razvrstavanje prema riziku. To se razvrstavanje ne uvrštava na popis Sudionice ga mogu koristiti kao osnovu za vlastitu procjenu rizika.

ODJELJAK 2.

Minimalne premijske stope za nove i rabljene zrakoplove

I. UTVRĐIVANJE MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA

18. U člancima 19. do 61. ovog Dodatka utvrđuju se minimalne premijske stope koje odgovaraju razvrstavanju kupca/korisnika kredita prema riziku (ili primarni izvor otplate transakcije ako je riječ o drugom subjektu).

19. Sudionice mogu pružiti službenu potporu po minimalnoj premijskoj stopi ili većoj od nje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) transakcija je osigurana imovinom i ispunjava sve sljedeće kriterije:

1. osiguranje potraživanja prvenstvenog reda iz vrijednosti aviona i motorâ ili u vezi s njima

2. u slučaju najma, prijenos prava i/ili osiguranje potraživanja prvenstvenog reda u vezi s plaćanjem najma

3. kad je to moguće u okviru primjenjivog pravnog režima, unakrižna klauzula o neispunjavanju financijskih obveza i unakrižno osiguranje svih zrakoplova i motorâ koji su u okviru predloženog financiranja u zakonskom i stvarnom vlasništvu istih stranki

(b) transakcija je strukturirana tako da kao minimum uključuje instrumente smanjenja rizika iz tablice 1. u nastavku teksta:

Tablica 1.

Instrumenti smanjenja rizika

Kategorija rizika prema SDZ-u	Ocjene rizika	Instrumenti smanjenja rizika	
		UKUPNO	Od kojih minimalno ‚A'
1	AAA do BBB–	0	0
2	BB+ i BB	0	0
3	BB–	1	1
4	B+	2	1
5	B	2	1
6	B–	3	2
7	CCC	4	3
8	CC do C	4	3

20. U smislu članka 19. ovog Dodatka:

(a) sudionice mogu birati među sljedećim instrumentima smanjenja rizika:

Instrumenti smanjenja rizika ‚A':

1. snižena stopa predujma: svako sniženje stopa predujma iz članka 10. točaka (a) i (b) ovog sektorskog dogovora za pet postotnih bodova odgovara jednom instrumentu smanjenja rizika ‚A'. U ovom slučaju, sudionica ne odobrava službenu potporu, ni u kakvom obliku, koja premašuje sniženu stopu predujma.

2. linearna amortizacija: otplata glavnice u jednakim obrocima odgovara jednom instrumentu smanjenja rizika

3. skraćeni rok otplate: rok otplate koji nije duži od deset godina odgovara jednom instrumentu smanjenja rizika, neovisno o maksimalnom dozvoljenom roku otplate.

Instrumenti smanjenja rizika ‚B':

1. jamstveni polog: svaki jamstveni polog u iznosu koji je jednak tromjesečnom obroku otplate glavnice i kamata odgovara jednom instrumentu smanjenja rizika. Jamstveni polog može biti u obliku gotovine ili *stand-by* akreditiva.

2. plaćanje najma unaprijed: plaćanje najma u iznosu koji je jednak tromjesečnom obroku otplate glavnice i kamata izvršava se tri mjeseca prije svakog datuma otplate

3. rezerve za održavanje, čiji oblik i iznos odražava najbolju praksu na tržištu.

(b) Podložno prethodnoj obavijesti, jedan od instrumenata smanjenja rizika ‚A' može se zamijeniti dodatnom naknadom od 15 % na primjenjivu minimalnu premijsku stopu.

21. Minimalne premijske stope koje se primjenjuju na transakciju mogu se odrediti prije isporuke, pri preuzimanju obveze, na datum konačne obveze ili na početku razdoblja držanja premije uz utvrđeno trajanje. Konačni iznos premije koja se plaća unaprijed ili tijekom trajanja kredita, ili kao kombinacija ta dva načina plaćanja, koji se primjenjuju na transakciju, u skladu su s utvrđenom minimalnom premijskom stopom i obveznim instrumentima smanjenja rizika iz članka 19. točke (b) ovog Dodatka od dana utvrđivanja minimalnih premijskih stopa. Ti uvjeti primjenjuju se za cijelo trajanje razdoblja držanja premije i mogu se revidirati tek nakon isteka tog razdoblja, pri čemu se primjenjuju minimalne premijske stope i obvezni instrument smanjenja rizika iz tada važećeg SDZ-a, koje se može utvrditi i za naredno razdoblje držanja premije.

22. U skladu s člankom 11. ovog sektorskog dogovora primjenjive minimalne premijske stope sastavljene su od minimalnih stopa koje se temelje na riziku (RBR) na koje se, u skladu s člancima 23. do 36. u nastavku teksta, primjenjuje dodatna naknada koja odražava tržišne uvjete (MRS).

23. Od stupanja na snagu ovog sektorskog dogovora RBR-ovi su sljedeći:

Tablica 2.

Stope koje se temelje na riziku

Kategorija rizika prema SDZ-u	Raspon (u baznim bodovima)	Avansno (u %)
1	89	4,98
2	98	5,49
3	116	6,52
4	133	7,49
5	151	8,53
6	168	9,51
7	185	10,50
8	194	11,03

24. RBR-ovi se ažuriraju na godišnjoj osnovi, na temelju četverogodišnjeg kliznog prosjeka godišnjeg gubitka nastalog zbog neispunjenja obveze (LGD) izračunanog po modelu agencije Mooody's. Odgovarajući LGD za ovo ažuriranje temelji se na bankovnim kreditima osiguranima založnim pravima prvenstvenog reda te se izračunava kako slijedi

Tablica 3.

Utvrđivanje LGD-a

Četverogodišnji klizni prosjek	Razmatrani LGD
≥ 45 %	25 %
≥ 35 % < 45 %	23 %

Četverogodišnji klizni prosjek	Razmatrani LGD
≥ 30 % < 35 %	21 %
< 30 %	19 %

25. Faktor prilagodbe RBR-a utvrđuje se kako slijedi:

$$\frac{\text{razmatrani LGD}}{19\,\%} = \text{faktor prilagodbe RBR-a}$$

26. Za utvrđivanje ažuriranih RBR-ova, faktor prilagodbe RBR-a množi se s RBR-ovima iz Tablice 2.

27. Prvo ažuriranje provodi se u prvom tromjesečju 2012., a tako dobiveni RBR-ovi stupaju na snagu od 15. travnja 2012.

28. RBR-ovi dobiveni daljnjim ažuriranjima stupaju na snagu 15. travnja svake sljedeće godine. Nakon što se utvrde RBR-ovi dobiveni slijedom godišnjeg ažuriranja, tajništvo odmah izvješćuje sve sudionice o primjenjivim stopama i čini ih javno dostupnima.

29. Za svaku kategoriju rizika izračunava se dodatna naknada koja odražava tržišne uvjete (MRS) kako slijedi:

$$MRS = B \times [(0{,}5 \times MCS) - RBR]$$

gdje je:

— B koeficijent ponderiranja koji varira od 0,7 do 0,35 ovisno o kategoriji rizika u skladu s tablicom 4. u nastavku

— MCS 90-dnevni klizni prosjek srednjih vrijednosti kreditnih raspona agencije Moody's (MCS) s prosječnim trajanjem od 7 godina

30. Ako kategorije rizika obuhvaćaju više od jedne ocjene rizika, utvrđuje se prosječni raspon. U kategoriji rizika 1 koristi se raspon BBB–.

31. MCS-ovi se diskontiraju za 50 % kako bi se uzelo u obzir osiguranje imovinom. Diskontirani MCS-ovi se zatim prilagođavaju primjenom faktora ponderiranja, koji varira od 70 % do 35 %, u skladu s tablicom 4., na razliku između diskontiranih MCS-ova i RBR-ova. Ako je rezultat te operacije negativni raspon, on se ne oduzima.

Tablica 4.

Faktori ponderiranja

Ocjene rizika	Kategorija rizika prema SDZ-u	Faktor ponderiranja (u %)
AAA	1	70
AA	1	70
A	1	70
BBB+	1	70
BBB	1	70
BBB–	1	70
BB+	2	65

Ocjene rizika	Kategorija rizika prema SDZ-u	Faktor ponderiranja (u %)
BB	2	65
BB–	3	50
B+	4	45
B	5	40
B–	6	35
CCC	7	35
CC	8	35
C	8	35

32. MRS-ovi se ažuriraju na tromjesečnoj osnovi kako slijedi:

— Prvo ažuriranje provodi se u prvom tromjesečju 2011., a tako dobiveni MCS-ovi stupaju na snagu od 15. travnja 2011. Međutim, do 15. travnja 2012. ishod ažuriranja MRS-ova primjenjivih na kategoriju rizika 1 primjenjuje se samo ako takva ažuriranja dovode do povećanja tih MRS-ova.

— Sljedeća ažuriranja provode se u drugom, trećem i četvrtom tromjesečju 2011. (te idućih godina na isti način), a dobiveni MCS-ovi primjenjuju se od 15. srpnja 2011., odnosno 15. listopada 2011. te 15. siječnja 2012. i tako dalje.

— Nakon svakog ažuriranja tajništvo odmah izvješćuje sve sudionice o primjenjivim MRS-ovima i posljedičnim minimalnim stopama te ih objavljuje prije njihova stupanja na snagu.

33. MRS-ovi se primjenjuju samo ako je pozitivan i iznosi više od 25 baznih bodova.

34. Povećanje minimalnih premijskih stopa koje proizlazi iz ažuriranja MRS-ova ne smije iznositi više od 10 % minimalnih premijskih stopa iz prethodnog tromjesečja. Minimalne premijske stope (koje se utvrđuju zbrajanjem RBR-ova i MRS-ova) ne smiju premašivati RBR-ove za više od 100 %.

35. Za utvrđivanje minimalnih premijskih stopa:

— Upotrebljava se sljedeća formula:

$$\text{neto MPR} = \text{MPR} \times (1 + \text{RTAS}) \times (1 + \text{RFAS}) \times (1 + \text{RMRS}) \times (1 - \text{CTCD}) \times (1 + \text{NABS}) - \text{CICD}$$

pri čemu:

— RTAS označava naknadu za prilagodbu roka otplate određenu člankom 12. točkom (b) ovog sektorskog dogovora

— RFAS označava naknadu za prilagodbu učestalosti otplate određenu člankom 13. točkom (a) podtočkama 1. i 2. ovog sektorskog dogovora

— RMRS označava naknadu za zamjenu instrumenta smanjenja rizika utvrđenu člankom 20. točkom (b) ovog Dodatka

— CTCD označava popust, utvrđen Konvencijom iz Cape Towna, predviđen člankom 38. ovog Dodatka

— NASB označava naknadu za transakcije koje nisu osigurane imovinom utvrđenu člankom 57. točkom (a) podtočkom 4., člankom 57. točkom (b) i člankom 59. točkom (b) ovog Dodatka, ako je primjenjivo

— CICD označava popust za uvjetno pokriće osiguranjem utvrđen člankom 56. točkom (a) ovog Dodatka.

— Premije se mogu platiti avansno ili za vrijeme trajanja instrumenta kao godišnji raspon izražen u baznim bodovima ili u bilo kojoj kombinaciji avansnih stopa i raspona. Avansne stope i rasponi izračunavaju se primjenom modela konverzije premijskih stopa (PCM) tako da je iznos premije za određenu transakciju u smislu neto sadašnje vrijednosti jednak, bilo da je riječ o avansnom plaćanju, plaćanju za vrijeme trajanja instrumenta ili o njihovoj kombinaciji. Za transakcije za koje su prije početka pokrića dogovoreni ili utvrđeni uvjeti koji podrazumijevaju skraćenje ponderiranog prosječnog razdoblja može se zaračunati avansna stopa (izračunana na temelju PCM-a), a tako dobivena premija odgovara neto sadašnjoj vrijednosti premije plativoj u obliku raspona.

36. Minimalne premijske stope koje se primjenjuju od prvog stupanja na snagu ovog sektorskog dogovora (1. veljače 2011.) utvrđene se u tablici 5. u nastavku.

Tablica 5.

Minimalne premijske stope

(rok otplate od 12 godina, transakcije osigurane imovinom)

Kategorija rizika	Razvrstavanje prema riziku	Minimalne premijske stope	
		Godišnji rasponi (u baznim bodovima)	Avansno (u %)
1	AAA do BBB–	137	7,72
2	BB+ i BB	184	10,44
3	BB–	194	11,03
4	B+	208	11,85
5	B	234	13,38
6	B–	236	13,50
7	CCC	252	14,45
8	CC do C	257	14,74

II. SMANJENJA MINIMALNIH PREMIJA

37. Podložno odredbama članka 38. ovog Dodatka smanjenje minimalnih premijskih stopa utvrđenih u skladu s prethodnim pododjeljkom I. dopušta se u sljedećim slučajevima:

(a) ako se transakcija osigurana imovinom odnosi na zrakoplovni objekt u smislu Protokola uz Konvenciju iz Cape Towna o pitanjima koja se odnose na opremu zrakoplova

(b) ako operater zrakoplovnog objekta (i korisnik kredita/kupac ili najmodavac, u slučaju da se razlikuju od operatera, ako je po mišljenju sudionice koja pruža službenu potporu to opravdano s obzirom na strukturu transakcije) ima sjedište u državi koja je u vrijeme isplate povezane s dotičnim zrakoplovnim objektom uvrštena na popis država koje ispunjavaju uvjete za smanjenje minimalnih premijskih stopa („popis Konvencije iz Cape Towna') i, ako je primjenjivo, u teritorijalnoj jedinici države koja ispunjava uvjete iz članka 40. ovog Dodatka i

(c) ako se transakcija odnosi na zrakoplovni objekt registriran u međunarodnom registru koji je uspostavljen u skladu s Konvencijom iz Cape Towna i njezinim Protokolom o zrakoplovima (CTC).

38. Smanjenje minimalnih premijskih stopa utvrđenih u skladu s prethodnim pododjeljkom I. ne smije prelaziti 10 % primjenjive minimalne premijske stope.

39. Da bi bila uvrštena u popis Konvencije iz Cape Towna, država mora:

(a) biti ugovorna strana Konvencije iz Cape Towna

(b) podnijeti izjave o ispunjavanju uvjeta iz Priloga 1. ovom Dodatku i

(c) u svojim zakonima i propisima provesti Konvenciju iz Cape Towna, uključujući izjave o ispunjavanju uvjeta, na način na koji je to propisano, tako da se obveze preuzete u vezi s Konvencijom iz Cape Towna na odgovarajući način prenesu u nacionalno zakonodavstvo.

40. Za ispunjavanje uvjeta iz članka 37. ovog Dodatka teritorijalna jedinica mora:

(a) biti teritorijalna jedinica na koju se primjenjuje Konvencija iz Cape Towna

(b) biti teritorijalna jedinica na koju se primjenjuju izjave o ispunjavanju uvjeta iz Priloga 1. ovom Dodatku i

(c) u svojim zakonima i propisima provesti Konvenciju iz Cape Towna, uključujući izjave o ispunjavanju uvjeta, na način na koji je to propisano, tako da se obveze preuzete u vezi s Konvencijom iz Cape Towna na odgovarajući način prenesu u nacionalno zakonodavstvo.

41. Prije stupanja na snagu ovog sektorskog dogovora sudionice tajništvu dostavljaju prvi dogovoreni popis Konvencije iz Cape Towna. Taj se popis ažurira u skladu s člancima 42. do 54. ovog Dodatka.

42. Svaka sudionica ili nesudionica koja pruža službenu potporu za zrakoplove može tajništvu predložiti uvrštavanje nove države na popis. Takav prijedlog u odnosu na predloženu državu mora sadržavati sljedeće informacije:

(a) sve relevantne informacije o datumu polaganja isprava o ratifikaciji Konvencije iz Cape Towna ili isprava o pristupanju kod depozitara

(b) presliku svih izjava koje je dala država predložena za uvrštenje na popis

(c) sve relevantne informacije koje se odnose na datum stupanja na snagu Konvencije iz Cape Towna i izjavu o ispunjavanju uvjeta

(d) analizu kojom se u glavnim crtama opisuju mjere koje je država predložena za uvrštenje na popis Konvencije iz Cape Towna poduzela kako bi u svojim zakonima i propisima provela Konvenciju iz Cape Towna, uključujući izjave o ispunjavanju uvjeta, na način na koji je to propisano kako bi se osiguralo da se obveze preuzete Konvencijom iz Cape Towna na odgovarajući način prenesu u nacionalno zakonodavstvo i

(e) upitnik, čiji je obrazac priložen u Prilogu 2. ovom Dodatku (‚upitnik CTC-a'), koji je propisno ispunilo najmanje jedno odvjetničko društvo kvalificirano za davanje pravnih savjeta o relevantnoj nadležnosti države koja je predložena za uvrštenje na popis Konvencije iz Cape Towna. Ispunjeni upitnik mora sadržavati sljedeće podatke:

i. naziv/nazive i adresu/adrese ureda odvjetničkog društva ili odvjetničkih društava koja su ispunila upitnik

ii. relevantno iskustvo odvjetničkog društva, što može uključivati iskustvo u zakonodavnim i ustavnim postupcima koji su povezani s provedbom međunarodnih ugovora u dotičnoj državi, i posebno iskustvo koje se odnosi na pitanja obuhvaćena Konvencijom iz Cape Towna, među ostalim i svako iskustvo u savjetovanju vlade ili privatnog sektora o primjeni i provedbi Konvencije iz Cape Towna ili u području jačanja vjerovničkih prava u državi predloženoj za uvrštenje na popis Konvencije iz Cape Towna

iii. podatke o tome sudjeluje li odvjetničko društvo odnosno ima li nakanu sudjelovati u transakcijama koje bi mogle imati koristi od smanjenja minimalnih premijskih stopa u slučaju uvrštenja predložene države na popis CTC-a ([1]) i

iv. datum na koji je upitnik CTC-a ispunjen.

43. Tajništvo u roku od pet radnih dana s pomoću sustava OLIS šalje obavijest s prijedlogom.

([1]) Uključujući informacije o mogućem sudjelovanju u takvim transakcijama (uz dužno poštovanje obveze čuvanja poslovne tajne).

44. Svaka sudionica ili nesudionica koja pruža službenu potporu za zrakoplove može predložiti da se određena država ukloni s popisa Konvencije iz Cape Towna ako smatra da je dotična država poduzela mjere koje nisu u skladu s obvezama preuzetima Konvencijom iz Cape Towna ili da je propustila poduzeti mjere potrebne u skladu s tim obvezama. Stoga u prijedlogu za uklanjanje s popisa Konvencije iz Cape Towna sudionica ili nesudionica mora iscrpno opisati okolnosti na temelju kojih se taj prijedlog podnosi, kao na primjer slučajeve u kojima je država poduzela mjere koje nisu u skladu s njezinim obvezama na temelju Konvencije iz Cape Towna ili je propustila primijeniti ili provesti propise potrebne za ispunjavanje tih obveza. Sudionica ili nesudionica koja podnosi prijedlog za uklanjanje države s popisa Konvencije iz Cape Towna treba dostaviti svu raspoloživu popratnu dokumentaciju, a tajništvo u roku od pet radnih dana s pomoću sustava OLIS šalje obavijest s takvim prijedlogom.

45. Svaka sudionica ili nesudionica koja pruža službenu potporu za zrakoplove može predložiti da se država prethodno uklonjena s potpisa Konvencije iz Cape Towna ponovno uvrsti na taj popis ako naknadno poduzete korektivne mjere ili događaji to opravdavaju. Uz takav prijedlog potrebno je priložiti opis okolnosti koje su dovele do uklanjanja dotične države s popisa kao i izvješće o naknadno poduzetim korektivnim mjerama koje opravdavaju ponovno uvrštenje na popis. Tajništvo u roku od pet radnih dana s pomoću sustava OLIS šalje obavijest s takvim prijedlogom.

46. Sudionice mogu prihvatiti ili osporiti prijedlog podnesen na temelju članaka 42. do 45. ovog Dodatka u roku od 20 radnih dana od datuma njegova podnošenja (‚razdoblje 1').

47. Ako na kraju razdoblja 1 i u slučaju članka 44. ovog Dodatka nitko ne ospori prijedlog, osim ako ga sudionica ili nesudionica povuče i dostavi dokaze o poduzetim korektivnim mjerama ili događajima, smatra se da su sve sudionice prihvatile predloženo ažuriranje popisa Konvencije iz Cape Towna. Tajništvo u skladu s tim izmjenjuje popis Konvencije iz Cape Towna i s pomoću sustava OLIS šalje obavijest u roku od 5 radnih dana. Ažurirani popis Konvencije iz Cape Towna stupa na snagu na dan slanja te obavijesti.

48. U slučaju osporavanja, sudionica ili sudionice koje su osporile predloženo ažuriranje popisa Konvencije iz Cape Towna dužne su tijekom razdoblja 1 pismeno obrazložiti razloge osporavanja. Nakon što tajništvo OECD-a svim sudionicama proslijedi pismeni prigovor, sudionice su dužne učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi se postigao dogovor u roku od sljedećih deset radnih dana (‚razdoblje 2').

49. Sudionice obavješćuju tajništvo o ishodu svojih pregovora. Ako se tijekom razdoblja 2 postigne dogovor, tajništvo po potrebi ažurira popis Konvencije iz Cape Towna na odgovarajući način i s pomoću sustava OLIS šalje obavijest u sljedećih pet radnih dana. Ažurirani popis Konvencije iz Cape Towna stupa na snagu na dan slanja te obavijesti.

50. Ako se tijekom razdoblja 2 ne postigne dogovor, predsjednik sudionica ovog sektorskog dogovora (dalje u tekstu ‚predsjednik') čini sve što je u njegovoj moći kako bi omogućio postizanje dogovora među sudionicama i to u roku od dvadeset radnih dana (‚razdoblje 3') neposredno nakon razdoblja 2. Ako se dogovor ne postigne ni do kraja razdoblja 3, konačna se odluka donosi na sljedeći način:

(a) predsjednik sastavlja pismenu preporuku u vezi s predloženim ažuriranjem popisa Konvencije iz Cape Towna. Predsjednikova preporuka treba odražavati većinsko mišljenje koje se temelji na mišljenju koje su javno izrazile barem one sudionice koje pružaju službenu potporu za izvoz zrakoplova. U nedostatku većinskog mišljenja predsjednik sastavlja preporuku isključivo na temelju mišljenja koje su izrazile sudionice te u pisanom obliku navodi na čemu se ta preporuka temelji, uključujući, u slučaju neprihvatljivosti, kriterije prihvatljivosti koji nisu ispunjeni.

(b) predsjednikova preporuka ne smije sadržavati nikakve informacije o mišljenju ili stajalištu koje su sudionice izrazile u kontekstu postupka iz članaka 42. do 51. ovog Dodatka

(c) sudionice prihvaćaju preporuku predsjednika.

51. Ako, nakon što je podnesen prijedlog u skladu s člankom 42. ovog Dodatka, sudionice ili predsjednik utvrde da država ne ispunjava uvjete za uvrštavanje na popis Konvencije iz Cape Towna, sudionica ili nesudionica može podnijeti novi prijedlog sa zahtjevom da sudionice preispitaju prihvatljivost dotične države. Sudionica ili nesudionica koja podnosi takav prijedlog navodi razloge na temelju kojih je izvorno utvrđena neprihvatljivost. Uz to, sudionica ili nesudionica koja podnosi prijedlog pribavlja i stavlja na raspolaganje ažurirani upitnik CTC-a. Takav novi prijedlog podliježe postupku utvrđenom u člancima 46. do 52. ovog Dodatka.

52. Ako se popis država koje ispunjavaju uvjete izmjenjuje u skladu s postupcima iz članka 50. ovog Dodatka, tajništvo s pomoću sustava OLIS u roku od pet radnih dana od takve izmjene šalje obavijest s ažuriranim popisom Konvencije iz Cape Towna. Ažurirani popis Konvencije iz Cape Towna stupa na snagu na dan slanja te obavijesti.

53. Uvrštavanje države na popis Konvencije iz Cape Towna, uklanjanje s tog popisa ili njezino ponovno vraćanje na popis nakon isplate za zrakoplov ne utječe na minimalne premijske stope koje su utvrđene za takav zrakoplov.

54. U kontekstu postupka iz članaka 42. do 52. ovog Dodatka, sudionice ne objavljuju nikakve informacije koje se odnose na izražena mišljenja ili zauzeta stajališta.

55. Sudionice prate provedbu članaka 42. do 54. ovog Dodatka te je preispituju u prvoj polovini 2012., a nakon toga jednom godišnje ili na zahtjev bilo koje sudionice.

56. Kada je riječ o novim i rabljenim zrakoplovima, na primjenjive minimalne premijske stope mogu se primijeniti sljedeće prilagodbe:

(a) ako je riječ o transakcijama koje ostvaruju službenu potporu u obliku uvjetnog pokrića osiguranjem, na primjenjive minimalne premijske stope može se primijeniti popust od pet baznih bodova (godišnji rasponi) ili od 0,29 % (avansno plaćanje)

(b) minimalne premijske stope primjenjuju se na pokriveni iznos glavnice.

III. TRANSAKCIJE KOJE NISU OSIGURANE IMOVINOM

57. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 19. točke (a) ovog Dodatka sudionice mogu osigurati službeno podupirane izvozne kredite za transakcije koje nisu osigurane imovinom ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

(a) u slučaju nedržavnih transakcija:

1. maksimalna je vrijednost izvoznog ugovora kojemu je odobrena službena potpora 15 milijuna USD

2. maksimalni je rok otplate 10 godina

3. nikakva treća strana nema potraživanja osigurana financiranom imovinom i

4. na minimalne premijske stope utvrđene u skladu s prethodno navedenim pododjeljkom I. primjenjuje se minimalna dodatna naknada od 30 %

(b) u slučaju državnih transakcija ili transakcija koje su osigurane neopozivim i bezuvjetnim državnim jamstvima, na minimalne premijske stope utvrđene u skladu s prethodno navedenim pododjeljkom I. primjenjuje se minimalna dodatna naknada u skladu s tablicom 6. u nastavku.

Tablica 6.

Kategorija rizika	Dodatna naknada (u %)
1	0
2	0
3	0
4	10
5	15
6	15
7	25
8	25

58. Odredbe članaka 37. do 53. ovog Dodatka ne primjenjuju se na službeno podupirane izvozne kredite odobrene u skladu s člankom 57. ovog Dodatka.

ODJELJAK 3.

Minimalne premijske stope za robu i usluge, osim za rabljene zrakoplove na koje se odnosi dio 3.

59. Pri pružanju službene potpore za svu robu i usluge, osim za rabljene zrakoplove koji su obuhvaćeni dijelom 3. ovog sektorskog dogovora, minimalne premijske stope utvrđuju se na sljedeći način:

    (a) u slučaju transakcija koje su osigurane imovinom, minimalne premijske stope jednake su minimalnim rasponima utvrđenima u skladu s pododjeljkom I. te se, u slučaju čistog pokrića, primjenom modela konverzije i odgovarajućeg razdoblja valjanosti pretvaraju u avansne naknade

    (b) u slučaju transakcija koje nisu osigurane imovinom, minimalne premijske stope jednake su minimalnim rasponima utvrđenima u skladu s pododjeljkom I. na koje se zaračunava dodatna naknada od 30 %, i koje se, u slučaju čistog pokrića, primjenom modela konverzije i odgovarajućeg razdoblja valjanosti pretvaraju u avansne naknade.

60. Odredbe članaka 37. do 53. ovog Dodatka primjenjuju se na službenu potporu za rezervne motore osigurane imovinom obuhvaćene člankom 20. točkama (a) i (c) ovog sektorskog dogovora i potporu u skladu s člankom 21. točkom (a) podtočkom 1. prvom alinejom ovog sektorskog dogovora.

61. Odredba članka 56. ovog Dodatka primjenjuje se i na službenu potporu za svu robu i usluge, osim za rabljene zrakoplove koji su obuhvaćeni Dijelom 3. ovog sektorskog dogovora.

PRILOG 1.

IZJAVE O ISPUNJAVANJU UVJETA

1. Za potrebe odjeljka 2. Dodatka II. pojam ‚izjave o ispunjavanju uvjeta' i sva upućivanja na njega u ovom sektorskom dogovoru znači da je ugovorna stranka Konvencije iz Cape Towna (‚ugovorna stranka'):

   (a) dala izjave iz članka 2. ovog Priloga i da

   (b) nije dala izjave iz članka 3. ovog Priloga.

2. Izjave u smislu članka 1. točke (a) ovog Priloga su sljedeće:

   (a) insolventnost: država stranka izjavljuje da će na sve vrste postupaka povezanih s insolventnošću u cijelosti primijeniti mogućnost A iz članka XI. Protokola o zrakoplovima i da razdoblje čekanja u smislu članka XI. stavka 3. u okviru navedene mogućnosti neće biti duže od 60 kalendarskih dana

   (b) odjava registracije: država stranka izjavljuje da će primjenjivati članak XIII. Protokola o zrakoplovima

   (c) izbor prava: država stranka izjavljuje da će primjenjivati članak VIII. Protokola o zrakoplovima

   i najmanje jedna od sljedećih (iako se obje preporučuju):

   (d) metoda korištenja pravnih sredstava: u skladu s člankom 54. stavkom 2. Konvencije država stranka izjavljuje da se sva pravna sredstva koja su na raspolaganju vjerovniku na temelju odredbi Konvencije, a za koja se u odgovarajućim odredbama Konvencije ne navodi izričito da je potreban zahtjev sudu, mogu koristiti bez sudske odluke (prije riječi ‚sudske odluke' preporučuje se (ali nije obvezno) umetnuti ‚bez intervencije suda i')

   (e) pravovremena pravna sredstva: država stranka izjavljuje da će u cijelosti primijeniti članak X. Protokola o zrakoplovima (iako klauzula 5. tog članka, koju je potrebno poticati, nije obvezna) i da će broj radnih dana u smislu vremenskog roka propisanog člankom X. stavkom 2. Protokola o zrakoplovima iznositi:

      1. najviše deset kalendarskih dana za pravna sredstva iz članka 13. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) Konvencije (očuvanje zrakoplovnih objekata i njihove vrijednosti;‚vlasništvo, kontrola ili skrbništvo nad zrakoplovnim objektima te mirovanje zrakoplovnih objekata) i

      2. najviše 30 kalendarskih dana za pravna sredstva iz članka 13. stavka 1. točaka (d) i (e) Konvencije (najam ili upravljanje zrakoplovnim objektima i prihodi koji iz toga proizlaze te prodaja i prihodi od prodaje opreme zrakoplova).

3. Izjave iz članka 1. točke (b) ovog Priloga jesu sljedeće:

   (a) privremene mjere: država stranka ne daje izjavu na temelju članka 55. Konvencije da neće primjenjivati članak 13. ili članak 43. Konvencije. Međutim, ako je država stranka dala izjave iz članka 2. točke (d) ovog Priloga, davanje izjave u skladu s člankom 55. Konvencije ne isključuje primjenu popusta iz Konvencije iz Cape Towna.

   (b) Rimska konvencija: država stranka ne daje izjavu u skladu s člankom XXXII. Protokola o zrakoplovima da neće primjenjivati članak XXIV. Protokola o zrakoplovima i

   (c) najam kao pravno sredstvo: država članica ne daje izjavu u skladu s člankom 54. stavkom 1. Konvencije kojom se sprečava uporaba najma kao pravnog sredstva.

4. S obzirom na članak XI. Protokola o zrakoplovima, a u slučaju država članica Europske unije, za potrebe ovog sektorskog sporazuma smatra se da je država članica dala izjave o ispunjavanju uvjeta iz članka 2. točke (a) ovog Priloga ako je nacionalno pravo te države članice izmijenjeno kako bi odražavalo uvjete iz mogućnosti A iz članka XI. Protokola o zrakoplovima (pri čemu razdoblje čekanja može trajati najviše 60 kalendarskih dana). Za izjave o ispunjavanju uvjeta iz članka 2. točaka (c) i (e) ovog Priloga smatra se da su dane, za potrebe ovog sektorskog sporazuma, ako su propisi Europske unije ili dotične države članice u biti slični odredbama članaka ovog Priloga. U slučaju članka 2. točke (c) ovog Priloga smatra se da su propisi Europske unije (Uredba EZ br. 593/2008 o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze) u biti slični članku VIII. Protokola o zrakoplovima.

PRILOG 2.

UPITNIK IZ KONVENCIJE IZ CAPE TOWNA

I. PRELIMINARNE INFORMACIJE

Dostavite sljedeće podatke:

1. naziv i punu adresu odvjetničkog društva koje ispunjava upitnik

2. relevantno iskustvo odvjetničkog društva, što može uključivati iskustvo u zakonodavnim i ustavnim postupcima koji su povezani s provedbom međunarodnih ugovora u dotičnoj državi, i posebno iskustvo koje se odnosi na pitanja obuhvaćena Konvencijom iz Cape Towna, među ostalim i svako iskustvo u savjetovanju vlade ili privatnog sektora o primjeni i provedbi Konvencije iz Cape Towna ili u području jačanja vjerovničkih prava u državi predloženoj za uvrštenje na popis Konvencije iz Cape Towna

3. sudjeluje li odvjetničko društvo odnosno ima li nakanu sudjelovati u transakcijama koje bi mogle imati koristi od smanjenja minimalnih premijskih stopa u slučaju uvrštenja predložene države na popis CTC-a ([1])

4. datum ispunjavanja upitnika.

II. PITANJA

1. ***Izjave o ispunjavanju uvjeta***

1.1. Je li država ([2]) dala sve izjave o ispunjavanju uvjeta u skladu sa zahtjevima iz Priloga 1. Dodatku II. sektorskom dogovoru o izvoznim kreditima za civilne zrakoplove (‚SDZ') (pri čemu je svaka od tih izjava ‚izjava o ispunjavanju uvjeta')? Za izjave koje se odnose na ‚metodu korištenja pravnih sredstava' [članak 2. točka (d)] i ‚pravovremena pravna sredstva' [članak 2. točka (e)], posebno navedite jesu li dane obje ili samo jedna od tih izjava.

1.2. Opišite eventualne razlike između danih izjava i zahtjeva iz pitanja 1.1.

1.3. Potvrdite da država nije dala ni jednu od izjava navedenih u članku 3. Priloga 1. Dodatku II. ovom sektorskom dogovoru.

2. ***Ratifikacija***

2.1. Je li država ratificirala, prihvatila i odobrila Konvenciju iz Cape Towna i Protokol o zrakoplovima (‚Konvencija') odnosno je li im pristupila? Navedite datum ratifikacije/pristupanja i ukratko opišite postupak pristupanja države Konvenciji odnosno postupak ratifikacije.

2.2. Imaju li Konvencija i dane izjave o ispunjavanju uvjeta i bez donošenja dodatnih akata, provedbenih propisa ili novih zakona ili drugih propisa pravnu snagu na cijelom državnom području države o kojoj je riječ?

2.3. Ako imaju, ukratko objasnite postupak na kojem se temelji pravna snaga Konvencije i izjavâ o ispunjavanju uvjeta.

3. ***Učinak nacionalnog i lokalnog zakonodavstva***

3.1. Opišite i, ako je primjenjivo, navedite provedbene zakonodavne akte i propise koji se odnose na Konvenciju i svaku izjavu o ispunjavanju uvjeta koju je država dala.

([1]) Uključujući informacije o mogućem sudjelovanju u takvim transakcijama (uz dužno poštovanje obveze čuvanja poslovne tajne).

([2]) Za potrebe ovog upitnika ‚država' znači država koja je predložena za uključivanje na popis Konvencije iz Cape Towna u skladu s odjeljkom 2. Dodatka II. SDZ-u. Kada je to primjereno, na ova pitanja potrebno je odgovoriti i u vezi s propisima u posebnoj ‚teritorijalnoj jedinici' države u kojoj se nalazi relevantan operater zrakoplova (ili drugo relevantno tijelo kako je utvrđeno u članku 37. točki (b) Dodatka II.), pri čemu se smatra da ‚nacionalno zakonodavstvo' obuhvaća i upućivanje na odgovarajuće lokalno zakonodavstvo.

3.2. Može li se dogoditi da Konvencija i dane izjave o ispunjavanju uvjeta, kako su prenesene u nacionalno zakonodavstvo ([1]) (‚Konvencija i izjave o ispunjavanju uvjeta'), stave izvan snage ili imaju već pravnu snagu u odnosu na bilo koji nacionalni zakon, propis, odluku, sudski presedan ili regulatornu praksu koji nisu u skladu s njima? Ako može, opišite postupak na kojem se to temelji ([2]), a ako ne može, navedite pojedinosti.

3.3. Postoje li kakvi nedostaci u provedbi Konvencije i izjava o ispunjavanju uvjeta? Ako jesu, opišite ih ([3]).

4. ***Sudske i administrativne odluke***

4.1. Opišite sve čimbenike, uključujući sudsku, regulatornu ili administrativnu praksu, za koje se može očekivati da će utjecati na ograničenu sposobnost sudova, tijela ili upravnih tijela da osiguraju punu djelotvornost Konvencije i izjava o ispunjavanju uvjeta ([4]) ([5])

4.2. Koliko je vama poznato, je li vjerovnik poduzeo neku sudsku ili upravnu mjeru u okviru Konvencije? U slučaju pozitivnog odgovora, opišite mjeru i navedite njezin ishod.

4.3. Koliko je vama poznato, jesu li sudovi u dotičnoj državi nakon ratifikacije/provedbe odbili izvršiti kreditne obveze dužnika ili jamca u toj državi, u suprotnosti s Konvencijom ili izjavama o ispunjavanju uvjeta?

4.4. Koliko je vama poznato, postoje li kakvi drugi čimbenici koji bi mogli utjecati na mjeru u kojoj se od sudova i upravnih tijela može očekivati da postupaju u skladu s Konvencijom i izjavama o ispunjavanju uvjeta? U slučaju pozitivnog odgovora, navedite pojedinosti.

([1]) Za potrebe ovog upitnika ‚nacionalno zakonodavstvo' znači cjelokupno nacionalno zakonodavstvo države, uključujući (ali ne ograničavajući se na) ustav i njegove izmjene i sve savezne, državne ili područne (lokalne) zakone ili propise.

([2]) Na primjer, ako i. međunarodni ugovori imaju veću pravnu snagu od drugih pravnih akata na osnovi ustavnog ili sličnog okvirnog pravnog akta u državi X ili ako je ii. u državi X donesen potreban zakonodavni akt kojim se izričito utvrđuje veća pravna snaga Ugovora iz Cape Towna i/ili se njime takav drugi akt stavlja izvan snage ili ako su iii. Ugovor iz Cape Towna ili njegovi provedbeni akti a) specifičniji od drugog propisa (*lex specialis derogat legi generali*) i/ili b) doneseni poslije drugog propisa (*lex posterior derogat legi priori*) te su na temelju a) i/ili b) po pravnoj snazi iznad njega.

([3]) Na primjer, postoji li razlog na temelju kojeg se prava i pravna sredstva kojima vjerovnici raspolažu na temelju Konvencije, uključujući ona na temelju izjava o ispunjavanju uvjeta, a) ne bi priznala pravomoćnima ili b) ne bi bila sama po sebi dostatna za valjano ostvarivanje tih prava i korištenje pravnih sredstava u dotičnoj državi?

([4]) Za potrebe ovog pitanja primjer upravne mjere može biti slučaj kada država propusti uspostaviti postupke ili omogućiti sredstva kojima bi se omogućila primjena neke od odredbi Konvencije ili neke od izjava o ispunjavanju uvjeta. Kao primjer može se navesti i slučaj kada država u okviru svog registra zrakoplova propusti uspostaviti primjerene postupke za bilježenje neopozivog odobrenja u vezi s odjavom zrakoplova iz registra i zahtjevima za izvoz.

([5]) U svojoj analizi navedite bilo koji presedan/odluku koji se odnosi na priznavanje prava vjerovnika, uključujući agencije za izvozne kredite, kada je to relevantno.

Dodatak III.

Minimalne kamatne stope

Pružanjem službene financijske potpore ne smije se izravnati ili nadoknaditi, djelomično niti u cijelosti, odgovarajuća premijska stopa koju valja naplatiti za rizik od neotplaćivanja u skladu s odredbama Dodatka II.

1. MINIMALNA PROMJENJIVA KAMATNA STOPA

(a) Minimalna promjenjiva kamatna stopa je, ovisno o slučaju, EURIBOR, BBSY ili LIBOR, kako ju je utvrdilo udruženje BBA za valutu i dospijeće koji odgovaraju učestalosti plaćanja kamata službeno podupiranog izvoznog kredita ili DOR, čemu se dodaje referentna vrijednost marže izračunana u skladu s člankom 8. ovog Dodatka.

(b) Mehanizam za uspostavljanje promjenjive kamatne stope razlikuje se s obzirom na odabrani način otplate kako slijedi:

1. ako se glavnica i kamata otplaćuju zajedno u jednakim obrocima, za izračun cjelokupnog rasporeda plaćanja koristi se odgovarajuća kamatna stopa EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR koja je na snazi dva radna dana prije datuma povlačenja sredstava kredita, u skladu s odgovarajućom valutom i učestalosti plaćanja, kao da je riječ o fiksnoj stopi. Nakon toga se utvrđuje raspored otplate glavnice kao i prvo plaćanje kamata. Drugo i svako daljnje plaćanje kamata izračunava se na preostali prvotno utvrđeni iznos glavnice, na temelju relevantne kamatne stope EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR je na snazi dva radna dana prije datuma prethodnog plaćanja.

2. ako se glavnica otplaćuje u jednakim obrocima, za izračun sljedećeg plaćanja kamata na preostali dio glavnice koristi se relevantna kamatna stopa EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR u skladu s odgovarajućom valutom i učestalošću otplate, koja je na snazi dva radna dana prije datuma povlačenja kredita i prije svakog datuma plaćanja.

(c) Ako se službena financijska potpora daje za kredite s promjenjivom stopom, kupci/korisnici kredita imaju mogućnost prelaska s promjenjive na fiksnu kamatnu stopu ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. mogućnost je ograničena isključivo na prelazak na stopu zamjene

2. prelazak je moguć samo na zahtjev i to samo jednom te ga je potrebno na odgovarajući način prijaviti upućivanjem na obrazac za izvješćivanje koji je početno poslan tajništvu u skladu s člankom 24. ovog dogovora.

2. MINIMALNA FIKSNA KAMATNA STOPA

Minimalna fiksna kamatna stopa jest:

(a) stopa zamjene koja se odnosi na odgovarajuću valutu službeno podupiranog izvoznog kredita i dospijeće koje odgovara interpoliranoj kamatnoj stopi za dva raspoloživa godišnja razdoblja najbliža ponderiranom prosječnom trajanju kredita. Kamatna stopa utvrđuje se dva radna dana prije svakog datuma povlačenja kredita.

ILI

(b) komercijalna referentna kamatna stopa (CIRR) uspostavljena u skladu s odredbama iz članaka 3. do 7. ovog Dodatka.

U oba se slučaja kamatnoj stopi dodaje referentna vrijednost marže izračunana u skladu s člankom 8. točkom (f) ovog Dodatka

3. UTVRĐIVANJE CIRR-A

(a) CIRR se utvrđuje za sve prihvatljive valute navedene u članku 9. ovog sektorskog dogovora, a izračunava se tako da se fiksna marža od 120 baznih bodova pridoda jednom od sljedeća tri prinosa (osnovne kamatne stope):

1. petogodišnji prinos državnih obveznica za rok otplate do uključno devet godina

2. sedmogodišnji prinos državnih obveznica za više od devet godina i do uključno dvanaest godina ili

3. devetogodišnji prinos državnih obveznica za više od dvanaest godina i do uključno petnaest godina.

(b) CIRR se izračunava mjesečno na temelju podataka iz prethodnog mjeseca i prijavljuje tajništvu najkasnije pet dana nakon kraja svakog mjeseca. Tajništvo zatim odmah obavješćuje sve sudionice o primjenjivim stopama i objavljuje ih. CIRR stupa na snagu 15. dana svakog mjeseca.

(c) Sudionica ili nesudionica može zahtijevati utvrđivanje CIRR-a za valutu nesudionice. Uz savjetovanje sa nesudionicom, sudionica ili tajništvo mogu, u ime dotične nesudionice, iznijeti prijedlog za utvrđivanje CIRR-a u toj valuti prema postupcima pojedinačnog posebnog dogovora iz članaka 28. do 33. ovog sektorskog dogovora.

4. ROK VALJANOSTI CIRR-A

(a) Raspolaganje CIRR-om: CIRR-om koji se primjenjuje na transakciju ne smije se raspolagati dulje od šest mjeseci od njegova izbora (datum izvoznog ugovora ili bilo koji kasniji datum primjene) do datuma ugovora o kreditu. Ako ugovor o kreditu nije sklopljen u tom roku te se CIRR ponovno utvrđuje za dodatnih šest mjeseci, novi se CIRR primjenjuje po stopi koja je na snazi na dan novog utvrđivanja.

(b) Nakon datuma ugovora o kreditu CIRR se primjenjuje na razdoblja isplate koja nisu dulja od šest mjeseci. Nakon prvog šestomjesečnog razdoblja isplate CIRR se ponovno utvrđuje za sljedećih šest mjeseci Novi CIRR je onaj koji je na snazi prvog dana novog šestomjesečnog razdoblja, pri čemu ne smije biti niži od početno izabranog CIRR-a (postupak se treba ponoviti za svako sljedeće šestomjesečno razdoblje povlačenja).

5. PRIMJENA MINIMALNIH KAMATNIH STOPA

U skladu s odredbama ugovora o kreditu korisnik kredita nema mogućnost prelaska sa službeno podupiranog financiranja s promjenjivom kamatnom stopom na financiranje s prethodno izabranim CIRR-om, kao ni mogućnost prelaska između prethodno izabranog CIRR-a i kratkoročne tržišne stope koja vrijedi na bilo koji datum plaćanja kamata tijekom cijelog razdoblja trajanja kredita.

6. RANIJA OTPLATA KREDITA S FIKSNOM KAMATNOM STOPOM

U slučaju dobrovoljne ranije otplate kredita s fiksnom kamatnom stopom kako je utvrđeno u članku 2. ovog Dodatka, ili bilo kojeg njegova dijela, ili ako se CIRR koji se primjenjuje u skladu s ugovorom o kreditu mijenja u promjenjivu stopu ili stopu zamjene, instituciji koja pruža službenu financijsku potporu korisnik kredita nadoknađuje sve troškove i gubitke nastale takvom ranijom otplatom, uključujući troškove državne institucije koji su povezani sa zamjenom dijela priljeva novca s fiksnom stopom koji je ranija otplata prekinula.

7. TRENUTAČNE PROMJENE KAMATNIH STOPA

Kada je zbog tržišnih kretanja obavijest o izmjeni CIRR-a potrebno dostaviti tijekom mjeseca, izmijenjena stopa počinje se primjenjivati deset radnih dana nakon što tajništvo primi obavijest o toj izmjeni.

8. REFERENTNA VRIJEDNOST MARŽE

(a) Referentna vrijednost marže tromjesečnog LIBOR-a izračunava se mjesečno u skladu s točkom (b), na temelju podataka koji se dostavljaju tajništvu u skladu s točkom (c) i stupa na snagu 15. dana svakog mjeseca. Nakon što je referentna vrijednost marže izračunana, tajništvo je priopćava sudionicama i objavljuje.

(b) Referentna vrijednost marže tromjesečnog LIBOR-a jest kreditna stopa jednaka prosjeku najnižih 50 % marži iznad: i. tromjesečnog LIBOR-a koje se zaračunavaju na transakcije s promjenjivom stopom i ii. tromjesečnog LIBOR-a kako je interpoliran zamjenom izdanja fiksne stope ekvivalentom promjenjive stope zaračunanim za transakcije s fiksnom stopom ili izdanja kapitalnih tržišta. U svakom slučaju, marže uključene u mjesečna izvješća o referentnim vrijednostima koje dostavljaju relevantne sudionice one su iz puna tri kalendarska mjeseca prije datuma stupanja na snagu iz prethodne točke (a). Transakcije/izdanja koja se upotrebljavaju u izračunu referentnih vrijednosti marže moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

1. transakcije sa 100-postotnim bezuvjetnim jamstvom u američkim dolarima i

2. službena potpora dana za zrakoplov u vrijednosti od ili iznad 35 milijuna USD (ili jednaka vrijednost u bilo kojoj drugoj prihvatljivoj valuti).

(c) Sudionice prijavljuju maržu u trenutku kada postane poznata, a ta marža ostaje na izvješću Sudionice o referentnoj vrijednosti marže puna tri kalendarska mjeseca. U slučaju pojedinačnih transakcija tijekom kojih se cijene određuju više puta, naknadna određivanja cijena ne smiju se usklađivati s *ex post* obavijestima.

(d) Sudionice prijavljuju transakcije od datuma kada je realizirana dugoročna marža. Za poslove po nalogu banke (uključujući PEFCO) datum realizacije marže jedan je od sljedećih datuma koji nastupi najranije: i. izdanje konačne obveze od strane Sudionice, ii. utvrđivanje preostalih obveza u pogledu marže, iii. povlačenje sredstava kredita te iv. utvrđivanje dugoročne marže nakon povlačenja sredstava. U slučaju nekoliko povlačenja koja se ostvare u mandatu iste banke po istoj marži, prijavljuje se samo ona koja se odnosi na prvi zrakoplov. Za kredite koji se financiraju izdanjem kapitalnih tržišta datum realizacije marže je datum utvrđivanja dugoročne stope, a to je uobičajeno datum izdavanja obveznica. U slučaju nekoliko povlačenja koja se ostvare u okviru iste obveznice i po istoj marži, prijavljuje se samo ona koja se odnosi na prvi zrakoplov.

(e) Na transakcije s promjenjivom stopom primjenjuje se referentna vrijednost marže tromjesečnog LIBOR-a koja se određuje prilikom konačne obveze.

(f) Za transakcije s fiksnom stopom referentna vrijednost marže koja se primjenjuje na transakciju određuje se na datum konačne obveze promjenom referentne vrijednosti marže tromjesečnog LIBOR-a u raspon jednake vrijednosti za primjenjivu fiksnu stopu, kako je utvrđeno u članku 2. ovog Dodatka, te se utvrđuje od tog datuma.

(g) Sudionica prati referentnu vrijednost marže te revidira mehanizam referentne vrijednosti marže na zahtjev bilo koje od Sudionica.

Dodatak IV.

Obrazac za izvješćivanje

(a) ***Osnovni podaci***

1. Država koja izdaje obavijest
2. Datum obavijesti
3. Naziv tijela/agencije koji izdaju obavijest
4. Identifikacijski broj

(b) ***Podaci o kupcu/korisniku kredita/jamcu***

5. Naziv i država kupca
6. Naziv i država korisnika kredita
7. Naziv i država jamca
8. Status kupca/korisnika kredita/jamca, npr. država, privatna banka, drugi privatni subjekti
9. Razvrstavanje kupca/korisnika kredita/jamca prema riziku

(c) ***Financijski uvjeti***

10. Navedite oblik službene potpore, npr. čisto pokriće, službena financijska potpora
11. U slučaju službene financijske potpore, pruža li se ona u obliku izravnog kredita/refinanciranja/subvencioniranja kamatne stope
12. Opišite transakciju za koju je pružena potpora, uključujući proizvođača, model i broj zrakoplova; naznaka o tome je li transakcija obuhvaćena prijelaznim aranžmanima navedenima u članku 39. točkama (a) ili (b) ovog dogovora.
13. Datum konačne obveze
14. Valuta kredita
15. Iznos kredita u skladu sa sljedećom ljestvicom u milijunima USD:

Kategorija	Iznos kredita
I	0 – 200
II	200 – 400
III	400 – 600
IV	600 – 900
V	900 – 1 200
VI	1 200 – 1 500
VII	1 500 – 2 000 (*)

(*) Navedite broj višekratnika od 300 milijuna USD iznad 2 000 milijuna USD.

16. Postotak službene potpore
17. Rok otplate
18. Način otplate i učestalost, uključujući, po potrebi, ponderirano prosječno trajanje
19. Razdoblje između datuma početka roka otplate kredita i prve otplate glavnice

20. Kamatne stope:

— primijenjene minimalne kamatne stope

— primijenjena referentna vrijednost marže

21. Ukupna premija zaračunana u obliku:

— avansnih naknada (u postotku iznosa kredita) ili

— raspona (godišnji bazni bodovi iznad primijenjene kamatne stope)

— po potrebi, odvojeno navedite dodatnu naknadu od 15 % koja je primijenjena u skladu s člankom 20. točkom (b) Dodatka II.

22. U slučaju izravnog kredita/financiranja naplaćuje se sljedeće:

— naknada za troškove ustroja/strukturiranja

— naknada za odobrenje sredstava/držanje premije

— administrativna naknada

23. Naknada za razdoblje držanja premije

24. U slučaju čistog pokrića, naknade za držanje premije.

25. Uvjeti strukturiranja transakcije: instrumenti smanjenja rizika/primijenjena dodatna naknada na premije.

26. Po potrebi, naznaka učinka Konvencije iza Cape Towna na primijenjenu premijsku stopu.

Dodatak V.

Popis definicija

Jednakovrijednost svih troškova: neto sadašnja vrijednost premijskih stopa, troškova kamatne stope i naknada zaračunanih za izravan kredit kao postotak iznosa izravnog kredita jednaka je neto sadašnjoj vrijednosti zbroja premijskih stopa, troškova kamatne stope i naknada zaračunanih u okviru čistog pokrića kao postotak iznosa kredita u obliku čistog pokrića.

Transakcija osigurana imovinom: transakcija koja ispunjava uvjete iz članka 19. točke (a) Dodatka II.

Kupac/korisnik kredita: odnosi se (ali nije ograničeno) na gospodarske subjekte, kao što su zračni prijevoznici i najmodavci, te državne subjekte (ili, ako nije riječ o istom subjektu, primarni izvor otplate transakcije).

Oprema koju nabavlja kupac: oprema koju nabavlja kupac i koja je ugrađena u zrakoplov tijekom postupka proizvodnje/obnove, pri preuzimanju ili prije, kako je navedeno u zaključnici o kupoprodaji proizvođača.

Konvencija iz Cape Towna: odnosi se na Konvenciju o međunarodnim jamstvima u vezi s pokretnom opremom donesenu u Cape Townu i njezin Protokol o pitanjima koja se odnose na opremu zrakoplova.

Obveza: svaka izjava, u bilo kojem obliku, kojom se zemlji primateljici, kupcu, korisniku kredita, izvozniku ili financijskoj instituciji prenosi spremnost ili namjera pružanja službene potpore, uključujući, bez ograničenja, dopise o prihvatljivosti i poslovna pisma.

Pojedinačni posebni dogovor: dogovor između sudionica da se za danu transakciju ili u posebnim okolnostima slože oko posebnih financijskih uvjeta za službenu potporu; takav pojedinačni posebni dogovor ima jaču pravnu snagu od odredbi ovog sektorskog dogovora samo za transakcije ili okolnosti navedene u pojedinačnom posebnom dogovoru.

Uvjetno pokriće osiguranjem: službena potpora kojom se u slučaju neplaćanja utvrđenog rizika korisniku nadoknađuje šteta nakon utvrđenog razdoblja čekanja; tijekom razdoblja čekanja korisnik nema pravo na isplatu od strane sudionica. Odšteta na temelju uvjetnog pokrića osiguranja ovisi o valjanosti i iznimkama temeljne dokumentacije i transakcije.

Pretvaranje: velika izmjena u tipu dizajna zrakoplova njegovom preinakom u drugi tip zrakoplova (uključujući preinaku putničkog zrakoplova u protupožarni zrakoplov, teretni zrakoplov, zrakoplov za potragu, spašavanje i nadzor ili poslovni zrakoplov) ovisno o dozvoli nadležnog Tijela za civilno zrakoplovstvo.

Razvrstavanje zemalja prema riziku: važeće razvrstavanje sudionica Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima, kako je objavljeno na *web*-mjestu OECD-a.

Agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga: jedna od međunarodno priznatih agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga ili bilo koja druga sudionicama prihvatljiva agencija za kreditni rejting.

Kompleti za motore: komplet dijelova koji se uvode kako bi se poboljšala pouzdanost, izdržljivosti i/ili učinkovitost motora u krilima, i to uvođenjem tehnologije.

Kreditiranje izvoza: osiguranje, jamstvo ili dogovor o financiranju kojim se stranom kupcu izvozne robe i/ili usluga omogućuje odgađanje plaćanja na određeno razdoblje; izvozni kredit može biti u obliku kredita dobavljaču što ga izdaje izvoznik ili u obliku kredita kupcu, u kojem slučaju banka izvoznika ili druga financijska institucija kreditira kupca (ili njegovu banku).

Konačna obveza: konačna obveza postoji kad se sudionica obveže na ispunjavanje preciznih i potpunih financijskih uvjeta, bilo uzajamnim ugovorom ili jednostranim činom.

Čvrsti ugovor: sporazum između proizvođača i osobe koja preuzima zrakoplov ili motore kao kupac ili, u slučaju prodaje i povratnog najma, kao najmoprimac u okviru najma na najmanje pet godina, pri čemu se utvrđuje obvezujuća obveza (osim onih koje se odnose na tada još neiskorištene mogućnosti) čije neispunjenje podrazumijeva pravnu odgovornost.

Zainteresirana sudionica: sudionica koja i. pruža službenu potporu za okvir zrakoplova ili motore zrakoplova u cijelosti ili djelomično proizvedene na njezinu državnom području; koja ii. ima znatan poslovni interes ili iskustvo s dotičnim kupcem/korisnikom kredita; ili od koje je iii. proizvođač/izvoznik zatražio da pruži službenu potporu dotičnom kupcu/korisniku kredita.

Subvencioniranje kamatne stope: može biti u obliku sporazuma između vlade ili institucije koja djeluje za ili u ime vlade, s jedne strane, i banaka ili ostalih financijskih institucija, s druge strane, kojim se omogućuje financiranje izvoza po fiksnoj stopi koja je jednaka odgovarajućoj minimalnoj fiksnoj kamatnoj stopi ili je veća od nje.

Veća preoblikovanja/obnova: poslovi promjene konfiguracije ili poboljšanja putničkog ili teretnog zrakoplova.

Neto cijena: cijena artikla za koji proizvođač ili dobavljač izdaje fakturu, nakon što se uzmu u obzir popusti i drugi gotovinski krediti, umanjena za sve druge kredite ili bilo koju vrstu pogodnosti koja je povezana s tom transakcijom ili koja joj se može u određenoj mjeri pripisati, kako je navedeno u obvezujućoj izjavi svakog od proizvođača zrakoplova ili motora (izjava proizvođača motora potrebna je samo kad je to potrebno u skladu s kupoprodajnim ugovorom) ili pružatelja usluge, ovisno o slučaju, a koja je upotpunjena dokumentacijom koju pružatelj službene potpore zahtijeva kao potvrdu te neto cijene. Sve uvozne carine i porezi (npr. PDV) nisu uključeni u neto cijenu.

Novi zrakoplov: vidjeti članak 8. točku (a) ovog sektorskog dogovora.

Transakcija koja nije osigurana imovinom: transakcija koja ne ispunjava uvjete iz članka 19. točke (a) Dodatka II.

Nedržavna transakcija: transakcija koja nije u skladu s opisom iz članka 57. točke (b) Dodatka II.

Razdoblje držanja premije: podložno članku 37. točki (b) Dodatka II., razdoblje tijekom kojeg se premijska stopa i povezani obvezni instrumenti smanjenja rizika ponuđeni za dotičnu transakciju ne mijenjaju i koje nije duže od 18 mjeseci do datuma konačne isplate.

Model konverzije premijske stope: model koji su sudionice prihvatile i koji im je na raspolaganju te koji se za potrebe ovog sektorskog dogovora koristi za konverziju avansnih premijskih naknada u raspone i obrnuto, pri čemu kamatna stopa i diskontna stopa iznose 4,6 %. Tu stopu sudionice redovno preispituju.

Prethodna obavijest: obavijest koja je poslana najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze uporabom obrasca za izvješćivanje iz Dodatka IV.

Čisto pokriće: službena potpora koju pruža vlada ili koja se pruža u njezino ime, isključivo putem garancije ili osiguranja za izvozne kredite, odnosno potpora koja ne ostvaruje pogodnosti službene financijske potpore.

Rok otplate: razdoblje od datuma početka roka otplate kredita do kraja ugovornog datuma konačne otplate glavnice.

Državna transakcija: transakcija u skladu s opisom iz članka 57. točke (b) Dodatka II.

Datum početka roka otplate kredita: za prodaju zrakoplova uključujući helikoptere, rezervne motore i dijelove, najkasniji stvarni datum kada kupac stječe fizičko vlasništvo nad dobrima ili ponderirani prosječni datum na koji kupac preuzima fizičko vlasništvo nad dobrima. Kad je riječ o uslugama, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum podnošenja računa klijentu ili prihvaćanja usluge od strane klijenta.

Stopa zamjene: fiksna stopa jednaka polugodišnjoj stopi za promjenu duga s promjenjivom stopom u dug s fiksnom kamatnom stopom (na strani ponude), koju objavljuje bilo koji neovisni pružatelj tržišnog indeksa kao što su Telerate, Bloomberg, Reuters ili njihovi ekvivalenti, u 11:00 sati po njujorškom vremenu, dva radna dana prije datuma povlačenja kredita.

Ponderirano prosječno trajanje: vrijeme potrebno za otplatu jedne polovine glavnice kredita; izračunava se kao zbroj vremena (u godinama) između datuma početka roka otplate kredita i svake otplate glavnice, ponderiran dijelom glavnice otplaćene na svaki datum otplate.

PRILOG IV.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA OBNOVLJIVE IZVORE ENERGIJE, UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMJENA I PRILAGODBU KLIMATSKIM PROMJENAMA TE VODNE PROJEKTE

Svrha je ovog sektorskog dogovora omogućiti primjerene financijske uvjete za projekte u odabranim sektorima, među ostalim i u okviru međunarodnih inicijativa, za koje je utvrđeno da znatno pridonose ublažavanju klimatskih promjena, uključujući projekte povezane s obnovljivim izvorima energije, smanjenjem emisije stakleničkih plinova i povećanjem energetske učinkovitosti, prilagodbom klimatskim promjenama te vodne projekte. Sudionice ovog sektorskog dogovora slažu se da se financijski uvjeti sektorskog dogovora, kojim se dopunjuje Sporazum, trebaju primjenjivati u skladu sa svrhom Sporazuma.

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE SEKTORSKOG DOGOVORA

1. PODRUČJE PRIMJENE ZA PROJEKTE U SEKTORIMA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE KOJI SU PRIHVATLJIVI U SKLADU S DODATKOM I.

(a) U ovom sektorskom dogovoru utvrđuju se financijski uvjeti koji se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima u sektoru iz Dodatka I. ovom sektorskom dogovoru za:

1. izvoz čitavih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili njihovih dijelova, što obuhvaća sve komponente, opremu, materijale i usluge (uključujući osposobljavanje osoblja) izravno potrebne za izgradnju i puštanje u rad takvih postrojenja

2. modernizaciju postojećih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u slučajevima kad se takvom intervencijom ekonomski vijek trajanja postrojenja vjerojatno može produžiti barem za rok otplate koji se treba odobriti. Ako taj kriterij nije ispunjen, primjenjuju se uvjeti Sporazuma.

(b) Ovaj sektorski dogovor ne primjenjuje se na stavke koji se nalaze izvan granica zemljišta elektrane za koje je obično odgovoran kupac, prije svega na vodovodnu mrežu koja nije izravno povezana s elektranom, troškove povezane s razvojem zemljišta, cestama, građevinskim naseljima, električnim vodovima i ranžirnim postajama, kao ni na troškove koji proizlaze iz postupaka povezanih sa službenim odobrenjima u zemlji kupca (npr. lokacijske dozvole, građevinske dozvole), osim u sljedećim slučajevima:

1. ako je kupac ranžirne postaje ujedno i kupac elektrane, a ugovor je sklopljen u odnosu na izvornu ranžirnu postaju za tu elektranu, uvjeti za izvornu ranžirnu postaju ne smiju biti stroži od uvjeta za postrojenje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i

2. za razdjelne stanice, transformatore i prijenosne vodove s najnižim pragom voltaže od 60 kV smještene izvan granica postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora uvjeti ne smiju biti blaži od onih za samo postrojenje.

2. PODRUČJE PRIMJENE ZA PROJEKTE U PODRUČJU UBLAŽAVANJA KLIMATSKIH PROMJENA U SEKTORIMA KOJI SU PRIHVATLJIVI U SKLADU S DODATKOM II.

(a) U ovom sektorskom dogovoru utvrđuju se financijski uvjeti koji se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima u sektoru iz Dodatka II. ovom sektorskom dogovoru. Popis sektora i, po potrebi, odgovarajućih tehnološki neutralnih mjerila učinkovitosti koji se koriste za utvrđivanje prihvatljivosti projekta može se s vremenom izmijeniti u skladu s odredbama koje se odnose na preispitivanje iz članka 12. ovog sektorskog dogovora.

(b) Takvi ugovori odnose se na izvoz čitavih projekata ili njihovih dijelova, uključujući sve komponente, opremu, materijale i usluge (među ostalim i osposobljavanje osoblja) izravno potrebne za izgradnju i puštanje u rad utvrđenog projekta, pri čemu:

1. projekt ima za posljedicu nisku ili nikakvu emisiju ugljika ili ekvivalenta ugljičnog dioksida i/ili ostvaruje visoku energetsku učinkovitost

2. projekt je osmišljen tako da ispunjava, kao minimum, standarde učinkovitosti iz Dodatka II. i

3. dogovoreni uvjeti proširuju se samo kako bi se riješili posebni financijski nedostaci povezani s projektom, na temelju pojedinačnih financijskih potreba i posebnih tržišnih uvjeta koji su specifični za svaki projekt.

3. PODRUČJE PRIMJENE ZA PROJEKTE PRILAGODBE KOJI SU PRIHVATLJIVI U SKLADU S DODATKOM III.

(a) U ovom sektorskom dogovoru utvrđuju se financijski uvjeti koji se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima za projekte koji ispunjavaju kriterije iz Dodatka III. ovom sektorskom dogovoru.

(b) Takvi ugovori odnose se na izvoz čitavih projekata ili njihovih dijelova, uključujući sve komponente, opremu, materijale i usluge (među ostalim i osposobljavanje osoblja) izravno potrebne za izgradnju i puštanje u rad utvrđenog projekta, pri čemu:

1. su ispunjeni uvjeti iz Dodatka III.

2. dogovoreni uvjeti proširuju se samo kako bi se riješili posebni financijski nedostaci povezani s projektom, na temelju pojedinačnih financijskih potreba i posebnih tržišnih uvjeta koji su specifični za svaki projekt.

(c) Taj sektorski dogovor odnosi se na modernizaciju postojećih projekata kako bi se u obzir uzela pitanja prilagodbe u slučajevima kad se takvom intervencijom ekonomski vijek trajanja postrojenja vjerojatno može produžiti barem za rok otplate koji se treba odobriti. Ako taj kriterij nije ispunjen, primjenjuju se uvjeti Sporazuma.

4. PODRUČJE PRIMJENE ZA VODNE PROJEKTE

U ovom sektorskom dogovoru utvrđuju se financijski uvjeti koji se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima za izvoz čitavih projekata ili njihovih dijelova koji se odnose na opskrbu vode za ljudsku upotrebu i postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda:

(a) infrastrukturu za opskrbu općina, uključujući kućanstva i male poduzetnike, pitkom vodom, odnosno pročišćavanje vode u svrhu dobivanja vode za piće i distribucijske mreže (uključujući kontrolu istjecanja)

(b) prikupljanje i čišćenje otpadnih voda, odnosno prikupljanje i čišćenje industrijskih i otpadnih voda iz kućanstava, uključujući procese ponovnog korištenja ili oporabe vode i čišćenje mulja izravno povezanog s navedenim aktivnostima

(c) modernizaciju takvih postrojenja u slučajevima kad se takvom intervencijom ekonomski vijek trajanja postrojenja može produžiti barem za rok otplate koji se treba odobriti. Ako taj kriterij nije ispunjen, primjenjuju se odredbe Sporazuma.

POGLAVLJE II.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE

5. MAKSIMALNI ROKOVI OTPLATE

(a) Za službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima u sektorima iz Dodatka I. i za vodne projekte iz članka 4. ovog sektorskog dogovora, maksimalni je rok otplate 18 godina.

(b) Za službeno podupirane izvozne kredite koji se odnose na ugovore za razrede projekata iz Dodatka II. u vrijednosti od najmanje 10 milijuna SDR-a, maksimalni rok otplate utvrđuje se kako slijedi:

1. za ugovore iz razreda projekata A: 18 godina

2. za ugovore iz razreda projekata B i C: 15 godina.

(c) Za službeno podupirane izvozne kredite koji se odnose na ugovore za razrede projekata iz Dodatka II. u vrijednosti od najmanje 10 milijuna SDR-a, maksimalni rok otplate utvrđuje se kako slijedi:

1. za zemlje iz kategorije I., u skladu s člankom 11. Sporazuma, maksimalni je rok otplate pet godina, uz mogućnost dogovora na osam i pol godina ako se poštuju postupci za prethodnu obavijest iz članka 10. ovog sektorskog dogovora

2. za zemlje kategorije II. maksimalni je rok otplate deset godina

3. ne dovodeći u pitanje prethodne podtočke 1. i 2., za nenuklearne elektrane, kako su utvrđene člankom 13. Sporazuma, utvrđuje se maksimalni rok otplate od 12 godina.

(d) Za službeno podupirane izvozne kredite koji se odnose na ugovore u vrijednosti od najmanje 10 milijuna SDR-a za projekte koji se podupiru u skladu s Dodatkom III. rok otplate je 15 godina.

6. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA

(a) Sudionice primjenjuju način otplate glavnice i plaćanja kamata utvrđen podtočkama 1. i 2. u nastavku:

1. otplata glavnice izvršava se u jednakim obrocima

2. kombinirana otplata glavnice i plaćanje kamata izvršava se u jednakim obrocima.

(b) Glavnica se otplaćuje i kamate se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, pri čemu se prvo plaćanje kamata vrši najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.

(c) Iznimno i uz propisno opravdanje, službena se potpora može odobriti pod drugim uvjetima osim onih u navedenim točkama (a) i (b). Pružanje takve potpore objašnjava se neravnotežom vremenske raspodjele sredstava dostupnih dužniku i profilom servisiranja dugova unutar jednakog polugodišnjeg rasporeda otplate i u skladu je sa sljedećim kriterijima:

1. niti jedna otplata glavnice ili niz uplata u šestomjesečnom razdoblju koje se odnose na glavnicu ne smiju premašiti 25 % glavnice kredita

2. glavnica se otplaćuje najmanje svakih 12 mjeseci. Prva otplata glavnice izvršava se najkasnije 18 mjeseci od datuma početka roka otplate kredita, pri čemu je u razdoblju od 18 mjeseci od datuma početka roka otplate kredita potrebno otplatiti najmanje 2 % glavnice kredita.

3. kamate se plaćaju najmanje svakih 12 mjeseci, pri čemu se prvo plaćanje kamata izvršava najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita

4. maksimalni ponderirani prosjek razdoblja otplate ne smije premašiti 60 % maksimalnog raspoloživog razdoblja valjanosti.

(d) Kamate dospjele nakon datuma početka roka otplate kredita ne kapitaliziraju se.

7. MINIMALNE KAMATNE STOPE

Sudionica koja pruža službenu financijsku potporu za kredite s fiksnom kamatnom stopom primjenjuje sljedeće minimalne kamatne stope:

Rok otplate (u godinama)	Standardne minimalne kamatne stope		Minimalne kamatne stope za projekte s dugim razdobljem izvedbe, tj.: — nove velike hidroenergetske projekte — projekte iz razreda A Dodatka II. — projekte prilagodbe iz Dodatka III.	
	Državne obveznice (u godinama)	Marža (u baznim bodovima)	Državne obveznice (u godinama)	Marža (u baznim bodovima)
< 11	Odgovarajući CIRR u skladu s člankom 20. Sporazuma			
11 do 12	7	100	7	100
13	7	120	8	120

Rok otplate (u godinama)	Standardne minimalne kamatne stope		Minimalne kamatne stope za projekte s dugim razdobljem izvedbe, tj.: — nove velike hidroenergetske projekte — projekte iz razreda A Dodatka II. — projekte prilagodbe iz Dodatka III.	
	Državne obveznice (u godinama)	Marža (u baznim bodovima)	Državne obveznice (u godinama)	Marža (u baznim bodovima)
14	8	120	9	120
15	8	120	9	120
16	9	120	10	125
17	9	120	10	130
18	10	120	10	130

8. PRIHVATLJIVE VALUTE

Valute prihvatljive za službenu financijsku potporu jesu one koje su u potpunosti konvertibilne i za koje su dostupni podaci za utvrđivanje minimalnih kamatnih stopa iz članka 7. ovog sektorskog dogovora i članka 20. Sporazuma za rokove otplate manje od 11 godina.

9. LOKALNI TROŠKOVI

(a) Za službeno podupirane izvozne kredite koji se odnose na ugovore u vrijednosti od najmanje 10 milijuna SDR-a, iznos službene potpore pružene za lokalne troškove ne smije premašivati 30 % vrijednosti izvoznog ugovora.

(b) Za službeno podupirane izvozne kredite koji se odnose na ugovore u vrijednosti manjoj od 10 milijuna SDR-a:

1. za sektore iz Dodatka I. ovog sektorskog dogovora, službena potpora pružena za lokalne troškove ne smije premašiti 45 % vrijednosti izvoznog ugovora

2. za sektore iz Dodatka II. i za vodne projekte iz članka 4. ovog sektorskog dogovora, službena potpora pružena za lokalne troškove ne smije premašiti 30 % vrijednosti izvoznog ugovora.

(c) Ako službena potpora za lokalne troškove premašuje 15 % vrijednosti izvoznog ugovora, za takvu službenu potporu zahtijeva se u skladu s člankom 10. ovog sektorskog dogovora prethodna obavijest, u kojoj se navodi vrsta podupiranih lokalnih troškova.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

10. PRETHODNA OBAVIJEST

(a) Sudionica koja namjerava pružiti potporu u skladu s odredbama ovog sektorskog dogovora dostavlja prethodnu obavijest najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze, u skladu s:

1. člankom 48. Sporazuma ako se potpora daje u skladu s člancima 1., 2. ili 4. ovog sektorskog dogovora

2. člankom 47. Sporazuma ako se potpora daje u skladu s člankom 3. ovog sektorskog dogovora.

(b) Za projekte iz razreda projekata iz Dodatka II. ovom sektorskom dogovoru, te obavijesti trebaju uključivati detaljan opis projekta kako bi se dokazala usklađenost projekta s kriterijima za ostvarivanje potpore, kako je utvrđeno u članku 2. točki (b) ovog sektorskog dogovora.

(c) Za projekte koji se podupiru u skladu s Dodatkom III. ovom sektorskom dogovoru, ta obavijest treba uključivati:

1. detaljan opis projekta kako bi se dokazala usklađenost projekta s kriterijima za ostvarivanje potpore, kako je utvrđeno u članku 3. točki (b) ovog sektorskog dogovora i

2. pristup ishodu preispitivanja koje je provela neovisna treća strana i koje se zahtijeva u Dodatku III.

(d) Ne dovodeći u pitanje točku (a) podtočku 1., ako sudionica koja izdaje obavijest namjerava pružiti potporu uz razdoblje otplate dulje od 15 godina i/ili u skladu s člankom 6. točkom (c) ovog sektorskog dogovora, Sudionica mora izdati prethodnu obavijest u skladu s člankom 47. Sporazuma najkasnije deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze.

(e) Sudionica nakon rasprave obavješćuje sve ostale sudionice o svojoj konačnoj odluci radi lakšeg preispitivanja ukupnog iskustva.

POGLAVLJE IV.

PRAĆENJE I PREISPITIVANJE

11. BUDUĆI RAD

Sudionice dogovaraju da će ispitati sljedeća pitanja:

(a) premije za rizik prilagođene roku otplate

(b) uvjete za elektrane na fosilna goriva s niskim emisijama/visokom energetskom učinkovitošću, uključujući utvrđivanje spremnosti za hvatanje i skladištenje ugljičnog dioksida

(c) objekte čija je neto potrošnja energije jednaka nuli

(d) projekte povezane s gorivnim ćelijama.

12. PRAĆENJE I PREISPITIVANJE

(a) Tajništvo svake godine izvješćuje o provedbi ovog sektorskog dogovora.

(b) Sudionice redovito preispituju područje primjene i druge odredbe ovog sektorskog dogovora, a najkasnije do kraja 2017.

(c) Dodatak II. ovog sektorskog dogovora preispituje se u redovitim vremenskim razmacima, među ostalim i na zahtjev sudionice, kako bi se ocijenilo treba li u njega uključiti ili iz njega isključiti neki razred i/ili vrstu projekta i trebaju li se izmijeniti neki od pragova iz tog Dodatka. Uz prijedloge za nove razrede i/ili vrste projekata prilažu se informacije o načinu na koji projekti u okviru takvog razreda/vrste moraju ispuniti kriterije iz članka 2. točke (b), pri čemu je potrebno poštovati metodologiju iz Dodatka IV. ovog sektorskog dogovora.

(d) Sudionice preispituju Dodatak III. ovog sektorskog dogovora najkasnije 30. lipnja 2018. kako bi ocijenile međunarodne inicijative povezane s prilagodbom, tržišnim uvjetima i ukupnim iskustvom razvijenim tijekom postupka obavješćivanja i utvrdile trebaju li definicije, projektni kriteriji i uvjeti ostati isti ili ih je potrebno izmijeniti.

(e) Nakon 31. prosinca 2018. uvjeti iz Dodatka III. prestaju vrijediti, osim ako sudionice odluče drugačije.

Dodatak I.

Sektori obnovljivih izvora energije

Sljedeći sektori obnovljivih izvora energije imaju pravo na financijske uvjete navedene u ovom sektorskom dogovoru uz uvjet da se s njihovim učincima postupa u skladu s Preporukom iz 2012. o zajedničkim pristupima u području službeno podupiranih izvoznih kredita i obveza ekološke i društvene odgovornosti ([1]) (kako su je naknadno izmijenile članice radne skupine OECD-a za izvozne kredite i kreditnu garanciju (ECG) te kako ju je donijelo Vijeće OECD-a):

(a) energija vjetra ([2])

(b) geotermalna energija

(c) energija plime i energija morskih tokova

(d) energija valova

(e) osmotska energija

(f) solarna fotovoltažna energija

(g) solarna termalna energija

(h) oceanska termalna energija

(i) bioenergija: sav održivi deponijski plin, plin iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda, energija bioplina ili gorivo dobiveno iz biomase. ‚Biomasa' znači biološki razgradiv dio proizvoda, otpada i ostataka u poljoprivrednoj industriji (uključujući tvari biljnog i životinjskog podrijetla), šumarstvu i povezanim industrijama, kao i biološki razgradiv dio industrijskog i komunalnog otpada.

(j) hidroenergija

(k) energetska učinkovitost projekata povezanih s obnovljivim izvorima energije.

([1]) Podrazumijeva se da se Preporuka iz 2012. primjenjuje jednako i na projekte koji nisu prihvatljivi za navedene financijske uvjete.
([2]) Za samopodizne platforme koje se koriste za instalaciju vjetroturbina utvrđuje se maksimalni rok otplate od 12 godina.

Dodatak II.

Sektori ublažavanja klimatskih promjena

KLASA PROJEKTA	DEFINICIJA	OBRAZLOŽENJE	KORIŠTENE NORME	UVJETI POVRATA SREDSTAVA
KLASA PROJEKTA A: HVATANJE I SKLADIŠTENJE UGLJIKA				
TIP 1.: **Postrojenja na fosilno gorivo s operativnim hvatanjem i skladištenjem (CCS)**	Proces koji se sastoji od izdvajanja toka CO_2 iz emisija nastalih proizvodnjom energije iz fosilnih goriva, prijevoz do lokacije skladišta u svrhu trajnog geološkog skladištenja CO_2, sigurnog za okoliš.	Radi postizanja niskih razina emisije ugljika za izvore energije na fosilno gorivo.	Intenzitet ugljika mora postići razinu jednaku ili manju od 350 metričkih tona CO_2 po GWh oslobođenom u atmosferu ([1]). ili U slučaju svih projekata, stopa hvatanja i skladištenja kojom bi se emisije ugljika tog postrojenja smanjile za 65 % ili više. ili Stopa hvatanja mora iznositi najmanje 85 % CO_2 koji je ispustila oprema uključena u zahtjev za službeno podupirane izvozne kredite. Tih se 85 % primjenjuje u normalnim uvjetima rada.	18 godina
TIP 2.: **Projekti CCS-a kao takvi**	Proces koji se sastoji od izdvajanja CO_2 iz industrijskih izvora ili izvora za proizvodnju energije, prijevoza do mjesta skladištenja u svrhu trajnog geološkog skladištenja CO_2, sigurnog za okoliš.	Radi značajnog smanjenja emisija ugljika iz postojećih izvora.	U slučaju svih projekata, stopa hvatanja i skladištenja kojom bi se smanjile emisije ugljika iz industrijskih izvora ili izvora za proizvodnju energije ugljika za 65 % ili više ili Stopa hvatanja mora iznositi najmanje 85 % CO_2 koji je ispustila oprema uključena u zahtjev za službeno podupirane izvozne kredite. Tih se 85 % primjenjuje u normalnim uvjetima rada.	18 godina
KLASA PROJEKTA B: ZAMJENA FOSILNOG GORIVA				
TIP 1.: **Pretvaranje otpada u energiju**	Jedinica posvećena proizvodnji energije toplinskom obradom (uključujući uplinjavanje) miješanog toka čvrstog otpada.	Radi ublažavanja emisija ugljika uz pomoć uobičajene električne energije i smanjivanjem budućih emisija stakleničkih plinova poput metana koji bi se inače oslobađao iz otpada.	U slučaju parnog ciklusa, učinkovitost pretvaranja energije kotla (ili generatora pare) od najmanje 75 % na temelju donje ogrjevne vrijednosti (LHV) ([2]). U slučaju uplinjavanja, učinkovitost uplinjača od najmanje 65 % LHV ([3]).	15 godina

KLASA PROJEKTA	DEFINICIJA	OBRAZLOŽENJE	KORIŠTENE NORME	UVJETI POVRATA SREDSTAVA
TIP 2.: **Hibridna postrojenja za proizvodnju električne energije**	Postrojenje za proizvodnju električne energije koje proizvodi električnu energiju i iz obnovljivih izvora i iz fosilnih goriva.	Radi ispunjenja zahtjeva za dostupnosti postrojenja izvor proizvodnje energije iz fosilnih goriva potreban je u onim razdobljima kada električna energija iz obnovljivih izvora nije dostupna ili dostatna. Izvorom energije na fosilno gorivo omogućuje se korištenje obnovljivih izvora energije u hibridnom postrojenju, pri čemu se postiže značajno smanjenje emisije ugljika u usporedbi sa standardnim postrojenjima na fosilno gorivo.	Model 1.: Dva odvojena izvora energije: obnovljiva energija i fosilno gorivo. Projekt se mora osmisliti na način da najmanje 50 % ukupne predviđene godišnje proizvedene energije potječe iz obnovljivog izvora postrojenja. Model 2.: Samo jedan izvor energije koji koristi kombinaciju obnovljivih izvora i fosilnog goriva. Projekt se mora osmisliti na način da se najmanje 75 % korisne energije dobiva iz obnovljivog izvora.	15 godina
KLASA PROJEKTA C: ENERGETSKA UČINKOVITOST				
TIP 1.: **Kogeneracijski projekti**	Istovremena proizvodnja više vrsta energije (električna, mehanička i toplinska) u jedinstvenom integriranom sustavu. Kogeneracijska postrojenja proizvode električnu ili mehaničku energiju i toplinu za komercijalnu, industrijsku i/ili kućnu upotrebu.	Do dvije trećine primarne energije koja se koristi za proizvodnju električne energije u konvencionalnim toplinskim elektranama gubi se u obliku topline. Proizvodnja energije kogeneracijom stoga može biti učinkovita mogućnost smanjenja emisije stakleničkih plinova. Kogeneracija je moguća sa svim vrstama toplinskih strojeva i goriva (uključujući biomasu i solarnu termalnu energiju), od onih snage nekoliko kW do kondenzacijskih parnih elektrana snage 1 000 MW ([4]).	Ukupna učinkovitost od najmanje 75 % na temelju donje ogrjevne vrijednosti (LHV) ([5]).	15 godina
TIP 2.: **Centralizirano grijanje i/ili hlađenje**	Mreža kojom se prenosi/distribuira toplinska energija od jedinice za proizvodnju energije do krajnjeg korištenja.	Radi poboljšanja učinkovitosti centraliziranog cjevovoda izgradnjom mreža cjevovoda za paru i/ili toplu vodu sa znatnom toplinskom učinkovitosti, što snažnijim smanjenjem gubitaka cjevovoda i konvertera te povećanjem korištenja otpadne topline.	Toplinska vodljivost centralnog mora biti manja od 80 % odgovarajuće toplinske vodljivosti propisane europskom normom EN253:2009 (*slijedi revizija nakon ažuriranja ove norme*).	15 godina

KLASA PROJEKTA	DEFINICIJA	OBRAZLOŽENJE	KORIŠTENE NORME	UVJETI POVRATA SREDSTAVA
		Centralizirano hlađenje integrativna je tehnologija koja može znatno pridonijeti smanjenju emisija ugljikovog dioksida i zagađenja zraka i povećanju energetske sigurnosti, kao npr. zamjenom pojedinačnih klima-uređaja.		
TIP 3.: **Pametne elektroenergetske mreže**	Integrirane, tehnološki napredne elektroenergetske mreže s poboljšanim dinamičkim sposobnostima praćenja i kontrole ulaznih i izlaznih čimbenika svih njihovih tehničkih komponenata (primjerice proizvodnja energije, rješenja upravljanja mrežom, pretvarači i sustavi istosmjerne struje visokog napona (ISVN), sustavi fleksibilnog prijenosa izmjenične struje, posebni elektroenergetski sustavi, prijenos, distribucija, pohrana, rješenja učinske elektronike za pametne elektroenergetske mreže, smanjenje potrošnje, mjerenje, distribuirani izvori električne energije). Informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) u skladu s međunarodno dogovorenim industrijskim normama kao što su NIST-SGIP i ETSI-CEN-Cenelec.	Omogućiti mrežnim operaterima i operaterima prijenosnih i distribucijskih sustava, korisnicima mreže, vlasnicima skladišta, izvođačima mjerenja, pružateljima aplikacija i usluga ili burzama za električnu energiju uspostavu ekonomičnih, ekološki prihvatljivih, uravnoteženih i održivih energetskih sustava sa smanjenim gubicima energije pri prijenosu i optimiziranim razinama kvalitete opskrbe, sigurnosti, stabilnosti mreže, pouzdanosti, proizvodnje obnovljive energije te isplativosti uz podupiranje ugovorâ o opskrbi koji se uglavnom odnose na izvoz najnaprednije inovativne tehnologije i usluga.	Nužna je usklađenost s normama 1., 2. (a ili b) i 3. 1. Ukupni trošak projekta obuhvaća najmanje 20 % za prihvatljivu nadogradnju informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT). 2.a Projekt ili aplikacija pridonijet će smanjenju količine emisija CO_2 iz fosilnih goriva od najmanje 10 % ili 2.b omogućit će se dokazano znatno smanjenje emisija CO_2 zahvaljujući: — smanjenju gubitka energije u elektroenergetskoj mreži od najmanje 5 % uz uporabu aplikacije ili projekta pametnih elektroenergetskih mreža ili — smanjenju ukupne potrošnje električne energije po energetskom potrošaču od najmanje 5 % uz uporabu aplikacije ili projekta pametnih elektroenergetskih mreža ili — povremenoj opskrbi iz obnovljivih izvora energije, među ostalim iz nižih razina napona, koja čini najmanje dodatnih 10 % ukupne energije kojom se napaja mreža pri primjeni tehnologija pametnih elektroenergetskih mreža.	15 godina

KLASA PROJEKTA	DEFINICIJA	OBRAZLOŽENJE	KORIŠTENE NORME	UVJETI POVRATA SREDSTAVA
			3. Prije odobrenja projekt će preispitati nezavisna kvalificirana treća strana koja će pripremiti izvješće o karakteristikama predložene aplikacije ili projekta pametnih elektroenergetskih mreža i u njemu utvrditi je li projekt ili aplikacija u skladu s normama 1. i 2. (a ili b). Za projekte za koje vrijedi norma 2.b u izvješće će biti uključeno procijenjeno smanjenje emisija CO_2 postignuto zahvaljujući projektu. To će izvješće biti dostavljeno sudionicama prije odobrenja bilo kakve financijske pomoći, a odobrenje će ovisiti o tome je li u izvješću jasno utvrđeno da će predloženi projekt ili aplikacija pametnih elektroenergetskih mreža biti u skladu s normama 1. i 2. (a ili b). Norme će se izmjeriti usporedbom procijenjenih emisija ili potrošnje energije u području koje opskrbljuje mreža u slučaju upotrebe predloženih tehnologija pametnih elektroenergetskih mreža i emisija ili potrošnje energije u istom području u slučaju da se predložene tehnologije pametnih elektroenergetskih mreža ne upotrebljavaju. Sudionice do 30. lipnja 2017. moraju provesti reviziju tih normi s ciljem procjene projekata koji se financiraju na temelju tih normi i, ako je potrebno, kako bi se utvrdilo treba li nastaviti upotrebljavati definicije, načela i kriterije projekta i/ili ih je potrebno izmijeniti.	

(1) U slučaju postrojenja na prirodni plin očekuje se postizanje znatno nižeg intenziteta ugljika.

(2) Učinkovitost pretvaranja energije kotla (ili generatora pare) = (neto toplina koja je izašla preko pare/topline ili kalorična vrijednost [LHV] dobivena iz goriva (× 100 %).

(3) Učinkovitost uplinjača = (kalorična vrijednost plina po korištenom kg goriva/prosječna neto kalorična vrijednost [LHV] jednog kilograma goriva (× 100 %).

(4) Četvrto izvješće o procjeni IPCC-a: klimatske promjene 2007. http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg3/en/ch4s4-3-5.html

(5) Ukupna učinkovitost (η_o) kogeneracijskog sustava zbroj je neto proizvodnje korisne električne energije (W_E) i neto proizvodnje korisne toplinske energije (ΣQ_{TH}) podijeljen s ukupnim utroškom goriva (Q_{FUEL}), kao što je prikazano u nastavku:

$$\eta_o = \frac{W_E + \sum Q_{TH}}{Q_{FUEL}}$$

Dodatak III.

Kriteriji prihvatljivosti za projekte prilagodbe klimatskim promjenama

Projekt je prihvatljiv u pogledu financijskih uvjeta ovog sektorskog dogovora ako:

(a) je prilagodba klimatskim promjenama glavni cilj projekta te je kao takva izričito navedena i objašnjena u planu projekta i pripadajućoj dokumentaciji kao ključna za strukturu projekta

(b) prijedlog projekta sadržava analizu i pregled specifičnih i relevantnih rizika povezanih s klimatskim promjenama te način na koji će predložene mjere ili tehnologije izravno odgovoriti na te rizike

(c) je neovisna treća strana provela reviziju projekta, zasebno ili kao sastavni dio plana projekta koji je javno dostupan, primjerice na način da je objavljen na *web*-mjestu nacionalnog tijela. U reviziji se ocjenjuju specifični i relevantni rizici povezani s klimatskim promjenama te način na koji će se predloženim mjerama sadržanima u projektu izravno odgovoriti na te rizike.

(d) korisni vijek projekta dulji je od 15 godina.

Dodatak IV.

Metodologija koju je potrebno koristiti pri utvrđivanju prihvatljivosti sektora s obzirom na članak 2. ovog sektorskog dogovora

Kada predlažu da se razred ili vrsta projekta uključi u Dodatak II. ovog sektorskog dogovora, sudionice su obvezne priložiti detaljan opis predloženog razreda ili vrste projekta i informacije o mjeri u kojoj takvi projekti ispunjavaju kriterije iz članka 2. točke (b) ovog sektorskog dogovora. Takve informacije uključuju:

(a) ocjenu neposrednog doprinosa dotičnog razreda ili vrste projekta ublažavanju klimatskih promjena, uključujući usporedbu uspješnosti sektora, na temelju mjerljivih podataka o emisiji ugljika ili ekvivalenta CO_2 i/ili visoke energetske učinkovitosti, s konvencionalnim i korištenim novijim tehnološkim pristupima. Ta se usporedba u svakom slučaju mora temeljiti na kvantitativnim mjerama kao što je smanjenje emisija po proizvedenoj jedinici.

(b) opis tehničkih standarda i standarda uspješnosti predloženog razreda ili vrste projekta, uključujući informacije o svim relevantnim postojećim najboljim raspoloživim tehnikama (BAT). Po potrebi, u tom je opisu potrebno objasniti kako se dotičnom tehnologijom poboljšava postojeći BAT.

(c) opis financijskih prepreka povezanih s predloženim razredom ili vrstom projekta, uključujući sve financijske potrebe ili tržišne uvjete, te utvrđivanje odredbi u okviru ovog sektorskog dogovora koje bi trebale omogućiti nastavak tih projekata.

Dodatak V.

Popis definicija

Područje koje mreža opskrbljuje: Sustav sinkroniziranih isporučitelja i potrošača električne energije povezan prijenosnim i distribucijskim vodovima kojima upravlja jedno ili više kontrolnih središta.

Najbolje raspoložive tehnike: u skladu s definicijom iz Direktive EU-a br. 96/61/EZ (članak 2.1.), ‚najbolje raspoložive tehnike' znači najdjelotvorniji i najnapredniji stupanj razvoja djelatnosti i njihovih metoda rada koje označavaju prikladnost određenih tehnika, koje u načelu osiguravaju osnovu za emisijske granične vrijednosti koje su namijenjene sprečavanju i, gdje to nije moguće, općenitom smanjenju emisija i utjecaja na okoliš u cjelini:

(a) ‚tehnike' uključuju i tehnologiju koja se koristi i način na koji je postrojenje oblikovano, građeno, održavano, korišteno ili stavljeno izvan pogona

(b) ‚raspoložive' tehnike znači one tehnike koje su razvijene do takvih razmjera koji dopuštaju njihovu primjenu u određenim industrijskim granama, u ekonomskim i tehnički održivim uvjetima, uzimajući u obzir troškove i prednosti, bez obzira na to koriste li se te tehnike ili proizvode u dotičnim državama članicama, sve dok su razmjerno dostupne korisniku

(c) ‚najbolje' znači najdjelotvornije u provedbi visoke opće razine zaštite okoliša kao cjeline.

Staklenički plinovi: staklenički plinovi prema definiciji uključuju ugljični dioksid, metan, dušikov oksid, fluorougljikovodike, perfluorougljike i sumporov heksafluorid.

Veliki hidroenergetski projekt: u skladu s definicijom Međunarodne komisije za velike brane (ICOLD), ICOLD definira veliku branu kao branu čija je visina od temelja 15 m ili više. Brane visine od 5 do 15 metara i zapremnine spremnika više od 3 milijuna m^3 također se svrstavaju među velike brane.

PRILOG V.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA ŽELJEZNIČKU INFRASTRUKTURU

Sudionice ovog sektorskog dogovora slažu se da se financijski uvjeti sektorskog dogovora, kojim se dopunjuje Sporazum, trebaju primjenjivati u skladu sa svrhom Sporazuma.

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE SEKTORSKOG DOGOVORA

1. PODRUČJE PRIMJENE

U ovom sektorskom dogovoru utvrđuju se financijski uvjeti koji se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima za željezničku infrastrukturu koja je bitna za upravljanje vlakovima, što uključuje kontrolu pruga (npr. signalizaciju i drugi željeznički IT), elektrifikaciju, pruge, željeznička vozila i povezane građevinske radove.

POGLAVLJE II.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE

2. MAKSIMALNI ROKOVI OTPLATE

(a) Za službeno podupirane kredite povezane s ugovorima uključenim u područje primjene ovog sektorskog dogovora, maksimalni rok otplate utvrđuje se kako slijedi:

1. za ugovore u zemljama kategorije I. (kako su definirane u članku 11. Sporazuma): 12 godina

2. za ugovore u zemljama kategorije II. (kako su definirane u članku 11. Sporazuma): 14 godina.

(b) Kako bi bila prihvatljiva za rokove otplate iz prethodne točke (a), primjenjuju se sljedeći uvjeti:

1. transakcija uključuje ukupnu vrijednost ugovora veću od 10 milijuna SDR-a i

2. rokovi otplate ne smiju biti dulji od korisnog vijeka željezničke infrastrukture koja se financira i

3. u pogledu transakcija u zemljama kategorije I., transakcija uključuje/transakciju karakterizira:

— sudjelovanje u sindiciranju kredita s privatnim financijskim institucijama koje ne ostvaruju službenu potporu za izvozne kredite, pri čemu vrijedi sljedeće:

i. sudionica je manjinski partner statusa *pari passu* tijekom cijelog trajanja kredita i

ii. službena potpora za izvozne kredite koju pružaju sudionice uključuje manje od 50 % sindiciranja

— premijska stopa za sve službene potpore ne snižava dostupno financiranje na privatnom tržištu i u skladu je s odgovarajućim stopama koje naplaćuju ostale privatne financijske institucije koje sudjeluju u sindiciranju.

(c) Sudionica može zatražiti oslobađanje od uvjeta utvrđenog u prethodnoj točki (b) podtočki 3. primjenom pojedinačnog posebnog dogovora u skladu s člancima 58. do 63. Sporazuma. U takvim slučajevima sudionica koja predlaže pojedinačni posebni dogovor, u predloženom pojedinačnom posebnom dogovoru ili u svakoj pojedinačnoj transakciji koja se potom prijavljuje, dostavlja detaljno obrazloženje potpore, uključujući specifične podatke o cijenama i pojašnjenje potrebe za oslobađanjem od odredaba prethodne točke (b) podtočke 3.

3. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA

Otplata glavnice i plaćanje kamata odvija se u skladu s člankom 14. Sporazuma, osim što je najviši ponderirani prosjek razdoblja otplate iz točke (d) podtočke 4. tog članka:

(a) za transakcije u zemljama kategorije I. šest godina i tri mjeseca i

(b) za transakcije u zemljama kategorije II., sedam godina i tri mjeseca.

4. MINIMALNE FIKSNE KAMATNE STOPE

Sudionica koja pruža službenu financijsku potporu za kredite s fiksnom kamatnom stopom primjenjuje sljedeće minimalne kamatne stope:

(a) za rokove otplate do uključno 12 godina, sudionica primjenjuje odgovarajuće komercijalne referentne kamatne stope (CIRR) koje su u skladu s člankom 20. Sporazuma

(b) za rokove otplate dulje od 12 godina, odgovarajuće komercijalne referentne kamatne stope (CIRR), u skladu s člankom 20. Sporazuma, na koje se dodaje dodatna naknada od 20 baznih bodova za sve valute.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

5. PRETHODNA OBAVIJEST

(a) Sudionica mora izdati prethodnu obavijest u skladu s člankom 47. Sporazuma najkasnije deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze ako želi pružati potporu za transakcije u zemlji kategorije I. Takve obavijesti sadržavaju detaljno objašnjenje službene potpore, uključujući specifične podatke o cijenama.

(b) Sudionica mora izdati prethodnu obavijest u skladu s člankom 48. Sporazuma najkasnije deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze ako želi pružati potporu za:

1. transakciju u zemlji kategorije II. ili

2. transakciju koja se podupire u skladu s pojedinačnim posebnim dogovorom utvrđenim u skladu s člankom 2. točkom (c) ovog sektorskog dogovora. Takva prethodna obavijest može se izdati istodobno s prijedlogom pojedinačnog posebnog dogovora i ovisno o njegovom odobrenju.

6. VALJANOST POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 63. točke (a) Sporazuma svi utvrđeni pojedinačni posebni dogovori prestaju vrijediti 31. prosinca 2018., osim ako se sudionice dogovore oko produljenja ovog sektorskog dogovora u skladu s člankom 7. točkom (d) ovog sektorskog dogovora.

POGLAVLJE IV.

PRAĆENJE I PREISPITIVANJE

7. PRAĆENJE I PREISPITIVANJE

(a) Tajništvo svake godine izvješćuje o provedbi ovog sektorskog dogovora.

(b) Nakon 31. prosinca 2017. i podložno točki (c) u nastavku, zahtjev za manje od 50 % sindiciranja iz podtočke ii) prve alineje članka 2. točke (b) podtočke 3. ovog sektorskog dogovora zamjenjuje se zahtjevom za najviše 35 % sindiciranja, osim ako se sudionice dogovore drugačije

(c) Sudionice ovaj sektorski dogovor preispituju najkasnije do 30. lipnja 2017. radi ocjenjivanja uvjeta na tržištu i drugih čimbenika kako bi utvrdile trebaju li uvjeti ostati na snazi ili ih je potrebno mijenjati.

(d) Nakon 31. prosinca 2017. uvjeti ovog sektorskog dogovora prestaju vrijediti, osim ako sudionice odluče drugačije.

PRILOG VI.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIM KREDITIMA ZA PROJEKTE PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ UGLJENA

Sudionice ovog sektorskog dogovora slažu se da se financijski uvjeti sektorskog dogovora, kojim se dopunjuje Sporazum, trebaju primjenjivati u skladu sa svrhom Sporazuma.

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE SEKTORSKOG DOGOVORA

1. PODRUČJE PRIMJENE

(a) U ovom sektorskom dogovoru utvrđuju se financijski uvjeti koji se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima za projekte proizvodnje električne energije iz ugljena za:

1. izvoz novih elektrana na ugljen ili njihovih dijelova za mrežu i industrijsku uporabu smještenih u postrojenjima bez operativne tehnologije hvatanja i skladištenja ugljika ili skladištenja i upotrebe ugljika, što obuhvaća sve komponente, opremu, materijale i usluge (uključujući osposobljavanje osoblja) izravno potrebne za izgradnju i puštanje u rad takvih postrojenja. Dodavanje nove jedinice za proizvodnju električne energije iz ugljena postojećoj elektrani smatra se novom elektranom na ugljen.

2. modernizaciju postojećih elektrana na ugljen za mrežu i industrijsku uporabu ili isporuku opreme za njih.

(b) Ovaj sektorski dogovor ne primjenjuje se na stavke koji se nalaze izvan granica lokacije projekta proizvodnje električne energije iz ugljena za koje je obično odgovoran kupac, prije svega na vodovodnu mrežu koja nije izravno povezana s elektranom, troškove povezane s razvojem zemljišta, cestama, građevinskim naseljima, električnim vodovima i ranžirnim postajama, kao ni na troškove koji proizlaze iz postupaka povezanih sa službenim odobrenjima u zemlji kupca (npr. lokacijske dozvole, građevinske dozvole), osim u sljedećim slučajevima:

1. ako je kupac ranžirne postaje ujedno i kupac elektrane, a ugovor je sklopljen u odnosu na izvornu ranžirnu postaju za tu elektranu, uvjeti za izvornu ranžirnu postaju ne smiju biti stroži od uvjeta za projekt proizvodnje električne energije iz ugljena i

2. za razdjelne stanice, transformatore i prijenosne vodove s najnižim pragom voltaže od 100 kV smještene izvan granica lokacije projekta proizvodnje električne energije iz ugljena uvjeti ne smiju biti blaži od onih za projekt proizvodnje električne energije iz ugljena.

(c) Ako je projekt proizvodnje električne energije iz ugljena obuhvaćen područjem primjene i ispunjava uvjete iz Dodatka II. Sektorskom dogovoru o izvoznim kreditima za obnovljive izvore energije, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima te vodne projekte, na takav projekt primjenjuju se financijski uvjeti utvrđeni prethodno navedenim sektorskim dogovorom.

POGLAVLJE II.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE

2. MAKSIMALNI ROKOVI OTPLATE

(a) Za službeno podupirane kredite za robu i usluge obuhvaćene odredbama članka 1. točke (a) podtočke 1. ovog sektorskog dogovora, maksimalni rok otplate utvrđuje se kako slijedi u Tablici 1.:

Tablica 1.

Maksimalni rokovi otplate

VELIČINA POSTROJENJA (bruto instalirani kapacitet)	Jedinica > 500 MW	Jedinica ≥ 300 do 500 MW	Jedinica < 300 MW
Ultra-superkritična (odnosno s tlakom pare > 240 bara i temperaturom pare ≥ 593 °C) ILI emisijama < 750 g CO_2/kWh	12 godina ([1])	12 godina ([1])	12 godina ([1])

VELIČINA POSTROJENJA (bruto instalirani kapacitet)	Jedinica > 500 MW	Jedinica ≥ 300 do 500 MW	Jedinica < 300 MW
Superkritična (odnosno s tlakom pare > 221 bara i temperaturom pare ≥ 550 °C) ILI emisijama između 750 i 850 g CO_2/kWh	Ne ispunjava uvjete	10 godina i samo u zemljama koje ispunjavaju uvjete IDA-e (1) (2) (3)	10 godina i samo u zemljama koje ispunjavaju uvjete IDA-e (1) (2) (3)
Subkritična (odnosno s tlakom pare < 221 bara) ILI emisijama većim od 850 g CO_2/kWh	Ne ispunjava uvjete	Ne ispunjava uvjete	10 godina i samo u zemljama koje ispunjavaju uvjete IDA-e (1) (3)

(1) Ako ispunjavaju uvjete za službenu potporu, za transakcije projektnog financiranja u skladu sa stavkom (d) u nastavku dopušten je dodatni rok otplate od dvije godine, podložno maksimalnom roku otplate u skladu s člankom 2. Priloga VII.

(2) Kako bi se pridonijelo rješavanju energetskog siromaštva, potpora za izvozne kredite u trajanju od 10 godina može se pružiti svim zemljama u kojima nacionalna stopa elektrifikacije (prema najnovijim podacima o pristupu električnoj energiji iz Svjetske energetske prognoze Međunarodne agencije za energetiku) u trenutku zaprimanja relevantnog zahtjeva za izvozne kredite iznosi 90 % ili manje.

(3) Potpora za izvozne kredite zemljama koje ne ispunjavaju uvjete IDA-e može se pružiti za geografski izolirane lokacije 1. ako se analizom alternativa iz članka 4. točke (b) podtočke 1. ovog sektorskog dogovora utvrdi da alternativna rješenja s nižim emisijama ugljika nisu održiva i 2. ako se na temelju fizikalnih/geografskih obilježja i postojećih obilježja mreže (uključujući nemogućnost povezivanja s većom mrežom) kategorija učinkovitosti predloženog projekta smatra najboljom dostupnom tehnologijom. Ako projekt nije smješten na otoku, zainteresirana sudionica mora zatražiti suglasnost svih sudionica primjenom pojedinačnog posebnog dogovora u skladu s člancima 58. do 63. Sporazuma.

(b) Za potrebe provedbe prethodno navedene tablice 1.:

1. Kada je riječ o prihvatljivim subkritičnim jedinicama, službena potpora ograničena je na dvije jedinice smještene u jednoj elektrani, čiji ukupni bruto instalirani kapacitet nije veći od 500 MW, osim ako je u analizi alternativa iz članka 4. točke (b) podtočke 1. ovog sektorskog dogovora preispitana mogućnost jedne veće jedinice u višoj kategoriji učinkovitosti i ako je utvrđeno da taj pristup nije održiv. U tom slučaju službena potpora ograničena je na dvije jedinice, čiji ukupni bruto instalirani kapacitet nije veći od 600 MW.

2. Kada je riječ o prihvatljivim superkritičnim jedinicama, službena potpora ograničena je na najviše dvije jedinice smještene u istoj elektrani, osim ako je u analizi alternativa iz članka 4. točke (b) podtočke 1. ovog sektorskog dogovora preispitana mogućnost postizanja istog kapaciteta s pomoću jedne ili dvije veće jedinice i ako je utvrđeno da taj pristup nije održiv.

3. Zemlje koje ispunjavaju uvjete IDA-e definirane su kao zemlje koje ispunjavaju uvjete za potporu Međunarodnog udruženja za razvoj (uključujući zemlje koje ispunjavaju uvjete IDA-e i zemlje koje ispunjavaju uvjete za sredstva IDA-e i IBRD-a) u trenutku zaprimanja relevantnog zahtjeva za izvozne kredite.

(c) Za službeno podupirane izvozne kredite za robu i usluge obuhvaćene člankom 1. točkom (a) podtočkom 2. ovog sektorskog dogovora, maksimalni rok otplate utvrđuje se u skladu s člankom 12. Sporazuma.

(d) Transakcije projektnog financiranja transakcije su robe i usluga obuhvaćene ovim sektorskim dogovorom koje ispunjavaju i kriterije iz Dodatka I. Prilogu VII. Za takve transakcije sudionica koja primjenjuje odgovarajući rok otplate iz tablice 1. ovog sektorskog dogovora primjenjuje i ostale uvjete iz Priloga VII., podložno odredbama članka 3. ovog sektorskog dogovora.

3. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA

(a) Podložno odredbama točke (b) u nastavku otplata glavnice i plaćanje kamata odvija se u skladu s:

1. člankom 14. Sporazuma ili

2. za transakcije roba i usluga obuhvaćenih ovim sektorskim dogovorom koje ispunjavaju i kriterije iz Dodatka I. Prilogu VII., članka 3. tog Dodatka.

(b) Ponderirano prosječno razdoblje otplate ne smije trajati duže od polovine razdoblja otplate i tri mjeseca.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

4. PRETHODNA OBAVIJEST

(a) Sudionica mora izdati prethodnu obavijest u skladu s člankom 48. Sporazuma najkasnije deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze ako želi pružati potporu u skladu s odredbama ovog sektorskog dogovora.

(b) Ta obavijest sadržava:

1. informaciju o tome da je provedena ocjena alternativa s manjim emisijama ugljika i da je utvrđeno da te alternative nisu održive i

2. dokaz da je projekt u skladu s nacionalnom energetskom politikom države domaćina i politikom i strategijom ublažavanja klimatskih promjena, koje se podupiru ciljanom politikom za širenje obnovljive energije i/ili povećanje energetske učinkovitosti

3. za projekte koji ispunjavaju uvjete iz bilješke 2. objašnjenje načina na koji projekt pridonosi rješavanju energetskog siromaštva.

(c) Sudionica koja daje obavijest o transakciji projektnog financiranja u skladu s člankom 2. točkom (d) ovog sektorskog dogovora uz prethodno navedene zahtjeve izvješćivanja izvješćuje i o podacima koji se traže u skladu s Prilogom VII.

POGLAVLJE IV.

PRAĆENJE, PREISPITIVANJE I REVIZIJA

5. PRAĆENJE

Tajništvo svake godine izvješćuje o provedbi ovog sektorskog dogovora.

6. REVIZIJA I PRAĆENJE

(a) Ovaj se sektorski dogovor preispituje najkasnije do 30. lipnja 2019. radi daljnjeg jačanja njegovih uvjeta u drugoj fazi, koja započinje najkasnije 1. siječnja 2021., s namjerom da se pridonese zajedničkom cilju suočavanja s klimatskim promjenama i nastavi s postupnim smanjenjem službene potpore za elektrane na ugljen, među ostalim radi smanjenja upotrebe manje učinkovitih elektrana na ugljen.

(b) Preispitivanjem se uzima u obzir sljedeće:

1. najnovija izvješća o klimi i posljedicama pridržavanja odluke da se globalno zatopljenje ograniči na ispod 2 °C u odnosu na predindustrijske razine

2. napredak tehnologije u elektranama na ugljen, uključujući kombinirani ciklus s integriranim uplinjavanjem

3. dostupnost tehnologije hvatanja i skladištenja ugljika

4. razvoj regulatornih okvira povezanih s elektranama na ugljen u zemljama koje kupuju i zemljama izvoznicama

5. razvoj tržišnih uvjeta u raznim zemljama, uključujući komercijalnu izvedivost raznih tehnologija za elektrane na ugljen i operativno iskustvo s takvim tehnologijama

6. razvoj događaja u području politike i prakse financiranja izvoznih kredita u zemljama koje nisu članice OECD-a, a posebno u velikim zemljama izvoznicama elektrana na ugljen, vodeći pri tome računa o važnoj ulozi koju sudionice mogu imati u poticanju sudjelovanja zemalja koje nisu članice OECD-a u tom području i

7. utjecaj ovog sektorskog dogovora na energetsko siromaštvo i stopu nacionalne elektrifikacije.

7. PRIJELAZNI ARANŽMANI

Uvjeti ovog sektorskog dogovora primjenjuju se na konačne obveze za robu i usluge obuhvaćene ovim sektorskim dogovorom od 1. siječnja 2017., uz iznimku projekata za koje je zahtjev za dostavu prijedloga objavljen prije 1. siječnja 2017., na temelju potpune studije tehničke izvedivosti i procjene utjecaja na okoliš i društvo i uz uvjet da se zahtjev za potporu za izvozne kredite za svaki takav projekt podnese i riješi u najkraćem mogućem roku.

PRILOG VII.

UVJETI PRIMJENJIVI NA TRANSAKCIJE PROJEKTNOG FINANCIRANJA

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

1. PODRUČJE PRIMJENE

(a) U ovom Prilogu utvrđuju se uvjeti koje sudionice mogu poduprijeti u slučaju transakcija projektnog financiranja koje ispunjavaju kriterije prihvatljivosti iz Dodatka 1.

(b) U nedostatku odgovarajućih odredaba u ovom Prilogu, primjenjuju se uvjeti Sporazuma.

POGLAVLJE II.

FINANCIJSKI UVJETI ([1])

2. MAKSIMALNI ROKOVI OTPLATE

Maksimalni rok otplate je 14 godina u skladu s odredbama Sektorskog dogovora o izvoznim kreditima za projekte proizvodnje električne energije iz ugljena koji ulaze u njegovo područje primjene.

3. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA

Glavnica izvoznog kredita može se otplaćivati u nejednakim obrocima, pri čemu se i glavnica i kamate mogu plaćati u manje učestalim obrocima od onih polugodišnjih, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) Niti jedna otplata glavnice ili niz uplata u šestomjesečnom razdoblju koje se odnose na glavnicu ne smiju premašiti 25 % glavnice kredita.

(b) Prva otplata glavnice izvršava se najkasnije 24 mjeseca od datuma početka roka otplate kredita, pri čemu je u razdoblju od 24 mjeseca od datuma početka roka otplate kredita potrebno otplatiti najmanje 2 % glavnice kredita.

(c) Kamate se plaćaju najmanje svakih 12 mjeseci, pri čemu se prvo plaćanje kamata izvršava najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita

(d) Ponderirano prosječno razdoblje otplate ne smije trajati duže od sedam godina i tri mjeseca.

(e) Sudionica izdaje prethodnu obavijest u skladu s člankom 5. ovog Priloga.

4. MINIMALNE FIKSNE KAMATNE STOPE

Ako sudionice pružaju službenu financijsku potporu za kredite s fiksnom stopom, vrijedi sljedeće:

(a) za rokove otplate do uključno 12 godina, sudionica primjenjuje odgovarajuće komercijalne referentne kamatne stope (CIRR) koje su u skladu s člankom 20. Sporazuma

(b) za rokove otplate dulje od 12 godina, na sve valute primjenjuje se dodatna naknada od 20 baznih bodova na komercijalne referentne kamatne stope.

([1]) (a) Financijski uvjeti iz članka 2. i članka 3. točke (d) primjenjuju se na transakcije za koje je konačna obveza preuzeta 31. prosinca 2017. ili prije.
(b) Financijski uvjeti iz članka 2. i članka 3. točke (d) ukidaju se nakon 31. prosinca 2017. ako se sudionice ne dogovore drugačije.
(c) U slučaju ukidanja, odredbe članka 2. i članka 3. točke (d) zamjenjuju se sljedećim odredbama:
Članak 2. – Maksimalni rok otplate je 14 godina, osim ako službena potpora za izvozne kredite koju pružaju sudionice uključuje više od 35 % sindiciranja za projekt u zemlji OECD-a s visokim dohotkom; tad je maksimalni rok otplate deset godina.
Članak 3. – Ponderirani prosjek razdoblja otplate ne smije premašiti sedam godina i tri mjeseca, osim ako službena potpora za izvozne kredite koju pružaju sudionice uključuje više od 35 posto sindiciranja za projekt u zemlji OECD-a s visokim dohotkom; ponderirani prosjek razdoblja otplate tada ne premašuje pet godina i tri mjeseca.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

5. PRETHODNA OBAVIJEST ZA TRANSAKCIJE PROJEKTNOG FINANCIRANJA

Sudionica obavješćuje sve sudionice o namjeri pružanja potpore u skladu s uvjetima iz ovog Priloga najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze. Obavijest se izdaje u skladu s Prilogom VIII. Sporazuma. Ako bilo koja sudionica zatraži objašnjenje za uvjete koji se podupiru tijekom tog razdoblja, sudionica koja izdaje obavijest čeka dodatnih deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze.

Dodatak 1.

Kriteriji prihvatljivosti za transakcije projektnog financiranja

I. OSNOVNI KRITERIJI

Transakcija uključuje sljedeće elemente/za transakciju su značajni sljedeći elementi:

(a) financiranje određene gospodarske jedinice, pri čemu davatelj kredita ocjenjuje da se novčani tok i zarada te gospodarske jedinice mogu smatrati izvorom sredstava za otplatu kredita, a sredstva gospodarske jedinice kolateralom za kredit

(b) financiranje izvoznih transakcija s nezavisnim (pravno i gospodarski) projektnim društvom, odnosno trgovačkim društvom s posebnom namjenom, koje se odnose na projekte ulaganja koji ostvaruju vlastite prihode

(c) odgovarajuća podjela rizika među partnerima u projektu, odnosno privatnim ili kreditno sposobnim dioničarima, izvoznicima, vjerovnicima, kupcima, uključujući primjereni kapital

(d) novčani tok povezan s projektom dostatan za pokrivanje operativnih troškova i servisiranje vanjskog duga tijekom cijelog razdoblja otplate

(e) prioritetni odbitak operativnih troškova i servisiranja duga od prihoda projekta

(f) nedržavni kupac/korisnik kredita bez državne garancije otplate (ne uključujući garancije za dobro izvršenje obveza, npr. dogovore s kupcem)

(g) osiguranje koje se temelji na imovini za prihode/sredstva projekta, odnosno prijenos prava i obveza, založena sredstva, račune prihoda

(h) ograničen pristup ili nedostatak pristupa sponzorima dioničara iz privatnog sektora/sponzorima projekta nakon završetka.

II. DODATNI KRITERIJI ZA TRANSAKCIJE PROJEKTNOG FINANCIRANJA U ZEMLJAMA OECD-A S VISOKIM DOHOTKOM PO STANOVNIKU

Transakcija uključuje sljedeće elemente/za transakciju su značajni sljedeći elementi:

(a) Sudjelovanje u sindiciranju kredita s privatnim financijskim institucijama koje ne ostvaruju službenu potporu za izvozne kredite, pri čemu vrijedi sljedeće:

1. sudionica je manjinski partner statusa *pari passu* tijekom cijelog trajanja kredita i

2. službena potpora za izvozne kredite koju pružaju sudionice uključuje manje od 50 % sindiciranja.

(b) premijska stopa za sve službene potpore ne snižava dostupno financiranje na privatnom tržištu i u skladu je s odgovarajućim stopama koje naplaćuju ostale privatne financijske institucije koje sudjeluju u sindiciranju.

PRILOG VIII.

PODACI KOJI SE TREBAJU UKLJUČITI U OBAVIJESTI

Podaci iz odjeljka I. u nastavku uključuju se u sve obavijesti dostavljene na temelju Sporazuma (uključujući njegove priloge). Osim toga, za posebne vrste obavijesti osiguravaju se, prema potrebi, podaci iz odjeljka II.

I. PODACI KOJI SE UKLJUČUJU U SVE OBAVIJESTI

(a) ***Osnovni podaci***

1. Država koja izdaje obavijest
2. Datum obavijesti
3. Naziv tijela/agencije koji izdaju obavijest
4. Redni br.
5. Izvorna obavijest ili revizija prijašnje obavijesti (broj revizije ako je bitan)
6. Broj tranše (ako je bitno)
7. Referentni broj kreditne linije (ako je bitno)
8. Članci Sporazuma na temelju kojih se izdaje obavijest
9. Referentni broj obavijesti koja se prilagođava (ako je bitno)
10. Opis potpore koja se prilagođava (ako je bitno)
11. Odredišna država

(b) ***Podaci o kupcu/korisniku kredita/jamcu***

1. Država kupca
2. Ime kupca
3. Lokacija kupca
4. Status kupca
5. Država korisnika kredita (ako se razlikuje od države kupca)
6. Ime korisnika kredita (ako se razlikuje od kupca)
7. Lokacija korisnika kredita (ako se razlikuje od lokacije kupca)
8. Status korisnika kredita (ako se razlikuje od statusa kupca)
9. Država jamca (ako je bitno)
10. Ime jamca (ako je bitno)
11. Lokacija jamca (ako je bitno)
12. Status jamca (ako je bitno)

(c) ***Podaci o robi i/ili uslugama koje se izvoze i o projektu***

1. Opis robe i/ili usluga koje se izvoze
2. Opis projekta (ako je bitno)

3. Lokacija projekta (ako je bitno)

4. Datum zaključivanja natječaja (ako je bitno)

5. Datum isteka kreditne linije (ako je bitno)

6. Vrijednost podupiranih ugovora, bilo stvarna vrijednost (za sve kreditne linije i transakcije projektnog financiranja ili za bilo koju pojedinačnu transakciju na dobrovoljnoj osnovi), bilo u skladu sa sljedećom ljestvicom u milijunima SDR-ova:

Kategorija	Pošiljatelj	Primatelj
I.:	0	1
II.:	1	2
III.:	2	3
IV.:	3	5
V.:	5.	7
VI.:	7	10
VII.:	10	20
VIII.:	20	40
IX.:	40	80
X.:	80	120
XI.:	120	160
XII.:	160	200
XIII.:	200	240
XIV.:	240	280
XV.:	280	(*)

(*) Navedite broj višekratnika od 40 milijuna SDR-ova iznad 280 milijuna SDR-ova, npr. 410 milijuna SDR-ova svrstava se u kategoriju XV. + 3.

7. Valuta ugovora(â)

(d) ***Financijski uvjeti službene potpore za izvozne kredite***

1. Vrijednost kredita; stvarna vrijednost za obavijesti o kreditnim linijama i transakcijama projektnog financiranja ili bilo koje pojedinačne transakcije na dobrovoljnoj osnovi ili u skladu s ljestvicom SDR-a

2. Valuta kredita

3. Predujam (postotak ukupne vrijednosti podupiranih ugovora)

4. Lokalni troškovi (postotak ukupne vrijednosti podupiranih ugovora)

5. Datum početka roka otplate kredita i upućivanje na primjenjivu podtočku članka 10.

6. Dužina razdoblja otplate

7. Osnovica kamatne stope

8. Kamatna stopa ili marža

II. DODATNI PODACI KOJI SE, PREMA POTREBI, UKLJUČUJU U OBAVIJESTI IZDANE U VEZI S POSEBNIM ODREDBAMA

(a) ***Sporazum, članak 14. točka (d) podtočka 5.***

1. Način otplate
2. Učestalost otplate
3. Razdoblje između datuma početka roka otplate kredita i prve otplate glavnice
4. Iznos kamata kapitaliziranih prije datuma početka roka otplate kredita
5. Ponderirano prosječno razdoblje otplate
6. Obrazloženje razloga za nepružanje potpore u skladu s člankom 14. točkama (a) do (c)

(b) ***Sporazum, članci 24., 27., 30. i 31.***

1. Razvrstavanje države dužnika prema riziku
2. Izabrana dužnikova kategorija rizika kupca
3. Dužina razdoblja korištenja
4. Postotak pokrića za politički rizik (države)
5. Postotak pokrića za komercijalni rizik (kupca)
6. Kvaliteta pokrića (ispod standarda, standardna ili iznad standarda)
7. Minimalna premijska stopa (MPR) koja se temelji na razvrstavanju države dužnika prema riziku bez garancije trećih strana, sudjelovanja multilateralnih/regionalnih institucija, smanjenja rizika i/ili povećanja kreditne sposobnosti kupca
8. Primjenjivi MPR
9. Stvarna naplaćena premijska stopa (izražena u obliku minimalne premijske stope kao postotak glavnice)

(c) ***Sporazum, članak 24. točka (c)***

1. Kreditni rejtinzi dužnika/jamca u stranoj valuti koje je dodijelila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga
2. Kreditni rejtinzi države u stranoj valuti koje je dodijelila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga
3. Odgovarajuće minimalne premijske stope TCMB-a na temelju najboljeg dostupnog rejtinga dužnika/jamca u stranoj valuti koji je dodijelila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga
4. Odgovarajuće minimalne premijske stope TCMB-a na temelju najboljeg dostupnog rejtinga države u stranoj valuti koji je dodijelila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga, ako je predloženo razvrstavanje rizika dužnika/jamca jednako ili veće od najboljeg dostupnog rejtinga za države koji je dodijelila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga
5. U slučaju razvrstavanja dužnika/jamca u rejting bolji od najboljeg dostupnog rejtinga koji je dodijelila akreditirana agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga ili jednak ili bolji od najboljeg dostupnog rejtinga za države koji je dodijelila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga, obavijest mora sadržavati obrazloženje za razvrstavanje
6. U slučaju određivanja cijena sindiciranih kredita/garancija detaljan opis metodologije upotrijebljene za izvođenje premije na temelju ukupnih cijena
7. U slučaju referentne vrijednosti kredita detaljan opis metodologije upotrijebljene za izvođenje premije na temelju ukupnih cijena
8. U slučaju određivanja cijena specifične obveznice ili CDS-a, detaljni opis metodologije upotrijebljene za izvođenje cijena, detaljne informacije o tome zašto je određivanje cijena relevantno, uključujući odnosi li se određivanje cijena na stvarnog dužnika ili na povezani subjekt, te ako se radi o potonjem, navesti kako su kriteriji povezanog subjekta ispunjeni.

(d) ***Sporazum, članak 27. točka (e)***

1. Izabrana dužnikova kategorija rizika kupca
2. Kreditni rejting/rejtinzi u stranoj valuti koji je dodijelila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga
3. Razlog zašto je kategorija rizika kupca bolja od rejtinga koji je dodijelila akreditirana agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga

(e) ***Sporazum, članak 30.***

1. Korištene metode smanjivanja rizika države
2. Potvrda da su ispunjeni kriteriji iz Priloga XIII.
3. Za metodu 1, primjenjivo razvrstavanje države prema riziku koje proizlazi iz uporabe dotične metode
4. Za metodu 2:
   — upotrijebljena lokalna valuta
   — vrijednost primijenjenog faktora lokalne valute

(f) ***Sporazum, članak 31.***

1. Primijenjena povećanja kreditne sposobnosti kupca
2. Faktor povećanja kreditne sposobnosti (CEF) primijenjen na svako povećanje
3. Ukupni CEF koji se mora primijeniti

(g) ***Sporazum, članci 49. i 50.***

1. Oblik vezane pomoći (odnosno, razvojna pomoć ili prethodno miješani kredit ili povezano financiranje)
2. Ukupna razina povlastica financiranja vezane ili djelomično nevezane pomoći, izračunana u skladu s člankom 40.
3. DDR korišten pri izračunu povlastica
4. Postupanje s gotovinskim plaćanjima pri izračunu razine povlastica
5. Ograničenja korištenja kreditnih linija

(h) ***Prilog I., članak 5. točka (e)***

1. Navesti:
   — datum prvog plaćanja kamata, ako je to kasnije od šest mjeseci nakon početne točke kredita
   — učestalost plaćanja kamata, ako je rjeđa od svakih šest mjeseci

(i) ***Prilog II., članak 8.***

1. Detaljan opis izvoznog ugovora: npr. nova nuklearna elektrana, modernizacija postojeće nuklearne elektrane, opskrba nuklearnim gorivom i obogaćivanje ili pružanje usluga zbrinjavanja istrošenog goriva
2. Otplata glavnice i otplata kamata u skladu s: člankom 3. točkom (a) podtočkom 1., člankom 3. točkom (a) podtočkom 2. ili člankom 3. točkom (c) Priloga II.
3. Ako se službena potpora pruža u skladu s člankom 3. točkom (c) Priloga II., potrebno je navesti:
   — način otplate
   — učestalost otplate
   — razdoblje između datuma početka roka otplate kredita i prve otplate glavnice
   — iznos kamata kapitaliziranih prije datuma početka roka otplate kredita

— ponderirano prosječno razdoblje otplate

— obrazloženje razloga za nepružanje potpore u skladu s člankom 3. točkama (a) i (b) Priloga II.

4. Minimalna kamatna stopa primijenjena u skladu s člankom 4. Priloga II.

(j) ***Prilog IV., članak 10.***

1. Detaljan opis projekta:

— novo postrojenje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i vodni projekt ili modernizacija postojećeg postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i vodnog projekta, uključujući poseban sektor iz Dodatka I. Prilogu IV. ili

— u slučaju hidroenergetskog projekta, je li riječ o novom velikom hidroenergetskom projektu (u skladu s definicijom iz Dodatka IV. Prilogu IV.) ili

— za projekte obuhvaćene razredima projekata iz Dodatka II. Priloga IV., dokaz usklađenosti projekta s kriterijima za ostvarivanje potpore, kako su utvrđeni člankom 2. točkom (b) Priloga IV. ili

— za projekte koji se podupiru u skladu s Dodatkom III. prilogu IV.:

— detaljan opis projekta kako bi se dokazala usklađenost projekta s kriterijima za ostvarivanje potpore, kako je utvrđeno u članku 3. točki (b) odnosno točki (c) Priloga IV. i

— pristup ishodu preispitivanja koje je provela neovisna treća strana i koje se zahtijeva u Dodatku III. Priloga IV.

2. Način otplate glavnice i plaćanja kamata u skladu s: člankom 6. točkom (a) podtočkom 1., člankom 6. točkom (a) podtočkom 2. ili člankom 6. točkom (c) Priloga IV.

3. Ako se službena potpora pruža u skladu s člankom 6. točkom (c) Priloga IV., potrebno je navesti:

— način otplate

— učestalost otplate

— razdoblje između datuma početka roka otplate kredita i prve otplate glavnice

— iznos kamata kapitaliziranih prije datuma početka roka otplate kredita

— ponderirano prosječno razdoblje otplate

— obrazloženje razloga za nepružanje potpore u skladu s člankom 6. točkama (a) i (b) Priloga IV.

4. Minimalna kamatna stopa primijenjena u skladu s člankom 7. Priloga IV.

(k) ***Prilog V., članak 5.***

1. Detaljno objašnjenje uvjeta financijske potpore koja se pruža, uključujući:

— objašnjenje zašto se ispunjavaju uvjeti u pogledu željezničke infrastrukture

— kako ponuđeni rokovi otplate nisu dulji od korisnog vijeka željezničke infrastrukture koja se financira

2. Za transakcije u zemljama kategorije I.: ukupan iznos sindiciranja duga za projekt, uključujući službene i privatne davatelje kredita

— ukupan iznos sindiciranja duga za projekt, uključujući službene i privatne davatelje kredita

— ukupan iznos sindiciranja duga od strane privatnih davatelja kredita

— postotak sindiciranja duga koji su osigurale sudionice

— potvrda da sudionica sudjeluje u sindiciranju kredita s privatnim financijskim institucijama koje ne ostvaruju službenu potporu za izvozne kredite, pri čemu vrijedi sljedeće: i. sudionica je manjinski partner statusa *pari passu* tijekom cijelog trajanja kredita i ii. službena potpora za izvozni kredit koju je dala sudionica obuhvaća manje od 50 % sindiciranja

— posebni podaci o određivanju cijena kako bi se objasnilo da premijska stopa za sve službene potpore ne snižava dostupno financiranje na privatnom tržištu te da je u skladu s odgovarajućim stopama koje naplaćuju ostale privatne financijske institucije koje sudjeluju u sindiciranju

(l) ***Prilog VI., članak 4.***

1. Informaciju o tome da je provedena ocjena alternativa s manjim emisijama ugljika i da je utvrđeno da te alternative nisu održive i

2. Dokaz da je projekt u skladu s nacionalnom energetskom politikom države domaćina i politikom i strategijom ublažavanja klimatskih promjena, koje se temelje na ciljanoj politici za širenje obnovljive energije i/ili povećanje energetske učinkovitosti

3. Za projekte koji ispunjavaju uvjete iz bilješke 2., objašnjenje načina na koji projekt pomaže u rješavanju energetskog siromaštva.

(m) ***Prilog VII., članak 5.***

1. Obrazloženje za pružene uvjete projektnog financiranja

2. Vrijednost ugovora u odnosu na ugovor tipa ‚ključ u ruke', udio podugovora itd.

3. Detaljan opis projekta

4. Vrsta pokrića pruženog prije datuma početka roka otplate kredita

5. Postotak pokrića za politički rizik prije datuma početka roka otplate kredita

6. Postotak pokrića za komercijalni rizik prije datuma početka roka otplate kredita

7. Vrsta pokrića pruženog nakon datuma početka roka otplate kredita

8. Postotak pokrića za politički rizik nakon datuma početka roka otplate kredita

9. Postotak pokrića za komercijalni rizik nakon datuma početka roka otplate kredita

10. Dužina razdoblja izgradnje (ako je primjenjivo)

11. Dužina razdoblja korištenja

12. Ponderirano prosječno razdoblje otplate

13. Način otplate

14. Učestalost otplate

15. Razdoblje između datuma početka roka otplate kredita i prve otplate glavnice

16. Postotak glavnice otplaćene do srednje točke kredita

17. Iznos kamata kapitaliziranih prije datuma početka roka otplate kredita

18. Ostale naknade koje je primila ECA, npr. provizije za neiskorišteni dio odobrenog kredita (neobavezno, osim u slučaju transakcija s kupcima u zemljama OECD-a s visokim dohotkom)

19. Premijska stopa (neobavezno, osim u slučaju projekata u zemljama OECD-a s visokim dohotkom)

20. Potvrda (i prema potrebi obrazloženje) da transakcija uključuje/da je za nju značajno:

    — financiranje određene gospodarske jedinice, pri čemu davatelj kredita ocjenjuje da se novčani tok i zarada te gospodarske jedinice mogu smatrati izvorom sredstava za otplatu kredita, a sredstva gospodarske jedinice kolateralom za kredit

    — financiranje izvoznih transakcija s nezavisnim (pravno i gospodarski) projektnim društvom, odnosno trgovačkim društvom s posebnom namjenom, koje se odnose na projekte ulaganja koji ostvaruju vlastite prihode

    — odgovarajuća podjela rizika među partnerima u projektu, odnosno privatnim ili kreditno sposobnim dioničarima, izvoznicima, vjerovnicima, kupcima, uključujući primjereni kapital

    — novčani tok povezan s projektom dostatan za pokrivanje operativnih troškova i servisiranje vanjskog duga tijekom cijelog razdoblja otplate

— prioritetni odbitak operativnih troškova i servisiranja duga od prihoda projekta

— nedržavni kupac/korisnik kredita bez državne garancije otplate

— osiguranje koje se temelji na imovini za prihode/sredstva projekta, odnosno prijenos prava i obveza, založena sredstva, računi prihoda

— ograničeni pristup ili nedostatak pristupa sponzorima dioničara iz privatnog sektora/sponzorima projekta nakon završetka

(n) ***Prilog VII., članak 5., za projekte zemalja OECD-a s visokim dohotkom***

1. Ukupan iznos sindiciranja duga za projekt, uključujući službene i privatne davatelje kredita

2. Ukupan iznos sindiciranja duga od strane privatnih davatelja kredita

3. Postotak sindiciranja duga koji su osigurale sudionice

4. Potvrda:

— da je sudionica, u smislu sudjelovanja u sindiciranju kredita s privatnim financijskim institucijama koje nemaju koristi od službene potpore za izvozne kredite, manjinski partner sa statusom *pari passu* tijekom cijelog trajanja kredita

— da premijska stopa iz prethodne točke (m) podtočke 19. ne snižava dostupno financiranje na privatnom tržištu te da je u skladu s odgovarajućim stopama koje naplaćuju ostale privatne financijske institucije koje sudjeluju u sindiciranju.

PRILOG IX.

IZRAČUN MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA

Formula za izračun MPR-a

Za izračun primjenjivog MPR-a za izvozni kredit koji uključuje dužnika/jamca u državi svrstanoj u kategoriju rizika zemlje 1 – 7 primjenjuje se sljedeća formula:

$$\mathbf{MPR = \{[(a_i \times HOR + b_i) \times maks\ (PCC, PCP)/0{,}95] \times (1 - LCF) + [c_{in} x\ PCC/0{,}95 \times HOR \times (1 - CEF)]\} \times QPF_i \times PCF_i \times BTSF}$$

gdje je:

— a_i = koeficijent rizika zemlje u kategoriji rizika zemlje *i* (*i* = 1 – 7)

— c_{in} = koeficijent rizika kupca za kategoriju kupca *n* (*n* = SOV+, SOV/CCO, CC1-CC5) u kategoriji rizika zemlje *i* (*i* = 1 – 7)

— b_i = konstanta za kategoriju rizika zemlje *i* (*i* = 1 – 7)

— HOR = vrijeme rizika

— PCC = postotak pokrića za komercijalni rizik (kupca)

— PCP = postotak pokrića za politički rizik (zemlje)

— CEF = faktor povećanja kreditne sposobnosti

— QPF_i = faktor kvalitete proizvoda u kategoriji rizika zemlje *i* (*i* = 1 – 7)

— PCF_i = faktor postotka pokrića u kategoriji rizika zemlje *i* (*i* = 1 – 7)

— BTSF = faktor ‚rizik manji od državnog'

— LCF = faktor lokalne valute

Primjenjivo razvrstavanje zemalja prema riziku

Primjenjivo razvrstavanje zemalja prema riziku utvrđuje se u skladu s člankom 24. točkom (e) Sporazuma, na temelju kojeg se zatim utvrđuje koeficijent rizika zemlje (a_i) i konstanta (b_i) koji se dobivaju iz sljedeće tablice:

	1	2	3	4	5	6	7
a	0,090	0,200	0,350	0,550	0,740	0,900	1,100
b	0,350	0,350	0,350	0,350	0,750	1,200	1,800

Odabir odgovarajuće kategorije rizika kupca

Odgovarajuća kategorija rizika kupca odabire se iz sljedeće tablice, kojom su obuhvaćene kombinacije utvrđenih kategorija rizika zemlje i rizika kupca i dogovorena sukladnost kategorija rizika kupca CC1 – CC5 s razvrstavanjem akreditiranih agencija za utvrđivanje kreditnog rejtinga. Kvalitativni opisi svih kategorija rizika kupca (SOV+ do CC5) utvrđeni su kako bi se pojednostavnilo razvrstavanje dužnika (i jamaca) i navode se u Prilogu XII.

Kategorija rizika zemlje						
1	2	3	4	5	6	7
SOV +	SOV +	SOV +	SOV +	SOV +	SOV +	SOV +
SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0

Kategorija rizika zemlje						
1	2	3	4	5	6	7
CC1 AAA do AA–	CC1 A+ do A–	CC1 BBB+ do BBB–	CC1 BB+ do BB	CC1 BB–	CC1 B+	CC1 B
CC2 A+ do A–	CC2 BBB+ do BBB–	CC2 BB+ do BB	CC2 BB–	CC2 B+	CC2 B	CC2 B– ili niže
CC3 BBB+ do BBB–	CC3 BB+ do BB	CC3 BB–	CC3 B+	CC3 B	CC3 B– ili niže	
CC4 BB+ do BB	CC4 BB–	CC4 B+	CC4 B	CC4 B– ili niže		
CC5 BB– ili niže	CC5 B+ ili niže	CC5 B ili niže	CC5 B– ili niže			

Koeficijent rizika kupca (c_{in}) određuje se na temelju kategorije rizika kupca i primjenjive kategorije rizika zemlje te se dobiva iz sljedeće tablice:

Kategorija rizika kupca	Kategorija rizika zemlje						
	1	2	3	4	5	6	7
SOV +	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SOV/CC0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CC1	0,110	0,120	0,110	0,100	0,100	0,100	0,125
CC2	0,200	0,212	0,223	0,234	0,246	0,258	0,271
CC3	0,270	0,320	0,320	0,350	0,380	0,480	nije primjenjivo
CC4	0,405	0,459	0,495	0,540	0,621	nije primjenjivo	nije primjenjivo
CC5	0,630	0,675	0,720	0,810	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo

Vrijeme rizika (HOR)

Vrijeme rizika (HOR) izračunava se kako slijedi:

Za uobičajene načine otplate (odnosno jednake polugodišnje otplate glavnice):

HOR = (dužina razdoblja korištenja × 0,5) + dužina razdoblja otplate

Za neuobičajene načine otplate:

HOR = (dužina razdoblja korištenja × 0,5) + (ponderirano prosječno razdoblje otplate – 0,25)/0,5

U navedenim formulama kao jedinica mjerenja vremena koriste se godine.

Postotak pokrića za komercijalni rizik (kupca) (PCC) i politički rizik (zemlje) (PCP)

Postotci pokrića (PCC i PCP) izražavaju se u formuli za izračun MPR-a kao decimalne vrijednosti (npr. 95 % izražava se kao 0,95).

Povećanja kreditne sposobnosti kupca

Faktor povećanja kreditne sposobnosti (CEF) jednak je nuli za svaku transakciju koja nije podložna nikakvom povećanju kreditne sposobnosti kupca. Vrijednost CEF-a za transakcije koje su podložne povećanju kreditne sposobnosti kupca određuje se u skladu s Prilogom XIII. Sporazumu (podložno ograničenjima iz članka 31. točke (c) Sporazuma i ne smije biti veća od 0,35.

Faktor kvalitete proizvoda (QPF)

QPF se dobiva iz sljedeće tablice:

Kvaliteta proizvoda	Kategorija rizika zemlje						
	1	2	3	4	5	6	7
Ispod standarda	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
Standard	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Iznad standarda	1,0035	1,0065	1,0150	1,0175	1,0175	1,0200	1,0200

Faktor postotka pokrića (PCF)

PCF se određuje kako slijedi:

za (maks. (PCC, PCP) ≤ 0,95, PCF = 1)

za (maks. (PCC, PCP) > 0,95, PCF = 1 + ((maks. (PCC, PCP) – 0,95)/0,05) × (koeficijent postotka pokrića)

Postotak koeficijenta pokrića dobiva se iz sljedeće tablice:

	Kategorija rizika zemlje						
	1	2	3	4	5	6	7
Postotak koeficijenta pokrića	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,03657	0,05878	0,08598

Faktor rizika manjeg od rizika države (BTSF)

Ako je dužnik razvrstan u kategoriju rizika kupca ‚manji od rizika države' (SOV+), BTSF = 0,9, u protivnom BTSF = 1.

Faktor lokalne valute (LCF)

Za transakcije pri kojima se koristi smanjenje rizika zemlje u lokalnoj valuti, vrijednost LCF-a ne smije biti veća od 0,2. Vrijednost LCF-a za sve ostale transakcije je 0.

PRILOG X.

TRŽIŠNE USPOREDNE VRIJEDNOSTI ZA TRANSAKCIJE U DRŽAVAMA NULTE KATEGORIJE

Nepokrivena tranša izvoznih kredita ili dio sindiciranog kredita koji ne pokriva agencija za izvozne kredite

Cijena koju privatne banke/institucije navedu u pogledu nepokrivene tranše predmetnog izvoznog kredita (ili ponekad kao pokriveni dio sindiciranog kredita koji ne pokriva agencija za izvozne kredite) može biti najbolja alternativa pokriću agencije za izvozne kredite. Cijene za takve nepokrivene tranše ili tranše koje ne pokriva agencija za izvozne kredite koriste se samo ako su utvrđene po tržišnim uvjetima (to primjerice ne uključuje dijelove koje financiraju međunarodne financijske institucije).

Specifične obveznice poduzeća

Obveznice poduzeća nose sebi svojstven kreditni rizik. Oprez je potreban pri prilagođavanju s obzirom na značajke ugovora agencija za izvozne kredite, primjerice dospijeće, denominaciju valute i bilo koje povećanje kreditne sposobnosti. Ako se koriste primarne obveznice poduzeća (tj. cjelokupni prinos pri izdavanju) ili sekundarne obveznice poduzeća (tj. opcijski prilagođen raspon u odnosu na odgovarajuću krivulju, što je obično krivulja relevantne valutne zamjene), prije svega se koriste one za dužnika; ako nije dostupno, mogu se upotrijebiti primarne ili sekundarne obveznice poduzeća povezanih subjekata.

Specifične kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza

Kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (CDS) oblik su zaštite od neispunjavanja obveza. Raspon CDS-a je iznos koji kupac CDS-a u određenom razdoblju plaća kao postotak fiktivne vrijednosti glavnice i obično se izražava u baznim bodovima. Kupac CDS-a zapravo kupuje osiguranje od neispunjavanja obveza tako da u razdoblju trajanja ugovora o razmjeni ili do pojave kreditnog događaja vrši plaćanja prodavatelju CDS-a. Prvenstveno se trebaju upotrebljavati krivulje CDS-a za dužnika, a ako nisu dostupne, mogu se upotrijebiti one povezanih subjekata.

Referentne vrijednosti kredita

Primarne referentne vrijednosti kredita (tj. određivanje cijene pri izdavanju) ili sekundarne referentne vrijednosti kredita (tj. trenutačni prinos kredita koji očekuje financijska institucija koja kredit otkupljuje od druge financijske institucije). Za izračun sveukupnog prinosa trebaju biti poznate sve pristojbe koje se odnose na primarne referentne vrijednosti kredita. Ako se koriste referentne vrijednosti kredita, prvenstveno se trebaju koristiti one za dužnika, a ako nisu dostupne, mogu se upotrijebiti one povezanih subjekata.

Referentne krivulje tržišta

Referentne krivulje tržišta odražavaju kreditni rizik cijelog sektora ili razreda kupaca. Te tržišne informacije mogu biti bitne u slučajevima kad nisu dostupne specifične informacije. Općenito, kvaliteta informacija koje su svojstvene tim tržištima ovisi o likvidnosti tržišta. U svakom slučaju, potrebno je težiti tržišnim instrumentima koji omogućuju najveću podudarnost sa značajkama ugovora agencije za izvozne kredite, primjerice datumom, kreditnim rejtingom, dospijećem i denominacijom valute.

PRILOG XI.

KRITERIJI I UVJETI KOJIMA SE UREĐUJE PRIMJENA GARANCIJE OTPLATE OD TREĆE STRANE I RAZVRSTAVANJE MULTILATERALNIH ILI REGIONALNIH INSTITUCIJA

SVRHA

U Prilogu se utvrđuju kriteriji i uvjeti kojima se uređuje primjena garancije otplate od treće strane, uključujući garanciju otplate razvrstane multilateralne ili regionalne institucije u skladu s člankom 24. točkom (e) Sporazuma. U Prilogu se utvrđuju i kriteriji za ocjenu multilateralnih i regionalnih organizacija kada se utvrđuje treba li se institucija razvrstati u skladu s člankom 28. Sporazuma.

PRIMJENA

Slučaj 1.: Garancija za ukupni iznos rizika

Ako osiguranje u obliku garancije otplate subjekt osigura za ukupan iznos rizika (odnosno glavnicu i kamate), mogu se primijeniti razvrstavanje rizika zemlje i kategorija rizika kupca koji se odnose na jamca ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:

— garancija pokriva cijelo trajanje kredita

— garancija je neopoziva, bezuvjetna i dostupna na zahtjev

— garancija je pravno valjana i može se provesti u nadležnosti zemlje jamca

— jamac je kreditno sposoban u odnosu na veličinu zajamčenog duga

— za jamca vrijede monetarni nadzor i propisi o transferu zemlje u kojoj se nalazi.

Za razvrstane multilateralne ili regionalne institucije koje djeluju kao jamci primjenjuju se sljedeći kriteriji:

— garancija pokriva cijelo trajanje kredita

— garancija je neopoziva, bezuvjetna i dostupna na zahtjev

— jamac je pravno obvezan za cijeli iznos kredita

— otplate se uplaćuju izravno vjerovniku.

Ako je jamac ovisno društvo/vladajuće društvo zajamčenog subjekta, sudionice, za svaki slučaj zasebno, odlučuju o sljedećem: 1. pri razmatranju odnosa između ovisnog društva/vladajućeg društva i stupnja pravne obveze vladajućeg društva, je li ovisno društvo/vladajuće društvo pravno i financijski nezavisno i može li ispuniti svoje obveze plaćanja 2. utječu li na ovisno društvo/matično društvo lokalni događaji/propisi ili uplitanje države i 3. bi li se sjedište u slučaju neplaćanja smatralo odgovornim.

Slučaj 2.: Garancija ograničena na iznos

Ako osiguranje u obliku garancije otplate subjekt osigura za ograničeni iznos rizika (tj. glavnice i kamata), mogu se primijeniti razvrstavanje rizika zemlje i kategorija rizika kupca koji se odnose na jamca za dio kredita obuhvaćen garancijom, uz uvjet da su ispunjeni svi ostali kriteriji navedeni u okviru Slučaja 1.

Za dio koji nije obuhvaćen garancijom primjenjuju se razvrstavanje rizika zemlje i kategorija rizika kupca koji se odnose na dužnika.

Razvrstavanje multilateralnih ili regionalnih institucija

Multilateralne ili regionalne institucije prihvatljive su za razvrstavanje ako je institucija općenito izuzeta od monetarnog nadzora i propisa o transferu u zemlji u kojoj se nalazi. Takve institucije razvrstavaju se u kategorije rizika zemlje od 0 do 7, za svaki slučaj zasebno, u skladu s ocjenom rizika svakog zasebnog primjera te uzimajući u obzir:

— je li institucija zakonski i financijski nezavisna

— imaju li sva sredstva institucije imunitet od nacionalizacije ili zapljene

— ima li institucija potpunu slobodu prijenosa i konverzije sredstava

— podliježe li institucija intervenciji države u kojoj se nalazi

— ima li institucija imunitet od oporezivanja i

— jesu li sve njezine države članice obvezne osigurati dodatni kapital da bi se ispunile obveze institucije.

Ocjena bi također trebala uzeti u obzir evidenciju plaćanja u prošlosti u slučajevima neispunjavanja obveze kreditnih rizika zemlje bilo u zemlji u kojoj se nalazi ili u zemlji dužnika i sve ostale čimbenike koji su primjereni za proces ocjenjivanja.

Popis razvrstanih multilateralnih i regionalnih institucija nije konačan i sudionica može predložiti instituciju za preispitivanje u skladu s prethodno navedenim razmatranjima. Sudionice su obvezne objaviti razvrstavanje multilateralnih i regionalnih institucija.

PRILOG XII.

KVALITATIVNI OPISI KATEGORIJA RIZIKA KUPCA

Rizik manji od rizika države (SOV+)

Riječ je o izuzetnoj kategoriji razvrstavanja. Subjekt razvrstan u ovu kategoriju ima izuzetno dobar kreditni profil na temelju kojeg se može očekivati da će u razdoblju poteškoća ili čak neispunjavanja obveza povezanih s plaćanjem državnog duga izvršiti svoje obveze plaćanja. Međunarodne agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga redovito izdaju izvješća u kojima se navode poduzeća i druge ugovorne strane čiji je rejting bolji od rejtinga države u stranoj valuti. Sudionice koje predlažu razvrstavanje subjekta u kategoriju ‚rizik manji od rizika države' moraju navesti izvore na kojima se temelji njihova preporuka za takav rejting bolji od državnog, osim ako se primjenom metodologije za procjenu rizika države utvrdi da je on znatno veći od rizika zemlje. Za razvrstavanje u kategoriju ‚rizik manji od državnog' od subjekta se očekuje da ima neka ili u pravilu većinu sljedećih ili jednakovrijednih obilježja:

— dobar kreditni profil

— znatne prihode u stranoj valuti u odnosu na dug u vlastitoj valuti

— proizvodne kapacitete i sposobnost ostvarivanja novčanih sredstava preko ovisnih društava ili na temelju inozemnih poslova, osobito onih sa sjedištem u zemljama s visokim rejtingom, odnosno multinacionalnih poduzeća

— mogućnost oslanjanja na stranog vlasnika ili strateškog partnera kao izvor financijske potpore u nedostatku formalnog jamstva

— prijašnji slučajevi povlaštenog tretmana subjekta od strane države, uključujući izuzeće od ograničenja koja se odnose na transfer i konvertibilnost i zahtjeva u vezi s predajom prihoda od izvoza te povlašten porezni tretman

— kreditne linije koje su odobrile međunarodne banke s visokim rejtingom, osobito kreditne linije bez klauzule o značajnoj negativnoj promjeni kojom se bankama omogućuje da u slučaju državne krize ili drugih oblika rizika povuku odobrene kredite i

— imovina u inozemstvu, osobito likvidna imovina, često kao posljedica pravila kojima se izvoznicima omogućuje da steknu i zadrže novčana sredstva u inozemstvu, a koja su na raspolaganju za servisiranje duga.

Kategorija rizika kupca SOV+ obično se ne primjenjuje na:

— subjekte i strukture u javnom vlasništvu, poddržavne subjekte kao što su resorna ministarstva, regionalne/područne uprave itd.

— financijske institucije sa sjedištem u području nadležnosti države i

— subjekte koji prvenstveno prodaju na domaćem tržištu u lokalnoj valuti.

Rizik države (SOV)

Državni dužnici/jamci su subjekti koji su izričito pravno opunomoćeni da u ime države preuzimaju plaćanje dužničkih obveza. Obično je riječ o ministarstvu financija ili središnjoj banci ([1]). Državnim rizikom smatra se rizik za koji vrijedi sljedeće:

— dužnik/jamac je pravno opunomoćen da u ime države preuzme obvezu plaćanja duga, pri čemu uživa puno povjerenje države i

— u slučaju reprogramiranja državnog rizika, dotični se dug uključuje u obveze reprogramiranja i plaćanja koje država stječe reprogramiranjem.

Rizik jednak riziku države (CC0): Izvrsna kreditna kvaliteta

Kategorijom ‚rizik jednak riziku države' obuhvaćena su dva osnovna tipa dužnika/jamaca:

— javni subjekti za koje se pri detaljnoj analizi poslovanja utvrdi da kupac implicitno uživa puno povjerenje države ili da je vjerojatnost državne potpore likvidnosti i solventnosti veoma visoka, bilo da je riječ o mogućnosti oporavka ili riziku neispunjavanja dužničke obveze. U nedržavne javne subjekte istovjetne državnima ubrajaju se i poduzeća u državnom vlasništvu koja drže monopol ili kvazimonopol nad djelatnostima u određenom sektoru (npr. energija, nafta, plin).

([1]) Najčešće će biti riječ o riziku središnje banke ili ministarstva financija. Ako je riječ o subjektima središnje države različitima od ministarstva financija, provodi se detaljna analiza poslovanja kako bi se utvrdilo da subjekt uživa puno povjerenje države.

— gospodarski subjekti s iznimno snažnim kreditnim profilom, čije značajke, bilo da je riječ o neplaćanju dužničke obveze ili izgledima za oporavak, upućuju na to da se rizik može smatrati istovjetnim onom državnom. U tu se kategoriju mogu uvrstiti uspješna prvorazredna poduzeća ili veoma važne banke za koje je vjerojatnost državne potpore likvidnosti i solventnosti velika.

Izvrsna kreditna kvaliteta podrazumijeva zanemariv očekivani stupanj rizika od prekida plaćanja i vrlo dobru sposobnost subjekta za plaćanje, pri čemu ne postoji velika vjerojatnost da će predvidljivi događaji utjecati na tu sposobnost. Kreditna kvaliteta obično odražava kombinaciju nekoliko (ili svih) sljedećih značajki poslovnog i financijskog profila subjekta:

— izvrsna do vrlo dobra sposobnost stjecanja novčanih sredstava ili prihoda

— izvrsna do vrlo dobra razina likvidnosti

— iznimno nizak do vrlo nizak stupanj zaduženosti (financijska poluga)

— izvrstan do vrlo dobar poslovni profil s dokazanim i vrlo dobrim sposobnostima upravljanja.

Za subjekt je značajna i visoka kvaliteta objavljivanja financijskih podataka i podataka o vlasništvu, osim ako postoji velika vjerojatnost potpore od strane vladajućeg društva (ili države) čije je razvrstavanje s obzirom na rizik kupca jednako ili bolje od onoga koje odgovara dotičnoj kategoriji rizika kupca.

Ovisno o razvrstavanju zemlje u kojoj dužnik/jamac ima sjedište, akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga vjerojatno će dužnika/jamca iz kategorije rizika kupca CC0 ocijeniti s AAA (kategorija zemlje 1) ili B (kategorija zemlje 7).

Vrlo dobra kreditna kvaliteta (CC1)

Predviđa se nizak ili vrlo nizak rizik od prekida plaćanja. Dužnik/jamac ima vrlo dobru sposobnost plaćanja i nije vjerojatno da će na nju utjecati predvidljivi događaji. Njegova je osjetljivost na negativne učinke promjene okolnosti i ekonomskih uvjeta ograničena ili vrlo ograničena. Kreditna kvaliteta obično odražava kombinaciju nekoliko (ili svih) sljedećih značajki poslovnog i financijskog profila:

— vrlo dobra do dobra razina stjecanja novčanih sredstava ili prihoda

— vrlo dobra do dobra razina likvidnosti

— vrlo niska do niska financijska poluga

— vrlo visok poslovni profil s dokazanim sposobnostima upravljanja.

Za subjekt je značajna i visoka kvaliteta objavljivanja financijskih podataka i podataka o vlasništvu, osim ako postoji velika vjerojatnost potpore od strane vladajućeg društva (ili države) čije je razvrstavanje s obzirom na rizik kupca jednako ili bolje od onoga koje odgovara dotičnoj kategoriji rizika kupca.

Ovisno o razvrstavanju zemlje u kojoj dužnik/jamac ima sjedište, akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga vjerojatno će dužnika/jamca iz kategorije rizika kupca CC1 ocijeniti s AAA (kategorija zemlje 1) i B (kategorija zemlje 7).

Dobra do umjereno dobra kreditna kvaliteta, iznadprosječna (CC2)

Predviđa se niska razina rizika od prekida plaćanja. Dužnik/jamac ima dobru do umjereno dobru sposobnost plaćanja i nije vjerojatno da će na tu sposobnost utjecati predvidljivi događaji. Njegova je osjetljivost na negativne učinke promjena u okolnostima i ekonomskim uvjetima ograničena. Kreditna kvaliteta obično odražava kombinaciju nekoliko (ili svih) sljedećih značajki poslovnog i financijskog profila:

— dobra do umjereno dobra razina stjecanja novčanih sredstava ili prihoda

— dobra do umjereno dobra razina likvidnosti

— niska do umjereno niska financijska poluga

— umjereno visok poslovni profil s dokazanim sposobnostima upravljanja.

Za subjekt je značajna i visoka kvaliteta objavljivanja financijskih podataka i podataka o vlasništvu, osim ako postoji velika vjerojatnost potpore od strane vladajućeg društva (ili države) čije je razvrstavanje s obzirom na rizik kupca jednako ili bolje od onoga koje odgovara dotičnoj kategoriji rizika kupca.

Ovisno o razvrstavanju zemlje u kojoj dužnik/jamac ima sjedište, akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga vjerojatno će dužniku/jamcu iz kategorije rizika kupca CC2 dati ocjenu između A+ (kategorija zemlje 1) i B– ili nižu (kategorija zemlje 7).

Umjerena kreditna kvaliteta, prosječna (CC3)

Predviđa se umjeren ili umjereno nizak rizik od prekida plaćanja. Dužnik/jamac ima umjerenu ili umjereno dobru sposobnost plaćanja. Postoji mogućnost kreditnog rizika u slučaju izloženosti dužnika/jamca velikoj trajnoj neizvjesnosti ili nepovoljnim poslovnim, financijskim ili gospodarskim uvjetima koji bi mogli utjecati na njegovu sposobnost pravovremenog plaćanja. Međutim, možda su dostupne poslovne ili financijske alternative zahvaljujući kojima se mogu ispuniti financijske obveze. Kreditna kvaliteta obično odražava kombinaciju nekoliko (ili svih) sljedećih značajki poslovnog i financijskog profila:

— umjereno dobra do umjerena sposobnost stjecanja novčanih sredstava ili prihoda

— umjereno dobra do umjerena razina likvidnosti

— umjereno nizak do umjeren stupanj zaduženosti (financijska poluga)

— umjeren poslovni profil s dokazanim sposobnostima upravljanja.

Za subjekt je značajna i dostatna kvaliteta objavljivanja financijskih podataka i podataka o vlasništvu, osim ako postoji velika vjerojatnost potpore od strane vladajućeg društva (ili države) čije je razvrstavanje s obzirom na rizik kupca jednako ili bolje od onoga koje odgovara dotičnoj kategoriji rizika kupca.

Ovisno o razvrstavanju zemlje u kojoj dužnik/jamac ima sjedište, akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga vjerojatno će dužniku/jamcu iz kategorije rizika kupca CC3 dati ocjenu između BBB+ (kategorija zemlje 1) i B– ili nižu (kategorija zemlje 6).

Umjereno slaba kreditna kvaliteta, ispodprosječna (CC4)

Predviđa se umjereno nizak rizik od prekida plaćanja. Dužnik/jamac ima umjerenu do umjereno slabu sposobnost plaćanja. Postoji mogućnost kreditnog rizika u slučaju izloženosti dužnika/jamca velikoj trajnoj neizvjesnosti ili nepovoljnim poslovnim, financijskim ili gospodarskim uvjetima koji bi mogli utjecati na njegovu sposobnost pravovremenog plaćanja. Međutim, možda su dostupne poslovne ili financijske alternative zahvaljujući kojima se mogu ispuniti financijske obveze. Kreditna kvaliteta obično odražava kombinaciju nekoliko (ili svih) sljedećih značajki poslovnog i financijskog profila:

— umjerena do umjereno slaba sposobnost stjecanja novčanih sredstava ili prihoda

— umjerena do umjereno niska razina likvidnosti

— umjeren do umjereno visok stupanj zaduženosti (financijska poluga)

— umjereno slab poslovni profil s ograničenim dokazanim iskustvom koje se odnosi na sposobnosti upravljanja.

Za subjekt je značajna i dostatna kvaliteta objavljivanja financijskih podataka i podataka o vlasništvu, osim ako postoji velika vjerojatnost potpore od strane vladajućeg društva (ili države) čije je razvrstavanje s obzirom na rizik kupca jednako ili bolje od onoga koje odgovara dotičnoj kategoriji rizika kupca.

Ovisno o razvrstavanju zemlje u kojoj dužnik/jamac ima sjedište, akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga vjerojatno će dužniku/jamcu iz kategorije rizika kupca CC4 dati ocjenu između BB+ (kategorija zemlje 1) i B– ili nižu (kategorija zemlje 5).

Slaba kreditna kvaliteta (CC5)

Predviđa se visok do vrlo visok rizik od prekida plaćanja. Dužnik/jamac ima umjereno slabu do slabu sposobnost plaćanja. Dužnik/jamac trenutačno ima sposobnost ispunjavanja obveza plaćanja, međutim marža sigurnosti je ograničena. Postoji vjerojatnost da će nastati problemi povezani s plaćanjem jer sposobnost neprekinutog plaćanja ovisi

o održivom i povoljnom poslovnom i gospodarskom okruženju. Nepovoljni poslovni, financijski ili gospodarski uvjeti vjerojatno će smanjiti sposobnost plaćanja ili spremnost na plaćanje. Kreditna kvaliteta obično odražava kombinaciju nekoliko (ili svih) sljedećih značajki poslovnog i financijskog profila:

— umjereno slaba do slaba ili veoma slaba sposobnost stjecanja novčanih sredstava ili prihoda

— umjereno niska do niska razina likvidnosti

— umjereno visok ili visok stupanj zaduženosti (financijska poluga)

— slab poslovni profil s ograničenim ili nepostojećim iskustvom koje se odnosi na sposobnosti upravljanja.

Za subjekt je značajna i niska kvaliteta objavljivanja financijskih podataka i podataka o vlasništvu, osim ako postoji velika vjerojatnost potpore od strane vladajućeg društva (ili države) čije je razvrstavanje s obzirom na rizik kupca jednako ili bolje od onoga koje odgovara dotičnoj kategoriji rizika kupca.

Ovisno o razvrstavanju zemlje u kojoj dužnik/jamac ima sjedište, akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga vjerojatno će dužniku/jamcu iz kategorije rizika kupca CC5 dati ocjenu između BB– (kategorija zemlje 1) i B– ili nižu (kategorija zemlje 4).

PRILOG XIII.

KRITERIJI I UVJETI KOJIMA SE UREĐUJE PRIMJENA METODA SMANJIVANJA RIZIKA ZEMLJE I POVEĆANJE KREDITNE SPOSOBNOSTI KUPCA

SVRHA

U ovom se Prilogu utvrđuju pojedinosti o korištenju metoda smanjenja kreditnog rizika zemlje iz članka 30. točke (a) Sporazuma i povećanjima kreditne sposobnosti kupca iz članka 31. točke (a) Sporazuma. to uključuje kriterije, uvjete i posebne okolnosti koji se primjenjuju na njihovu upotrebu kao i učinak na MPR-ove.

METODE SMANJENJA RIZIKA ZEMLJE

1. ***Struktura budućeg priljeva iz inozemstva zajedno sa založnim računom u inozemstvu***

Definicija:

Pisani dokument poput isprave ili dokumenta o otpuštanju ili sporazuma o skrbništvu, zapečaćen i dostavljen trećoj stranci, odnosno osobi koja nije stranka instrumenta, koji dotična treća stranka zadržava do ispunjenja određenih uvjeta i zatim ga dostavlja drugoj stranci da bi stupio na snagu. Ako se uzimajući u obzir dodatne navedene čimbenike ispune sljedeći kriteriji, ovom se metodom mogu smanjiti ili ukloniti transferni rizici, uglavnom u višim kategorijama rizika zemlje.

Kriteriji:

— Založni je račun povezan s prihodima projekta u stranoj valuti, a priljev na založni račun ostvaruje sam projekt i/ili ostala izvozna potraživanja u inozemstvu.

— Založni račun nalazi se u inozemstvu, odnosno izvan zemlje projekta, gdje postoje veoma ograničeni transferni ili ostali rizici zemlje (odnosno u zemlji OECD-a s visokim dohotkom ili zemlji europodručja s visokim dohotkom).

— Založni račun nalazi se u prvorazrednoj banci kojom interesi dužnika ili zemlje dužnika ne upravljaju bilo izravno ili neizravno.

— Financiranje računa osigurava se dugoročnim ili ostalim odgovarajućim ugovorima.

— Kombinacija izvora prihoda (odnosno onih koje ostvari sam projekt i/ili ostali izvori) dužnika koji se prilijevaju kroz račun u čvrstoj je valuti i može se opravdano očekivati da je kolektivno dovoljna za servisiranje duga za vrijeme cijelog trajanja kredita, a dolazi od jedne ili više kreditno sposobnih inozemnih stranaka koje se nalaze u zemljama manjeg rizika od zemlje u kojoj se projekt nalazi (odnosno zemljama OECD-a s visokim dohotkom ili zemljama euro područja s visokim dohotkom).

— Dužnik neopozivo upućuje stranke u inozemstvu da plaćanje izvrše izravno na račun (odnosno da se plaćanje ne prosljeđuje kroz račun kojim upravlja dužnik ili kroz njegovu zemlju).

— Sredstva koja se moraju zadržati na računu jednaka su iznosu servisiranja duga za najmanje šest mjeseci. Ako se u okviru projektnog financiranja primjenjuju fleksibilni uvjeti otplate, pod tim se fleksibilnim uvjetima na računu zadržava iznos jednak stvarnom servisiranju duga za šest mjeseci. taj iznos može se s vremenom mijenjati ovisno o načinu servisiranja duga

— Dužnik ima ograničen pristup računu (odnosno tek nakon plaćanja servisiranja duga u okviru kredita).

— Prihodi položeni na račun dodjeljuju se davatelju kredita kao izravnom korisniku, za vrijeme cjelokupnog trajanja kredita.

— Za otvaranje računa dobivena su sva potrebna zakonska odobrenja od lokalnih i svih ostalih nadležnih tijela.

— Založni račun i ugovorni sporazumi ne smiju biti uvjetni i/ili opozivi i/ili ograničeni u smislu trajanja.

Dodatni čimbenici koje je potrebno uzeti u obzir:

Metoda se primjenjuje na temelju razmatranja gore navedenih značajki za svaki slučaj zasebno i, između ostalog, vezano uz:

— zemlju, dužnika (tj. javno ili privatno tijelo), sektor, ranjivost povezanu s uključenom robom i uslugama, uključujući njihovu dostupnost za vrijeme cijelog trajanja kredita, klijente;

— pravne strukture, odnosno je li mehanizam dovoljno imun na utjecaj dužnika ili njegove zemlje

— mjeru u kojoj metoda ostaje podložna državnom uplitanju, obnavljanju ili povlačenju

— je li račun dovoljno zaštićen od rizika povezanih s projektom

— iznos koji se prilijeva na račun i mehanizam za nastavak odgovarajuće opskrbe

— situaciju povezanu s Pariškim klubom (npr. moguće izuzeće)

— mogući učinak rizika zemlje osim transfernog rizika

— zaštitu od rizika zemlje u kojoj se račun nalazi

— ugovore sa strankama, uključujući njihovu prirodu i trajanje i

— ukupan iznos očekivanih stranih prihoda u odnosu na ukupan iznos kredita.

Učinak na MPR

Korištenjem ove metode smanjivanja rizika zemlje, primjenjivo razvrstavanje rizika zemlje može se poboljšati za jednu kategoriju, osim u slučaju transakcija u kategoriji rizika zemlje 1.

2. ***Financiranje u lokalnoj valuti***

Definicija:

Ugovor i financiranje koje se dogovara u konvertibilnim i dostupnim lokalnim valutama, s iznimkom čvrstih valuta, pri čemu se financiranje izvršava na lokalnoj razini kako bi se isključio ili smanjio transferni rizik. Prva dva kreditna rizika zemlje u načelu ne utječu na primarnu obvezu duga u lokalnoj valuti.

Kriteriji:

— Plaćanje dugovanja i potraživanja agencije za izvozne kredite ili plaćanje izravnom davatelju kredita u cijelosti se izražava/izvršava u lokalnoj valuti.

— Agencija za izvozne kredite obično nije izložena transfernom riziku.

— U uobičajenom se tijeku događaja ne zahtijeva konverzija pologa u lokalnoj valuti u čvrstu valutu.

— Otplata kredita koju korisnik kredita izvršava u svojoj valuti i u svojoj zemlji valjano je ispunjenje kreditne obveze.

— Ako je prihod korisnika kredita u lokalnoj valuti, korisnik kredita zaštićen je od nepovoljnih kretanja deviznog tečaja.

— Propisi o transferu u zemlji korisnika kredita ne bi trebali utjecati na njegove obveze otplaćivanja koje ostaju u lokalnoj valuti.

Dodatni čimbenici koje je potrebno uzeti u obzir:

Metoda se primjenjuje na selektivnoj osnovi u odnosu na konvertibilne i prenosive valute zemalja sa zdravim gospodarstvom. Sudionica ECA mora biti sposobna ispuniti svoje obveze plaćanja štete izražene u njezinoj vlastitoj valuti u slučaju da lokalna valuta postane ‚neprenosiva' ili ‚nekonvertibilna' nakon što ECA preuzme odgovornost (Izravni davatelj kredita ipak bi bio izložen tom riziku).

Učinak na MPR

Primjenom ove metode smanjivanja rizika udio kreditnog rizika zemlje u MPR-u može se smanjiti za najviše 20 % (odnosno vrijednost faktora lokalne valute (LCF) ne prelazi 0,2).

POVEĆANJA KREDITNE SPOSOBNOSTI KUPCA

U sljedećoj tablici navode se definicije povećanja kreditne sposobnosti kupca koja se mogu primjenjivati kao i njihov maksimalni učinak na primjenjive MPR-ove korištenjem CEF-a u formuli izračuna MPR-a.

Povećanje kreditne sposobnosti	Definicije	Najveći CEF (kategorija rizika zemlje 1 – 7)	Najveći CEF (tržišna vrijednost)
Prijenos prihoda ili potraživanja iz ugovora	Ako korisnik kredita ima ugovore s velikim kupcima, bilo stranim ili lokalnim, pravno izvršiv prijenos ugovora u slučaju neispunjavanja dužničkih obveza daje pravo izvršavanja ugovora korisnika kredita i/ili donošenja odluka u okviru glavnih ugovora umjesto korisnika kredita. Izravan ugovor s trećom stranom u transakciji (tijelo lokalne uprave u okviru transakcije u području rudarstva ili energetike) davateljima kredita omogućuje da u slučaju izvlaštenja ili drugog oblika kršenja ugovornih obveza povezanih s transakcijom od vlade zatraže pravna rješenja. Postojeće društvo koje posluje na teškom tržištu ili u teškom sektoru može imati potraživanja povezana s prodajom proizvodnje prema društvu ili društvima iz stabilnijeg okruženja. Potraživanja su obično u čvrstoj valuti, ali ne moraju biti predmet posebnog ugovornog odnosa. Dodjela tih potraživanja može predstavljati osiguranje imovinom u računima korisnika kredita, pri čemu se davatelju kredita omogućuje povlašten tretman u novčanom toku što ga stvara korisnik kredita.	0,10	Nije primjenjivo
Osiguranje na temelju imovine	Kontrola nad imovinom, vidljiva iz: 1. hipoteke na vrlo pokretnu i vrlo vrijednu imovinu i 2. imovine koja je sama po sebi velika vrijednost. Osiguranje koje se temelji na imovini jest osiguranje imovinom čiji se povrat može relativno lako ostvariti, primjerice lokomotiva, medicinska oprema ili građevinska oprema. Pri vrednovanju takvog osiguranja ECA treba uzeti u obzir koliko je lako, s pravnog gledišta, ostvariti takav povrat. Drugim riječima, vrijednost je veća ako se prava iz osiguranja imovinom ostvaruju u okviru stabilnog pravnog režima, a manja ako je mogućnost povrata imovine s pravnog gledišta upitna. Točnu vrijednost osiguranja na temelju imovine određuje tržište, pri čemu je relevantno ‚tržište' šire od onog lokalnog jer je imovinu moguće premjestiti u područje druge nadležnosti. NAPOMENA: Povećanje kreditne sposobnosti s pomoću osiguranja na temelju imovine primjenjuje se na rizik kupca ako je osiguranje na temelju imovine izvršeno unutar države u kojoj je transakcija provedena.	0,25	0,15

Povećanje kreditne sposobnosti	Definicije	Najveći CEF (kategorija rizika zemlje 1 – 7)	Najveći CEF (tržišna vrijednost)
Osiguranje iz dugotrajne materijalne imovine	Dugotrajna imovina na kojoj se temelji osiguranje najčešće je sastavni dio opreme koji može biti izložen određenim ograničenjima zbog svojih fizičkih značajki, npr. turbina ili stroj koji je dio pokretne trake. Svrha i vrijednost osiguranja na temelju dugotrajne imovine sastoji se u tome što ECA-i omogućuje veći utjecaj na korištenje imovine za nadoknadu gubitaka u slučaju neispunjavanja obveza. Vrijednost osiguranja na temelju dugotrajne imovine ovisi o ekonomskim, pravnim, tržišnim i drugim čimbenicima.	0,15	0,10
Založni račun	Založni su računi rezervni računi za servisiranje duga ili drugi oblici gotovinskih računa potraživanja koji davateljima kredita služe kao osiguranje, a pod kontrolom su stranke koju ne nadzire kupac/dužnik ili koja s njim ne dijeli zajedničko vlasništvo. Založeni iznos mora se deponirati ili blokirati unaprijed. Vrijednost takvog osiguranja gotovo uvijek iznosi 100 % od nominalne vrijednosti takvih gotovinskih računa. Time se omogućuje veća kontrola nad uporabom gotovine i servisiranje duga prije diskrecijske potrošnje. NAPOMENA: Povećanje kreditne sposobnosti s pomoću založnog računa primjenjuje se na rizik kupca ako je založni račun otvoren unutar države u kojoj je transakcija provedena. Gotovinsko osiguranje znatno umanjuje rizik od neispunjavanja obveza povezan s osiguranim obrocima.	Založeni iznos kao postotak kredita do najviše 0,10	Založeni iznos kao postotak kredita do najviše 0,10

PRILOG XIV.

KONTROLNI POPIS KRITERIJA KVALITETE RAZVOJA

KONTROLNI POPIS KRITERIJA KVALITETE RAZVOJA PROJEKATA KOJI OSTVARUJU FINANCIJSKU POMOĆ

Posljednjih godina DAC je razvio čitav niz kriterija kako bi se osiguralo da projekti u zemljama u razvoju koji se u cijelosti ili djelomično financiraju službenom razvojnom pomoći pridonose razvoju. Ti su kriteriji sadržani u:

— Načelima DAC-a za ocjenu projekata (*DAC Principles for Project Appraisal*) iz 1988.

— Vodećim načelima DAC-a u području povezanog financiranja i vezane i djelomično nevezane službene razvojne pomoći (*DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance*) iz 1987. i

— Kodeksu dobrog postupanja u području javne nabave koji se odnosi na službenu razvojnu pomoć (*Good Procurement Practices for Official Development Assistance*) iz 1986.

SUKLADNOST PROJEKTA S OPĆIM PRIORITETIMA ZEMLJE PRIMATELJICE U PODRUČJU ULAGANJA (ODABIR PROJEKTA)

Je li projekt dio programa ulaganja i programa javne potrošnje koje su već odobrila središnja financijska tijela i tijela za planiranje zemlje primateljice?

(Navedite dokument u kojem se projekt spominje, npr. program javnog ulaganja zemlje primateljice.)

Sufinancira li projekt međunarodna institucija za financiranje razvoja?

Postoje li dokazi da je međunarodna institucija za financiranje razvoja ili druga članica DAC-a razmotrila i odbila projekt zbog niske razine razvojne prednosti?

U slučaju projekta privatnog sektora, je li ga odobrila vlada zemlje primateljice?

Je li projekt obuhvaćen međuvladinim ugovorom kojim se predviđa širi raspon aktivnosti koje se odnose na pomoć donatorice u zemlji primateljici?

PRIPREMA I OCJENA PROJEKTA

Je li projekt pripremljen, osmišljen i ocijenjen na temelju niza normi i kriterija koji su načelno u skladu s Načelima DAC-a za ocjenu projekata? Odgovarajuća načela odnose se na ocjenu projekta u skladu s:

(a) gospodarskim aspektima (stavci 30. do 38. Načela DAC-a za ocjenu projekata)

(b) tehničkim aspektima (stavak 22. Načela DAC-a za ocjenu projekata)

(c) financijskim aspektima (stavci 23. do 29. Načela DAC-a za ocjenu projekata).

U slučaju projekta koji ostvaruje prihod, posebno ako je njegova proizvodnja namijenjena konkurentnom tržištu, je li povlašteni element financiranja u obliku pomoći prenesen na krajnjeg korisnika sredstava? (stavak 25. Načela DAC-a za ocjenu projekata).

(a) institucijska ocjena (stavci 40. do 44. Načela DAC-a za ocjenu projekata).

(b) socijalna i distribucijska analiza (stavci 47. do 57. Načela DAC-a za ocjenu projekata).

(c) procjena utjecaja na okoliš (stavci 55. do 57. Načela DAC-a za ocjenu projekata)

POSTUPCI JAVNE NABAVE

Koji će se od sljedećih načina javne nabave koristiti? (Za definicije, vidjeti popis načela iz dokumenta Kodeks dobrog postupanja u području javne nabave koja se odnose na službenu razvojnu pomoć).

(a) međunarodni konkurentski natječaji (Načelo nabave III. i njegov Prilog 2.: Minimalni uvjeti za učinkovite međunarodne konkurentske natječaje).

(b) nacionalni javni natječaji (Načelo nabave IV.).

(c) neformalni natječaji ili izravni pregovori (Načelo nabave V. A ili B).

Je li predviđena provjera cijena i kvalitete opskrbe (stavak 63. Načela DAC-a za ocjenu projekata)?

PRILOG XV.

POPIS DEFINICIJA

Za potrebe Sporazuma:

(a) **Obveza**: svaka izjava, u bilo kojem obliku, kojom se zemlji primateljici, kupcu, korisniku kredita, izvozniku ili financijskoj instituciji izražava spremnost ili namjera pružanja službene potpore.

(b) **Pojedinačni posebni dogovor**: dogovor među sudionicama da se za danu transakciju ili u posebnim okolnostima slože oko posebnih financijskih uvjeta za službenu potporu. Pravila prihvaćenog pojedinačnog posebnog dogovora zamjenjuju pravila Sporazuma samo u slučaju transakcija ili okolnosti navedenih u pojedinačnom posebnom dogovoru.

(c) **Razina povlastica vezane pomoći**: u slučaju bespovratnih sredstava, razina povlastica iznosi 100 %. U slučaju kredita, razina povlastica jednaka je razlici između nominalne vrijednosti kredita i diskontirane sadašnje vrijednosti budućih plaćanja koje korisnik kredita mora izvršiti radi servisiranja duga. Ta se razlika izražava kao postotak nominalne vrijednosti kredita.

(d) **Stavljanje izvan pogona**: zatvaranje ili rastavljanje nuklearne elektrane.

(e) **Vrijednost izvoznog ugovora**: ukupan iznos što ga plaća kupac izvezene robe i/ili usluga, ili koji se plaća u njegovo ime, isključujući lokalne troškove kako su definirani u nastavku. U slučaju najma ta vrijednost ne uključuje dio plaćanja najma koji je jednak kamatama.

(f) **Konačna obveza**: za transakcije izvoznog kredita (bilo da je riječ o jednoj transakciji ili kreditnoj liniji) konačna obveza nastaje kad se sudionica na temelju uzajamnog ugovora ili jednostranog akta obveže na ispunjavanje preciznih i potpunih financijskih uvjeta.

(g) **Početno punjenje gorivom**: početno punjenje gorivom ograničeno je na nuklearnu jezgru ugrađenu na samom početku i dva naknadna punjenja koja zajedno ne premašuju dvije trećine nuklearne jezgre.

(h) **Subvencioniranje kamatne stope**: sporazum između vlade i banaka ili drugih financijskih institucija koji omogućuje financiranje izvoza po fiksnoj stopi jednakoj ili većoj od CIRR-a.

(i) **Kreditna linija**: okvir, neovisno o njegovu obliku, koji se primjenjuje na izvozne kredite i obuhvaća niz transakcija koje mogu ili ne moraju biti povezane s posebnim projektom.

(j) **Lokalni troškovi**: izdaci za robu i usluge u zemlji kupca koji su potrebni ili za izvršenje ugovora izvoznika ili za dovršetak projekta čiji je ugovor izvoznika dio. Ti troškovi ne uključuju proviziju koja se plaća zastupniku izvoznika u zemlji kupovine.

(k) **Transakcija koja podliježe primjeni usporednih tržišnih vrijednosti**: transakcije s krajnjim dužnicima/jamcima u zemljama kategorije 0, zemljama OECD-a s visokim dohotkom i zemljama europodručja s visokim dohotkom.

(l) **Minimalna aktuarska premija**: godišnja prosječna stopa statusa neispunjavanja obveza (izvedena iz kumulativnih stopa neispunjavanja obveza koje objavljuju glavne akreditirane agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga) za dani rejting i ukupno trajanje (WAL – ponderirano prosječno trajanje cijele transakcije) prilagođena na temelju predviđenog gubitka zbog neispunjavanja obveza i ukupnih čimbenika troškova prema dogovorenim konvencijama sudionica.

(m) **Specifična obveznica ili CDS**: specifična obveznica ili CDS ograničeni su na instrumente usporedne tržišne vrijednosti koji pripadaju identičnom dužniku/jamcu u transakciji koja ostvaruje potporu.

(n) **Čisto pokriće**: službena potpora koju pruža vlada, ili koja se pruža u njezino ime, isključivo putem garancije ili osiguranja za izvozne kredite, odnosno potpora koja ne ostvaruje pogodnosti službene financijske potpore.

(o) **Povezani subjekt**: upućivanja na povezani subjekt instrumenti su usporedne vrijednosti povezanog korisnika kredita, a ne identičnog korisnika kredita u transakciji koja ostvaruje potporu. U slučaju kada dužnik nema obveznica ili CDS-ova koji kotiraju na burzi, a u organizacijskoj strukturi dužnika postoji vladajuće društvo, ovisno društvo ili sestrinsko društvo s nepodmirenim specifičnim obveznicama ili CDS-ovima na tržištu, tada se prema članku 24. točki (c) te specifične obveznice ili CDS-ovi mogu upotrijebiti kao da ih je izdao sam dužnik ako:

1. vladajuće, ovisno ili sestrinsko društvo ima isti rejting agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga izdavatelja kao dužnik/jamac ili

2. ispunjeni su svi sljedeći kriteriji:

   i. sudioničin unutarnji rejting dužnika/jamca odgovara rejtingu agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga povezanog subjekta

   ii. dužnik/jamac je glavno društvo koje posluje u okviru vladajućeg društva/holdinga, a time i ključni i sastavni dio poslovanja grupacije

   iii. rejting agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga temelji se na temeljnoj djelatnosti grupacije

   iv. dužnik/jamac osigurava znatan dio prihoda grupacije pružanjem nekih od temeljnih proizvoda/usluga grupacije ključnim kupcima ili posjeduje velik dio imovine vladajućeg društva i upravlja njime

   v. prodaju dužnika/jamca iz grupacije vrlo je teško zamisliti, a odstranjivanje bi bitno izmijenilo opći oblik grupacije

   vi. neispunjavanje obveza dužnika/jamca predstavljalo bi velik rizik za ugled grupacije, štetilo bi njezinoj franšizi i moglo bi ugroziti njezinu održivost

   vii. visoka razina upravljanja i operativne integracije postoji ako kapital i financiranje uobičajeno pružaju vladajuće društvo ili ovisno financijsko društvo s pomoću kredita među društvima te ako je potpora vladajućeg društva neosporna.

(p) **Rok otplate**: razdoblje od datuma početka roka otplate kredita, kako je definirano u ovom Prilogu, do kraja ugovornog datuma konačne otplate glavnice.

(q) **Datum početka roka otplate kredita**:

1. dijelovi ili komponente (poluproizvodi) uključujući povezane usluge: u slučaju dijelova ili komponenata, datum početka roka otplate kredita nije kasniji od stvarnog datuma prihvaćanja robe ili ponderiranog prosječnog datuma prihvaćanja robe (uključujući usluge, ako je primjenjivo) od strane kupca ili, za usluge, datuma podnošenja računa klijentu ili prihvaćanja usluga od strane klijenta

2. kvazikapitalna dobra i povezane usluge – strojevi i oprema, obično relativno niske vrijednosti po jedinici, namijenjeni korištenju u industrijskom postupku ili proizvodnji ili u komercijalne svrhe: u slučaju kvazikapitalnih dobara, datum početka roka otplate kredita nije kasniji od stvarnog datuma prihvaćanja dobara ili ponderiranog prosječnog datuma prihvaćanja dobara od strane kupca ili, ako izvoznik ima odgovornosti povezane s puštanjem u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum puštanja u pogon ili, ako je riječ o uslugama, datum podnošenja računa klijentu ili prihvaćanja usluge od strane klijenta. U slučaju ugovora o pružanju usluga pri čemu je pružatelj usluga odgovoran za puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum puštanja u pogon.

3. kapitalna dobra i projektne usluge – strojevi i oprema visoke vrijednosti namijenjeni korištenju u industrijskom postupku ili proizvodnji ili u komercijalne svrhe:

   — U slučaju ugovora o prodaji kapitalnih dobara koja uključuju pojedinačne predmete koji se mogu koristiti sami za sebe, najkasniji datum početka roka otplate kredita je stvarni datum na koji kupac stječe fizičko vlasništvo nad dobrima, ili ponderirani prosječni datum na koji kupac preuzima fizičko vlasništvo nad dobrima.

   — U slučaju ugovora o prodaji kapitalne opreme za cjelovite tvornice ili postrojenja pri čemu dobavljač nije odgovoran za puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum na koji kupac stječe fizičko vlasništvo nad čitavom opremom (ne uključujući rezervne dijelove) koja se isporučuje u okviru ugovora.

   — Ako je izvoznik odgovoran za puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum puštanja u pogon.

   — Kad je riječ o uslugama, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum podnošenja računa klijentu ili prihvaćanja usluge od strane klijenta. U slučaju ugovora o pružanju usluga pri čemu je pružatelj usluga odgovoran za puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum puštanja u pogon.

4. Cjelovite tvornice ili postrojenja – cjelovite proizvodne jedinice visoke vrijednosti koje zahtijevaju korištenje kapitalnih dobara:

   — U slučaju ugovora o prodaji kapitalne opreme za cjelovite tvornice ili postrojenja pri čemu dobavljač nije odgovoran za puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum na koji kupac stječe fizičko vlasništvo nad čitavom opremom (ne uključujući rezervne dijelove) koja se isporučuje u okviru ugovora.

   — U slučaju građevinskih ugovora u kojima izvoditelj radova nije odgovoran za puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum dovršetka izgradnje.

— U slučaju bilo kojeg ugovora na temelju kojeg je dobavljač ili izvoditelj radova odgovoran za puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum dovršetka instalacije ili gradnje ili datum na koji su provedena prethodna ispitivanja radi utvrđivanja spremnosti za puštanje u pogon. To se primjenjuje bez obzira na to je li objekt tom prilikom isporučen kupcu u skladu s uvjetima ugovora i bez obzira na bilo koju moguću trajnu obvezu dobavljača ili izvoditelja radova (npr. u vezi s jamstvom za učinkovito funkcioniranje ili osposobljavanja lokalnog osoblja).

— Ako ugovor uključuje odvojeno izvođenje pojedinačnih dijelova projekta, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum početka svakog zasebnog dijela ili prosječni datum tih početnih datuma ili, ako dobavljač ima ugovor koji se ne odnosi na cijeli projekt, ali je njime obuhvaćen bitan dio projekta, datum početka može biti onaj koji se odnosi na projekt kao cjelinu.

— Kad je riječ o uslugama, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum podnošenja računa klijentu ili prihvaćanja usluge od strane klijenta. U slučaju ugovora o pružanju usluga pri čemu je pružatelj usluga odgovoran za puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita jest datum puštanja u pogon.

(r) **Vezana pomoć**: pomoć koja je povezana (*de iure* ili *de facto*) s nabavom robe i/ili usluga iz zemlje donatorice i/ili ograničenog broja zemalja; uključuje kredite, bespovratna sredstva ili pakete povezanog financiranja uz razinu povlastica veću od nula posto.

Ta se definicija primjenjuje bilo da je ‚vezivanje' izvršeno na temelju službenog sporazuma ili bilo kojeg oblika neslužbenog dogovora između zemlje primateljice i donatorice, ili neovisno o tome uključuje li paket komponente iz članka 34. Sporazuma koje nisu slobodno i u cijelosti dostupne za financiranje nabave iz zemlje primateljice, te u pravilu iz svih ostalih zemalja u razvoju te sudionica, ili ako uključuje praksu koju DAC ili sudionice smatraju jednakom takvom vezivanju.

(s) **Nevezana pomoć**: pomoć koja uključuje kredite ili bespovratna sredstva čiji je prihod potpuno i slobodno dostupan za financiranje nabave iz bilo koje zemlje.

(t) **Prosječno ponderirano razdoblje otplate**: vrijeme potrebno za otplatu jedne polovine glavnice kredita. Izračunava se kao zbroj vremena (u godinama) između datuma početka roka otplate kredita i svake otplate glavnice, ponderiran dijelom glavnice otplaćene na svaki datum otplate."